

Република Србија
МИНИСТАРСТВО ПОЉОПРИВРЕДЕ
И ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

- Републичка дирекција за воде -

Број: 404-02-258/2013-07

Датум: 30. октобар 2015. године

Београд

ИЗВЕШТАЈ
СА САСТАНКА КОМИСИЈЕ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ЈАВНОГ УВИДА У
НАЦРТ СТРАТЕГИЈЕ УПРАВЉАЊА ВОДАМА НА ТЕРИТОРИЈИ
РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

Уговори о финансирању израде:

1) Студије истраживања и анализа за потребе израде Стратегије управљања водама на територији Републике Србије;

2) дела Стратегије управљања водама на територији Републике Србије закључени су између Министарства пољопривреде, (трговине), шумарства и водопривреде - Републичке дирекције за воде и Института за водопривреду Јарослав Черни.

Уговорени су следећи послови:

1) оцена стања водних ресурса и водног режима у Републици Србији, друштвено економски чиниоци, постојеће стање водних објеката и система, циљеви управљања водама и одрживог развоја, смернице за одржавање и унапређење водног режима, приоритети за постизање циљева у управљању водама и унапређењу водног режима, у складу са одрживим развојем, смернице за коришћење вода, заштиту вода и заштиту од штетног дејства вода, укључујући и случајеве када се подслив налази на више водних подручја, смернице за реализацију међународних споразума који се односе на управљање водама, потребе за водом и могућност да се обезбеди довољна количина воде одређеног квалитета за различите намене, оквирни водни биланс, активности, средства и рокови за достизање циљева и смерница за управљање водама, у коришћењу вода, заштити вода и заштити од штетног дејства вода и приоритети, финансирање изградње и реконструкције водних објеката и система и других послова од општег интереса од значаја за Републику Србију, Аутономну покрајину и јединице локалне самоуправе;

2) израда пројекције развоја управљања водама у Републици Србији, која садржи: - мере економске политике, изворе средстава и динамику улагања за достизање утврђених циљева управљања водама, потребне стручне и друге капацитете за достизање утврђених циљева управљања водама, и остале мере за достизање утврђених циљева управљања водама и израду мера за остваривање утврђених циљева управљања водама, са приказом и анализом основних функција - планирања и спровођења планова, начином финансирања, припрема инвестиција и инвестирањем и одржавањем водних објеката и система и надзор.

У складу са закљученим уговорима, обрађивач је доставио „Стратегију управљања водама на територији Републике Србије - анализе и истраживања” и нацрт „Стратегије управљања водама на територији Републике Србије”.

Министарство пољопривреде и заштите животне средине - Републичка дирекција за воде је одржала јавни увид за нацрт Стратегије управљања водама на територији Републике Србије у периоду од 20. августа до 27. септембра 2015. године.

Све ближе информације и потребна објашњења могла су се добити у просторијама Републичке дирекције за воде, Булевар уметности 2А, Нови Београд, IV спрат, канцеларија 408 у току рока за јавни увид, сваког радног дана у периоду од 08:30 до 15:30 часова.

У оквиру јавног увида, у сарадњи са Привредном комором Србије одржана је јавна расправа 23. септембра 2015. године.

Физичка и правна лица су могла, у оквиру трајања јавног увида, да доставе своје примедбе и сугестије на Нацрт Стратегије управљања водама на територији Републике Србије закључно са 27. септембром 2015. године.

Комисија за спровођење поступка јавног увида у нацрт Стратегије управљања водама на територији Републике Србије (у даљем тексту Комисија) образована је Решењем в.д. директора Републичке дирекције за воде број 019-01-287/2015-07 од 01. јула 2015. године и изменом Решења број 019-01-287/2015-07 од 10. августа 2015. године.

Задатак Комисије је да:

- припреми документацију за спровођење поступка разматрања примедби које су достављене током јавног увида;
- организује јавну презентацију;
- обезбеди међуресорску сарадњу, као и адекватну координацију републичких институција са представницима стручних институција, организација цивилног друштва и са осталом заинтересованом јавношћу;
- разматра приспеле примедбе и сугестије заинтересоване јавности;
- организује јавну седницу Комисије на којој ће бити разматране достављене примедбе током јавног увида;
- сачини извештај о обављеном јавном увиду, укључујући и став о свакој поднетој примедби појединачно.

У Комисију су именовани:

За председника Комисије:

- **ДУШАН ДОБРИЧИЋ**, руководилац Групе за учествовање у стратешком планирању и управљању, Републичка дирекција за воде.

За чланове Комисије:

- **ГОРАН КАМЧЕВ**, шеф Одсека за управне и аналитичке послове и стандарде у области водопривреде, Републичка дирекција за воде;

- **МИЛАН ЊЕГОВАН**, начелник Одељења за правне, финансијске и административне послове, Републичка дирекција за воде;
- **ДРАГАНА МИЛОВАНОВИЋ**, руководилац Групе за међународну сарадњу у области вода, Републичка дирекција за воде;
- **АЛЕКСАНДРА САВИЋ**, руководилац Групе за коришћење вода и заштиту вода од загађивања, Републичка дирекција за воде;
- **РАДОВАНКА ПАВЛОВИЋ**, руководилац Групе за заштиту од штетног дејства вода, Републичка дирекција за воде;
- **ЉИЉАНА АНЂЕЛИЋ**, начелник Одељења водне инспекције, Републичка дирекција за воде;

За секретара Комисије:

- **МАРТА МИХАИЛОВИЋ**, Републичка дирекција за воде.

За заменика секретара Комисије:

- **МАРИЈА ЛАЗАРЕВИЋ**, Републичка дирекција за воде.

Након завршеног јавног увида, Комисија је одржала седницу 29. октобра 2015. године, на којој су заузети ставови о свакој поднетој примедби, као што је приказано у наставку, у Табели 1. Сви пристигли дописи налазе се у прилогу овог Извештаја.

Примедбе су стигле од:

1. Завода за заштиту природе Србије (допис број 026-1789 од 31.08.2015. године);
2. Министарства рударства и енергетике, Сектора за геологију и рударство (допис број 353-01-26/2015-01 од 04.09.2015. године);
3. Министарства грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре (допис број 011-00-572/2015-01 од 01.09.2015. године);
4. ЈП за управљање и коришћење регионалног вишенаменског хидросистема Стубо-Ровни Колубара (допис број 468 од 23.09.2015. године);
5. ЈВП Воде Војводине (допис број 1-18/436 од 22.09.2015. године);
6. Министарства пољопривреде и заштите животне средине - Агенције за заштиту животне средине (допис број 1426/2015 од 25.09.2015. године);
7. Владимира Јанковића (допис од 25.09.2015. године);
8. ЈП Дирекције за планирање и изградњу Лебане (допис број 268-836/15 од 25.09.2015. године);
9. Покрајинског секретаријата за урбанизам, градитељство и заштите животне средине (допис број 130-501-1645/2015-03 од 25.09.2015. године);
10. Ристић Ратка, Шумарски факултет Универзитета у Београду (допис од 26.09.2015. године);
11. Рударско-геолошког факултета - Департмана за хидрогеологију, Универзитет у Београду (допис од 26.09.2015. године);

12. WWF-a International Дунавско-карпатски програм (допис број 023/2015 од 27.09.2015. године);
13. Београдске отворене школе (допис од 27.09.2015. године);
14. Дејана Рујевића (допис од 28.09.2015. године);
15. Града Краљево (допис од 28.09.2015. године);
16. Републичког хидрометеоролошког завода (допис од 28.09.2015. године);
17. НИС-а (допис број NM-046000/IZ-06/19872 од 28.09.2015. године);
18. Ђорђевић Бранислава (допис од 28.09.2015. године);
19. Министарства пољопривреде и заштите животне средине - Сектора за заштиту животне средине (допис број 06-00-161/2015-17 од 28.09.2015. године);
20. Покрајинског завода за заштиту природе (допис број 03-1644/2 од 28.09.2015. године).

Табела 1: Приказ свих пристиглих коментара са ставом обрађивача и Комисије

1. Завод за заштиту природе Србије, бр. 026-1789/2 од 31.08.2015. године	Став обрађивача	Став Комисије
<p>Примедба бр. 1.1</p> <p>„на страни 29, поглавље <i>Биодиверзитет</i>, треба преименовати у Биодиверзитет, геодиверзитет и предеони диверзитет“</p>	<p>Потребно је разјашњење примедбе. Геодиверзитет нема уопште додирних тачака са управљањем водама, а предеони диверзитет би могао имати врло неодређене и тешко квантитативне везе. Ако постоји некакав други разлог због кога се жели промена наслова, обрађивач може да то прихвати, с тим да би требало појаснити шта би у том поглављу требало да стоји везано за геодиверзитет и предеони диверзитет.</p>	<p>Став обрађивача се прихвата - примедба се не прихвата</p>
<p>Примедба бр. 1.2</p> <p>„на страни 30, поглавље <i>Заштићена подручја природних добара</i> преименовати у <i>Заштита природе</i>“</p>	<p>Став обрађивача</p> <p>Примедба се прихвата.</p>	<p>Став Комисије</p> <p>Став обрађивача се прихвата</p>
<p>Примедба бр. 1.3</p> <p>„Текст у поглављу <i>Заштићена подручја природних добара</i> заменити са следећим текстом: У статусу заштићених подручја на територији Републике проглашено је 460 природних добара, 5 националних паркова, 17 паркова природе, 20 предела изузетних одлика, 68 резервата природе – строгих и специјалних, 309 споменика природе (ботаничко-дендролошких, геоморфолошких, геолошких и хидролошких) и 3 заштићена станишта, са основним циљем да се очувају, унапреде и одрживо користе</p>	<p>Став обрађивача</p> <p>Примедба се прихвата.</p>	<p>Став Комисије</p> <p>Став обрађивача се прихвата</p>

обележија и вредности биљног и животињског света, геонаслеђа и пејсажа тих простора, као и 38 подручја са интегралним културно-историјским и природним вредностима, односно природни простори/амбијенти непокретних културних добара. У статусу строго заштићених дивљих врста биљака, животиња и гљива проглашено је укупно 1759 врста, и то: 1032 врста животиња, 75 врста гљива, 627 врста биљака и 25 врсти алги, док је у статусу заштићених дивљих врста биљака, животиња и гљива проглашено укупно 854 врста, и то: 258 врста животиња, 37 врста гљива и 559 врста биљака.

Укупна површина заштићених подручја износи 583.183 ha, што чини 6,6% територије Србије и сврстава је у европске земље са релативно малим уделом простора под заштитом природног наслеђа у површини државне територије. На заштићеним подручјима установљени су режими заштите I степена на 19.465 ha, што чини 0,0023% територије Републике Србије (3,89% заштићених површина), II степена на 88.537 ha, односно 0,010 % територије Републике Србије (15,16% заштићених површина), док се под режимом заштите III степена налази више од 80% површине заштићених подручја. Са наведеним режимима заштите, заштићена подручја не представљају потпуно ограничење привредног развоја на националном и регионалном нивоу. Међународни статус заштите стекло је 10 подручја уписаних у Листу мочвара од међународног значаја на основу Конвенције о мочварама које су од међународног значаја, нарочито као станишта птица мочварица (Рамсарска конвенција), укупне површине

<p>63.919 ha и једно подручје уписано у Листу резервата биосфере на основу програма UNESCO Човек и биосфера (<i>Man and Biosphere-Mab</i>), укупне површине 53.800 ha. На основу одговарајућих међународних програма, на територији Републике Србије утврђена су 42 међународно значајна подручја за птице (<i>Important Bird Areas-IBA</i>), 61 међународно значајно биљно подручје (<i>Important Plant Areas-IPA</i>) и 40 значајних подручја дневних лептира Европе (<i>Prime Butterfly Areas in Europe - PBA</i>). EMERALD мрежом, на основу Конвенције о заштити европске дивље флоре и фауне и природних станишта (<i>Бернска конвенција</i>), обухваћено је 61 подручје укупне површине 1.019.270 ha, односно око 11,5% територије Републике Србије. Уредбом о еколошкој мрежи („Службени гласник РС”, број 102/2010 од 30.12.2010. године), утврђена је Еколошка мрежа у Републици Србији, ради очувања биолошке и предеоне разноврсности, односно типова станишта од посебног значаја за очување, обнављања и/или унапређења нарушених станишта и очување одређених врста. Еколошку мрежу чине: еколошки значајна подручја, еколошки коридори, заштитна зона тамо где је потребна да штити еколошки значајна подручја и еколошке коридоре од могућих штетних спољних утицаја. Еколошки значајних подручја има 101 укупној површини од 1.849.201,77 ha.“</p>	
<p>Примедба бр. 1.4</p> <p>„на страни 44, у поглављу <i>Снабдевање водом индустрије</i>, треба дати и податак колико је привредних субјеката у процесу овере или је оверило елаборате о резервама подземних вода за сопствене потребе на територији централне Србије као што је то</p>	<p>Став обрађивача</p> <p>Примедба се условно прихвата. Обрађивачу нису доступни тражени подаци за територију централне Србије. Уколико је могуће обезбедити податке о</p>
	<p>Став Комисије</p> <p>Став обрађивача се прихвата, уз напомену да је потребно у текст Стратегије унети постојеће податке, као и образложење за податке који</p>

<p>дато за територију покрајине Војводине."</p>	<p>овереним резервама од надлежног министарства, могуће је приказати недостајуће податке, уколико се то уклапа у рокове за усвајање Стратегије.</p>	<p>недостају</p>
<p>Примедба бр. 1.5</p>		
<p>"на страни 71, у поглављу <i>Квалитет подземних вода и статус</i> ... треба исправити термин "прва" и основна издан, и користити званичну поделу, односно интергрануларни, карстни и пукотински тип издани. Овима би се избегла могућност забуне, с обзиром да је "основна издан" на територији Војводине развијена у оквиру неогених седимената и садржи водоносне хоризонте I, II и III"</p>	<p>Став обрађивача</p> <p>Примедба се не прихвата. „Прва“ издан на подручју Војводине је развијена у оквиру средње и горње плеистоценских и холоценских творевина. „Основна“ издан, односно водоносне средине у оквиру којих егзистира „основна“ издан је формирана у оквиру еоплеистоценских и доње плеистоценских творевина. „Основна“ издан је, према томе, формирана у оквиру квартарних, а не плиоценских творевина. Један од разлога зашто се ова издан назива „основном“ односно водоносне средине у оквиру којих је формирана ова издан се називају „Основни водоносни комплекс – ОВК“ је тај што се из ове водоносне средине врши захватање преко 50% подземних вода за потребе јавног водоснабдевања Војводине. Подела на „прву“ и „основну“ издан је званична и користи се у литератури готово више од 40 година. Водоносне средине „прве“</p>	<p>Став Комисије</p> <p>Став обрађивача се прихвата</p>

	и „основне“ издани су интергрануларног типа порозности, али не треба мешати поделу према типу порозности и према старости седимената.	Став Комисије
Примедба бр. 1.6 „на страни 125, у поглављу <i>Циљеви управљања водама</i> , у шестом ставу наведено је да се Стратегија управљања водама односи на период до 2034. године, што би требало и у наслову Стратегије да фигурира.“	Став обрађивача Примедба се прихвата.	Став обрађивача се прихвата
Примедба бр. 1.7 „на страни 136, у поглављу <i>Основне одреднице мониторинга и информационог система</i> , требало би написати да је услов за мониторинг постојање елабората о резервама подземних вода и његовој овери како би могла да се врши контрола експлоатације“	Став обрађивача Примедба се прихвата.	Став Комисије Став обрађивача се не прихвата - примедба се не прихвата
Примедба бр. 1.8 „на страни 166, у поглављу <i>Заштићене области</i> , у Оперативном циљу 1, алинеја 5, требало би да гласи: заштита станишта или врста где је битан елеменат њихове заштите одржавања или побољшање статуса вода: административним и техничким мерама заштите и укључењем у еколошку мрежу Републике Србије. Такође, у <i>Мерама за достизање циља</i> , требала би алинеја 10 да гласи – наставити активности за уврштавање станишта угрожених врста и станишта у еколошку мрежу Републике Србије. Осим тога, у алинеји 11, код наведених акватичних организама треба додати и ракове.“	Став обрађивача Примедба се прихвата.	Став Комисије Став обрађивача се прихвата
Примедба бр. 1.9	Став обрађивача	Став Комисије

<p>„на страни 168, у поглављу <i>Оперативни циљеви и мере</i>, код Оперативног циља 1 додати као меру за достизање циља израда елабората о резервама и овера њихова у циљу смањења притиска на квалитет подземних вода“</p>	<p>Примедба се може прихватити уколико се односи на Оперативни циљ 2: Очување и достизање доброг квантитативног статуса подземних вода. Потребно је додати у текст:</p> <p>Елаборати о резервама имају улогу одређивања могућности и сврсисходности локалне експлоатације. Оно што највише недостаје су анализе и дефинисање могућности целокупног ресурса или повезане групе ресурса и ту врсту истраживања и документације је потребно у наредном периоду оформити.</p>	<p>Став обрађивача се не прихвата - примедба се не прихвата</p>
<p>Примедба бр. 1.10</p> <p>„на страни 171, у поглављу <i>Циљеви и мере</i>, код Оперативног циља 3 исправити у алинеји 2 поштовање услова заштите природе и других услова који су прибављени за потребе експлоатације речног наноса“</p>	<p>Став обрађивача</p> <p>Примедба се прихвата:</p> <p>Ал. 2 гласи: „уз поштовање услова заштите природе и других услова који су прибављени за пројекат експлоатације речног наноса.“</p>	<p>Став Комисије</p> <p>Став обрађивача се прихвата</p>
<p>Примедба бр. 1.11</p> <p>„на страни 173, у поглављу <i>Оперативни циљеви и мере</i>, код Оперативног циља 6 као меру за достизање циља, додати смањење притиска на водно земљиште услед Уговора о коришћењу водног земљишта за комерцијалне објекте типа експлоатација вода, пролазак цевовода и слично“</p>	<p>Став обрађивача</p> <p>Примедба се не прихвата.</p>	<p>Став Комисије</p> <p>Став обрађивача се прихвата</p>
<p>Примедба бр. 1.12</p>	<p>Став обрађивача</p>	

<p>„на страни 179, у поглављу Суша и недостатак воде, код Оперативног циља 1 додати у другој алинеји да су и природна добра и заштита природе равноправни корисник“</p>	<p>Обрађивач сматра да су тврњом да је „животна средина равноправан корисник“ обухваћена и „природна добра и заштита природе“.</p>	<p>Став обрађивача се прихвата</p>
<p>Примедба бр. 1.13</p> <p>„на страни 180, у поглављу Акумулације, код Оперативног циља 2 додати алинеју редовно вршење измуљивања и чишћења наноса и ослобађање радног простора на рачун мртвог простора у акумулацији“</p>	<p>Став обрађивача</p> <p>Примедба се не прихвата. Овако нешто није могуће код једног броја акумулација, а такође ова примедба представља сувишно детаљисање – довољно је „потребне мере“.</p> <p>Обрађивач сматра да је неопходна израда комплексног студијског пројекта у коме би се дефинисало стање акумулација Републици Србији са хидролошког, псамолошког, физичкохемијског, биолошког и других становишта, одредиле мере за санирање стања и дата њихова приоритизација.</p>	<p>Став Комисије</p> <p>Став обрађивача се прихвата</p>
<p>Примедба бр. 1.14</p> <p>„исправити у тексту конструкцију после Другог светског рата, с обзиром да је више него архаична. Уместо тога, треба писати у другој половини XX века или давати називе према одговарајућим декадама“</p>	<p>Став обрађивача</p> <p>Примедба се прихвата.</p>	<p>Став Комисије</p> <p>Став обрађивача се прихвата</p>
<p>Примедба бр. 1.15</p> <p>„поједине карте и графיקони који су дати у оквиру текста тешко су читљиви“</p>	<p>Став обрађивача</p> <p>Примедба се прихвата.</p>	<p>Став Комисије</p> <p>Став обрађивача се прихвата</p>
<p>2. Министарство рударства и енергетике, Сектор за геологију и рударство, бр. 353-01-26/2015-01 од 04.09.2015. године</p>		
<p>Примедба бр. 2.1</p>	<p>Став обрађивача</p>	<p>Став Комисије</p>

<p>„Сматрамо да су подземне воде подређене у односу на површинске и да су недовољно обрађене у тексту Стратегије, узимајући у обзир чињеницу да се више од 76% становништа Републике Србије снабдева питком водом управо из ресурса подземних вода. Свакако је требало више пажње посветити управо горе наведеној чињеници и подробније разрадити геолошку и хидрогеолошку грађу, могућности загађења и мониторинга подземних вода.“</p>	<p>Стратегија је документ општег карактера и ни у једној области управљања водама није превише детаљан.</p> <p>Подземне воде су најважнији ресурс везан за снабдевање водом становништва, и као такав има одговарајуће место у Стратегији.</p> <p>Уважавајући њихов значај, Обрађивач прихвата да се у Стратегију још прецизније дефинишу потребне научне, истражне, студијске и пројектантске активности у циљу заштите и адекватног коришћења овог ресурса.</p>	<p>Став обрађивача се прихвата</p>
<p>Примедба бр. 2.2</p> <p>„Сматрамо да је обрађивач (Институт за водопривреду Јарослав Черни) приликом израде Стратегије морао да узме у обзир резултате Пројекта: Истраживање, оптимално коришћење и одрживо управљање подземним водним ресурсима Србије који су реализовали Рударско-геолошки факултет, Геолошки завод Србије и Институт за водопривреду Јарослав Черни. Овим пројектом истраживања су били обухваћени различити хидрогеолошки ресурси, мало минерализоване (обичне), минералне и термалне подземне воде. Циљ истраживања је био утврђивање потенцијалности подземних вода са аспекта коришћења за водоснабдевање, као хидрогеотермална алтернативна енергетски ресурси, у</p>	<p>Став обрађивача</p> <p>Примедба се не прихвата.</p> <p>У току припреме Стратегије коришћени су сви доступни, релевантни подаци, укључујући и податке наведеног Пројекта на којем је Обрађивач учествовао.</p> <p>Део одговора на ову примедбу садржан је у одговору на примедбу 2.1</p>	<p>Став Комисије</p> <p>Став обрађивача се прихвата</p>

<p>бањско-терапеутске рекреативне сврхе, за флаширање и др. Такође активности су биле усмерене у правцу свеобухватне заштите и побољшања квалитета ресурса подземних вода и геолошке средине и изградњи система мониторинга подземних вода. Овај пројекат најалост још увек није завршен али има јако пуно података који су могли да се искористе за изградњу Стратегије управљања водама."</p>	<p>Примедба бр. 2.3</p>	<p>„Приликом набрајања законских оквира и стратегија које су узете у обзир приликом писања Стратегије није узет у обзир Закон о рударству и геолошким истраживањима („Службени гласник РС” број 44/14) који дефинише истраживање и оверу резерви подземних вода.“</p>	<p>Став обрађивача</p> <p>Примедба се прихвата.</p> <p>У Стратегији се наводи Закон о рударству и геолошким истраживањима објављен у Сл. гласнику РС бр. 88/11. Нови је донет 2014. године, након предаје радног текста Стратегије.</p>	<p>Став Комисије</p> <p>Став обрађивача се прихвата</p>
<p>3. Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре, бр. 011-00-572/2015-01 од 01.09.2015. године</p>		<p>Став обрађивача</p>	<p>Примедба бр. 3.1</p> <p>„на страни 49, поднаслов Пловидба, у другом ставу потребно је изменити назив коридора и то уместо „(пан-европски коридор VII)“ треба да стоји „(Рајна-Дунав)“. У истом ставу пише: „Према Конвенцији, Дунавска комисија утврђује потребне габарите водног пута, хидротехничких и других грађевина на Дунаву, које је наша земља дужна да обезбеди.“ Мишљења смо да је потребно преформулисати ову реченицу у смислу да Дунавска комисија даје препоруке о минималним захтевима који се односе на прописане</p>	<p>Став Комисије</p> <p>Став обрађивача се прихвата, уз напомену да се након израза „пан-европски коридор VII“ у загради дода: Рајна-Дунав</p>

габарите пловног пута, укључујући хидротехничке и друге радове на Дунаву“														
<p>Примедба бр. 3.2</p> <p>„на страни 50, у последњем пасусу, у реченици: „... односно, минималних димензија које треба да има водни пут да би се ...“, потребно је речи „водни пут“, заменити речима „пловни пут.“</p>	<p>Примедба бр. 3.3</p> <p>„на страни 51, пише: „Пловидбени габарити зависе од правног статуса водног пута и његове категорије, а обезбеђују се извођењем регулационих радова у речном кориту“. Потребно је речи „регулационих радова“ заменити речима „хидротехничких радова“, јер то онда подразумева и багеровање и грађевинске објекте. Осим тога, сматрамо да је нејасно како пловидбени габарити зависе од правног статуса водног пута.“</p>													
<p>Примедба бр. 3.4</p> <p>„потребно је на страни 97, у трећем пасусу где се наводи Закон о пловидби и лукама на унутрашњим водама, кориговати број Службеног гласника РС, тако да стоји „(Сл. Гласник РС, бр. 73/10, 121/12 и 18/15).“</p>														
<p>4.</p> <p>III за управљање и коришћење регионалног вишенаменског хидросистема Стубо-Ровни КОЛУБАРА број 468 од 23.09.2015. године</p>														
<p>Примедба бр. 4.1</p> <p>„III Колубара се бави изградњом Колубарског регионалног система за водоснабдевање, који чине</p>														

<p>брана и акумулација Стубо-Ровни и регионалног ценовода за транспорт сирове и чисте воде. Улога система се огледа у: снабдевању водом за пиће града Ваљева, градске општине Лазаревац и општина Лајковац, Уб и Мионица (што је око 215.000 становника), спречавању поплавног таласа, обезбеђивању биолошког минимума низводно од бране и акумулације Стубо-Ровни, снабдевању техничком водом ТЕ-ТО Колубара. У овом моменту степен изграђености система је око 95%. С обзиром да се ради о великом и значајном објекту чија се изградња финансира из буџета Републике Србије, мишљења смо да би Колубарски регионални систем за водоснабдевање требало да нађе место и у одељку:</p> <p>3. ПОСТОЈЕЋЕ СТАЊЕ УПРАВЉАЊА ВОДАМА</p> <p>3.1.3 Уређење водотока и заштита од штетног дејства вода</p> <p>3.1.4 Регионални и вишенаменски хидросистеми (Регионални системи снабдевања водом за пиће)“</p>	<p>бити наведен у поглављу 3.1.4. с обзиром на доминантан степен завршености. Међутим, пошто систем није био у функцији, Обрађивач сматра да је потребно да се активирање система уради постепено, са систематским праћењем и проучавањем његових ефекта, као и евентуалним редефинисањем његове улоге.</p>	<p>потпуности прихвата</p>	
<p>5. ЈВП Воде Војводине број 1-18/436 од 22.09.2015. године</p>			
<p>Примедба бр. 5.1</p> <p>У поглављу Увод на страни 2 предлог је: За изложени однос континуитета управљања водама према Водопривредној основи Србије (ВОС) и Стратегији постоји резерва због разлика које проистичу из промена својинског односа и начина управљања у држави, који су се одразили на својину и начин управљања водама, односно на управљање у сектору</p>		<p>Став обрађивача</p> <p>Примедба се не прихвата. Континуитет о коме се говори је континуитет у приступу управљању водама постављен од стране наших стручњака из области вода много пре него што су неке од тих идеја посредно и</p>	<p>Став Комисије</p> <p>Став обрађивача се прихвата</p>

<p>вода. Услове промена из транзиције је потребно применити у Стратегији на новим основама и принципима управљања водама на речном сливу. Други услов је да се Стратегија усклади према захтевима Оквирне директиве и других директива ЕУ о водама, што у ВОС-у није обухваћено. За разлику од ВОС за Стратегију као плански документ треба имати посебан приступ, јер у Стратегији „Водно планирање је средство за унапређење и подршку управљања водним ресурсима. У том смислу, водно планирање сматрамо процесом, а не циљем за себе.“ (Заједничка стратегија имплементације Оквирне директиве о водама, Водич број 11)“</p>	<p>непотпуно дошле до нас преко европских директива. Овај приступ доследно је био спроведен у Водопривредној основи Републике Србије, а пре ње у бројним другим планским документима.</p>	
Став обрађивача		
<p>Примедба бр. 5.2</p> <p>„на страни 3 предлог је: Стратегија поред циљева за стање и статус вода и за водне услуге треба да буде средство и да обухвати корисничку област, односно задовољавање интереса обвезника – корисника из управљања водама. Интереси треба да обухвате основне и опште потребе и захтеве и директне интересе становника и привреде.“</p>	<p>Примедба се прихвата.</p>	<p>Став обрађивача се прихвата, уз напомену да је потребно извршити лектуру предложеног текста</p>
Став обрађивача		
<p>Примедба бр. 5.3</p> <p>„на страни 4 предлог је да се наслов Природни и друштвено-економски чиниоци промене у наслов: Природни и друштвено-економски извори и основе за управљање водама у сектору вода.“</p>	<p>Примедба се не прихвата. Терминологија је усаглашена са ранијим планским документима и представља континуитет у сектору вода.</p>	<p>Став обрађивача се прихвата</p>

Примедба бр. 5.4	Став обрађивача	Став Комисије
<p>„У поглављу Природни и друштвено-економски чиниоци у подпоглављу Земљиште на страни 21, у делу Погодност земљишта за наводњавање за класу земљишта IIIб и IIIв се каже да су то средње дубока до плитка земљишта, претежно халоморфна и хидроморфна (деградирана) што захтева одговарајуће одводњавање и примену значајних количина физичких и хемијских средстава за поправку земљишта.</p> <p>Овде је важно да се у Стратегији предвиди и прикаже могућност поправке тих земљишта кроз примену хемијских мелиорација до 2034. године. Ово је важно из разлога што таквих земљишта у Србији има (табела 4) укупно 1.770.000 ха што су велике површине а посебно са аспекта да је пољопривредно земљиште ограничен ресурс и при томе се сваке године велике површине пољопривредног земљишта губе под грађевинским и инфраструктурним објектима или се уништавају због неконтролисаног и претераног коришћења. Србија нема могућност да разорава нове површине девичанског земљишта већ само да чува оне површине које су јој на располагању и да деградирана земљишта кроз процес хемијских мелиорација врати у процес пољопривредне производње. Ово је битно и због тога што је при овом захвату приликом уноса креча или гипса, зависно од</p>	<p>Примедба се прихвата.</p>	<p>Став обрађивача се прихвата</p>

Ph реакције средине обавезан и стајњак што повлачи за собом и развој сточарства такође до 2034. године. Као посебан вид коришћења ових типова земљишта, када је у питању Војводина, а посебно због тога што се ова земљишта барем у Војводини најчешће налазе у депресијама је пошумљавање. Најбољи показатељ за то су екстремно велике поплаве од унутрашњих вода током 2010. године када је у Војводини од поплава и превлаженог земљишта где је штета од поплава била тотална или барем испод границе рентабилне производње, било је изложено 169.362 ха што одговара проценту од 7,86% у односу на територију АП Војводине. Обзиром да је пошумљеност у АП Војводини на нивоу од 6% а оптимална површина под шумом би била 14% територије АП Војводине, ово би таман било довољно да се достигне тај проценат. Та површина под шумама је уграђена и у Просторни план АП Војводине. У тим депресијама су иначе, до недавно и биле шуме које су искрчене ради добијања пољопривредних површина. Ово је посебно важно и са аспекта ублажавања ефекта суше, посебно у условима промене климе, јер је у пракси већ доказано да је губитак воде на испаравање, са пољопривредних површина за 3 дана дувања ветра једнак 15-дневном сијању сунца без ветра. Такође би ова мера служила и у случајевима прекомерних падавина и појава поплава јер

<p>пошумљавање спада у меру биолошког одводњавања из простог разлога јер шумска биоценоза кроз транспирацију користи преко 1000 мм воде у току једне године док је просек падавина за Војводину око 600мм. Ово је погодно и са аспекта наплате накнаде за одводњавање јер се ова накнада убира и за шумско земљиште док су у таквим годинама, било да су екстремно сушне или екстремно влажне, увек изражени захтеви да се пољопривредници ослободе накнаде за одводњавање, што јако лоше утиче на прилив средстава од којих се после финансирају радови на редовном одржавању каналске мреже за одводњавање које у АП Војводини има 20.100 км. Сваки прекид у континуитету радова на редовном одржавању каналске мреже за одводњавање доводи до поплава од унутрашњих вода, а штете су неупоредиво веће од плаћене накнаде за одводњавање.“</p>		
<p>Примедба бр. 5.5</p> <p>„на страни 24 предлог је да уместо наслова Ерозиони и бујични процеси буде Ерозионе и бујичне појаве.“</p>	<p>Став обрађивача</p> <p>Примедба се прихвата.</p>	<p>Став Комисије</p> <p>Став обрађивача се не прихвата, уз напомену да је потребно размотрити могућност да се задрже оба појма</p>
<p>Примедба бр. 5.6</p> <p>„на страни 30 предлог је да код заштићених подручја се прикаже однос између заштићених подручја и</p>	<p>Став обрађивача</p> <p>Примедба се не прихвата. Због великог броја могућих утицаја</p>	<p>Став Комисије</p> <p>Став обрађивача се прихвата</p>

<p>појединих области управљања водама.“</p>	<p>различитих области, ово би додатно оптеретило и онако дугачак текст Стратегије, а не би битно допринело квалитету документа. Већина ових утицаја је добро позната из литературе, а навођење конкретних примера би однело превише места.</p>	
<p>Примедба бр. 5.7</p> <p>„на страни 32 предлог је да се за друштвене и економске чиниоце прецизније и шире обухвате врсте и начини утицаја различитих фактора и ризика на управљање водама у сектору вода. Друштвени и економски чиниоци треба да представљају променљиве величине из управљачких функција за процесе управљања који одређују услове и уређују односе у сектору вода. Друштвени чиниоци треба да обухвате политичке, економске и социјалне факторе који настају из политичког система, државних и друштвених институција путем ставова и информација из односа са јавношћу и другим организованим активностима јавности.</p> <p>Код демографије као најзначајнијег фактора промена код становништва, потребно је обухватити утицај демографске транзиције. Утицај демографских промена треба да буде повезан са дефинисањем водне политике, правцима развоја, демократским</p>	<p>Став обрађивача</p> <p>Примедба се не може уважити, иако је јасно да би обимније анализе боље осликале стање. Обрађивач сматра да је приложени обим података довољан за ниво Стратегије.</p>	<p>Став Комисије</p> <p>Став обрађивача се прихвата</p>

одлучивањем и просторним (регионалним) променама у управљачким и економским процесима.“	Став обрађивача	Став Комисије
<p>Примедба бр. 5.8</p> <p>„на страни 34 предлог је: Бруто домаћи производ (БДП) као показатељ садржи све економске активности у држави и одражава достигнути економски ниво развоја. За одређивање вредности процеса управљања вода битна је висина бруто домаћег производа, али је битније одредити допринос у стварању БДП из пружених услуга и искоришћених употребних вредности воде. Допринос треба да се одреди на основу вредности управљања водним ресурсима у којем је посебно садржана вредност управљања водним објектима и мерама за воде. Због тога је потребно за одређивање доприноса или учешћа у БДП да се поуздано измере вредности услуга, резултата и ефеката из управљања водама. Показатељи доприноса сектора вода могу се одредити из SWOT анализа, cost-benefit, cost-efektives и других анализа. Основна анализа се састоји у односима трошкова и резултата (ефеката) и улагања и резултата (користи). Одређивање вредности је битно јер се према оствареном БДП врши прерасподела и алокација средстава сектору вода за наредни период, односно једна је од најзначајнијих основа за сектор вода која је садржана у планирању макроекономске структуре и макроекономске равнотеже (пре свега у</p>	<p>Примедба се не може уважити, иако је јасно да би обимније анализе боље осликале стање.</p> <p>Обрађивач сматра да је приложени обим података довољан за ниво Стратегије.</p>	<p>Став обрађивача се прихвата</p>

фискалном систему).

Економске чиниоце чине елементи и инструменти из фискалног система, монетарног система, спољно трговинских и платних односа који и одражавају привредну структуру и економске активности становништва на водним подручјима. Економски чиниоци од значаја за државу су истих карактеристика и утицаја на сектор вода и односе се на цене, инфлацију, пољопривреду, индустрију, услуге, финансијске показатеље, успешност и друго. Посебан и значајан утицај друштвених и економских чиниоца за Стратегију треба да буду промене управљачких и економских елемената из нових основа које су настале из транзиције и интеграционих захтева.

Приступ за утицаје друштвено економских чиниоца не треба да буде у схватању да је у систему управљања водама све опште, од општег интереса, опште употребе до општих резултата, већ од општег, јавног и пословног интереса када је утицај чиниоца битан. Односно, уколико су општа добра и ресурси, општи интереси, опште потребе, опште употребе, онда су општи ресурси и општа средства, па су по томе општа финансијска средства, односно државна, а не ресурси, средства и интереси који се обављају у различитим активностима институција и предузећа у сектору вода. Сектор вода није од општег интереса, већ

<p>делатност у којој обављају опште, кључне, подржавајуће и развојне активности и процеси који су од општег, посебног, заједничког, колективног до појединачног интереса. У сектору вода за управљање водним ресурсима користе се посебно и појединачно добра, ресурси и средства која се од општег (државног) нивоа надлежности и овлашћења преносе на нивое јавног или екстора вода и јавна предузећа.“</p>		
<p>Примедба бр. 5.9</p> <p>„У поглављу Постојеће стање управљања водама, у подпоглављу Снабдевање становништва водом за пиће на страни 38 се наводи да је проблем неоговарајућег квалитета воде за пиће присутан у мањим срединама а разлог за то је слаба или никаква обученост људи који учествују у припреми воде за пиће. Дакле потребно је појачати кадровске капацитете а најбоље и најтрајније решење је изградња регионалних система за водоснабдевање са адекватним кадровима и у експлоатацији, припреми и дистрибуцији воде за пиће као и у наплати јер је сада цена воде за пиће више социјална него економска категорија а свако повлачење новца из ЕУ фондова за изградњу система за водоснабдевање ће за услов имати економску цену воде како би систем био самоодржив.“</p>	<p>Став обрађивача</p> <p>Примедба се делимично прихвата. Не може се у свим случајевима препоручити изградња регионалног система . Прихвата се: Потребно је појачати кадровске капацитете и довести цену воде у економску категорију, а тамо где је оптимално решење изградња регионалних система за водоснабдевање, треба размотрити све начине финансирања, укључујући и ЕУ и друге међународне фондове.</p>	<p>Став Комисије</p> <p>Став обрађивача се прихвата уз напомену да је, део примедбе који је прихваћен од стране обрађивача, потребно уврстити у следећи део документа: „б. Функције (мере) за остваривање утврђених циљева управљања водама“, у оквиру првог става, као осми по реду „булет“</p>
<p>Примедба бр. 5.10</p> <p>„на страни 44 предлог је: Неадекватна цена воде је</p>	<p>Став обрађивача</p> <p>Примедба се прихвата. Текст ће</p>	<p>Став Комисије</p> <p>Став обрађивача се не</p>

<p>због недефинисане структуре услуге и неистражених потреба, захтева и интереса становника и природе. Код оцена стања потребно је поред технолошких и техничких обухватити друштвене, институционалне, еколошке и економске факторе."</p>	<p>бити коригован.</p>	<p>прихвата - примедба се не прихвата</p>
<p>Примедба бр. 5.11</p>		
<p>„на страни 45 предлог је: За оцене стања поставља се питање да ли је за ову и друге области потребно у сектору вода успоставити посебан статистички модел (што би било добро) које ће бити директно у функцији управљања водама и посебно примењен у сектору вода (модел мора да обухвати и ВИС)."</p>	<p>Став обрађивача</p> <p>Примедба се не може прихватити, јер је то већ наведено у делу Остали чиниоци од значаја за управљање водама, Правни и институционални оквир, Оперативни циљеви и мере Оперативни циљ 1, алинеја 5: „Донети одговарајућа акта којима се унапређује статистика у области вода“.</p>	<p>Став Комисије</p> <p>Став обрађивача се прихвата</p>
<p>Примедба бр. 5.12</p>		
<p>„на страни 48 код оцене стања је предлог да се за воду и земљиште као природне изворе за искоришћавање употребних вредности законски створе услови, обавезе и одговорности за директне релације у управљању и коришћењу воде и земљишта.“</p>	<p>Став обрађивача</p> <p>Обрађивачу није јасна примедба.</p>	<p>Став Комисије</p> <p>Став обрађивача се прихвата</p>
<p>Примедба бр. 5.13</p>		
<p>„у поглављу Постојеће стање управљања водама, у подпоглављу Заштита од поплава спољним водама на страни 79 поред „пасивних мера“ односно изградње насипа дуж обала водотока наводе се и „активне мере“</p>	<p>Став обрађивача</p> <p>Примедба није конкретна. Сви поменути проблеми су поменути на страни 83.</p>	<p>Став Комисије</p> <p>Став обрађивача се прихвата</p>

у које спадају повећање пропусне моћи корита водотока и ретензије што је већ данас катастрофално нарушено неконтролисаним изградњом објеката инундационом подручју који драстично одступају од дозвољених услова, а не спомиљу се у Оцени стања заштите од поплава, и утицаји антропогених фактора. Ови објекти заузимају простор који је намењен поплавном таласу што доводи до нарушавања прорачунате сигурности од поплава за 1% воду (стогодишњи повратни период). Како држава до сада није показала да има снаге да такве објекте уклони потребно је да се барем до 2034. године спречи даља изградња.

Овде се посебно мора напоменути као проблем који се мора под хитно решити, а то је нови „Закон о планирању и изградњи“ и „Обједињена процедура за издавање грађевинске дозволе“ где се тражи да се грађевинска дозвола изда у року од 28 дана па је услед тога из досадашње процедуре издавања водних аката, а која су решена „Законом о водама“ остала само издавање Водних услова док је издавање Водне сагласности и Водне дозволе практично суспендовано уз објашњење да је „Закон о планирању и изградњи“ *lex specialis*. То ће довести до тога да због брзине издавања грађевинске дозволе неће бити довољно или практично никакве контроле да ли су услови који су издати испоштовани а посебно за објекте на

<p>водном земљишту и у инундацијама и ретензијама. Ово је проблем који потенцијално може да има, а вероватно ће и имати, несагледиве последице и допринети несагледивим штетама услед неконтролисаних изградње објеката свих врста у небрањеним зонама а које су нам према „Директиви о процени и управљању ризицима од поплава“ неопходне да се успешно и са што мањим штетама бранимо од штетног дејства великих вода.“</p>	
<p>Примедба бр. 5.14</p> <p>„на страни 65 посебно је значајан став „Потребно је доказати да су активности које су довеле до хидроморфолошких промена на водном телу од суштинског економског и друштвеног интереса, односно, да би његово враћање у претходно стање (у коме би водно тело могло да достигне добар статус) имало значајне негативне ефекте на:ширу животну средину; коришћење вода (пловидбу, снабдевање водом за пиће, производњу електричне енергије или наводњавање); заштиту од штетног дејства вода или остале једнако важне људске активности у одрживом развоју и да овај економски и друштвени интерес не може да се обезбеди на други начин, који је значајно бољи за животну средину, због техничке неизводљивости или непромерених трошкова“. Обезбеђење друштвених и економских интереса је могуће уз примену метода за решавање проблема</p>	<p>Став обрађивача</p> <p>Обрађивачу није јасна примедба.</p> <p>Став Комисије</p> <p>Став обрађивача се прихвата</p>

екстерналија, односно негативних економских ефеката које уважавају својинска права, државне (пореске) инструменте и трошковну ефикасност.“	Став обрађивача	Став Комисије
Примедба бр. 5.15 „иза поглавља квалитет површинских вода и статуса водних тела површинских вода и квалитет подземних вода и статус водних тела подземних вода (стране 71 и 77) нису дате оцене стања.“	Примедба се прихвата.	Став обрађивача се прихвата
Примедба бр. 5.16 „на страни 88 (узроци неадекватног функционисања одводњавања) могу се додати и следећи узроци: • Није извршено прецизно дефинисање функција и процеса одводњавања у управљању водним ресурсима (промена стања и статуса вода, водне услуге и мере). • Није дефинисан однос вредности услуга за управљање водним ресурсима са категоријом накнада. • Није одређен однос својине и врста и начина управљања водним ресурсима у одводњавању.“	Став обрађивача Примедба се прихвата.	Став Комисије Став обрађивача се прихвата
Примедба бр. 5.17 „за поглавље РЕГИОНАЛНИ И ВИШЕНАМЕНСКИ СИСТЕМИ предлаже се да буде УПРАВЉАЊЕ ВОДНИМ РЕСУРСИМА У РЕГИОНАЛНИМ И ВИШЕНАМЕНСКИМ СИСТЕМИМА“	Став обрађивача Примедба се не прихвата.	Став Комисије Став обрађивача се прихвата
Примедба бр. 5.18 „на страни 95 предлог је: Регулисање токова природне	Став обрађивача Примедба се не прихвата, јер	Став Комисије Став обрађивача се прихвата

<p>воде и остваривање основних и општих потреба за управљање водама јесу од општег интереса, а у управљању водним ресурсима су и јавни и приватни интереси, односно захтеви. Због остваривања различитих интереса у управљању водама се посебно дефинишу водне услуге као јавне и пословне (привредне) (видети ОДВ и водич 1 за имплементацију ОДВ).</p> <p>Закон треба да дефинише нормативну, управну, управљачку и друге функције за управљање водама у сектору вода, које су потребне због одређивања бирократских, административних и пословних процеса за услуге. Услуге треба да обављају државне и јавне управе и јавна и водпривредна предузећа. Из мреже функција и активности у процесима настају правне, технолошке и економске целине за организовање институција и предузећа у сектору вода. Потпуно дефинисање подразумева одређивање врста управљања за различите нивое у вертикали одлучивања и доделу надлежности и овлашћења институцијама, предузећима и другим организацијама у сектору вода. Из одлучивања треба да се успоставе процеси у управљању водама за управљање водним ресурсима и водним објектима у областима заштите од штетног дејства вода, заштити воде и животне средине, заштићеним подручјима и коришћењу воде."</p>	<p>наведено излази из оквира обима и садржаја Стратегије.</p>
<p>Примедба бр. 5.19</p>	<p>Став обрађивача</p>
<p>Став Комисије</p>	

„планирање страна 95, је део управљачке функције и процесна фаза, али и ништа мање, за Стратегију, није значајно организовање, вођење и контрола.“	Примедба се прихвата.	Став обрађивача се прихвата
Примедба бр. 5.20	Став обрађивача	Став Комисије
„водне накнаде страна 96 представљају новчани износ за вредност заштите и коришћење воде као јавног добра, а остварена средства од накнада нису за остваривање општег већ јавног интереса.“	Примедба се прихвата.	Став обрађивача се прихвата
Примедба бр. 5.21	Став обрађивача	Став Комисије
„на страни 96 се предлаже: природна вода као природни ресурс се природно регулише и не захтева управљање. Када се за природну воду захтева управљање она постаје водни ресурс, односно захтева се довођење до циљног (природног) стања.“	Примедба се не прихвата.	Став обрађивача се прихвата
Примедба бр. 5.22	Став обрађивача	Став Комисије
„на страни 96 и на страни 97 се наводи Закон о ванредним ситуацијама“	Обрађивачу примедба није јасна.	Став обрађивача се не прихвата, јер је „Закон о ванредним ситуацијама“ наведен на два места, уклонити понављање
Примедба бр. 5.23	Став обрађивача	Став Комисије
„на страни 96 и 97 не наводе се следећи врло битни закони за управљање водама и сектор вода: Закон о буџетском систему („Службени гласник РС“ бр. 54/09, 73/10, 101/10, 101/11, 93/12, 62/13, 63/13-испр., 108/13, 142/14 и 68/15-др. закон), Закон о јавним приходима и расходима („Службени гласник РС“ бр.	Примедба се не прихвата. У Стратегији су наведени само закони који се директно односе на воде или неку од области вода. Навођење свих предложених закона би додатно оптеретило	Став обрађивача се прихвата уз потребу да се на страни 97 уподобе наслови стратегија из Сл. гласника

<p>76/91, 41/92, 18/93, 22/93, 37/93, 67/93, 45/94, 42/98, 54/99, 22/01, 09/02, 33/04, 135/04), Закон о пореском поступку и пореској администрацији („Службени гласник РС” бр. 80/02, 84/02, 23/03, 70/03, 55/04, 61/05, 85/05, 62/06, 61/07, 20/09, 72/09-др. закон, 53/10, 101/11, 2/11-исправка, 93/12, 47/13, 108/13, 68/14, 105/14), Закон о општем управном поступку („Сл. лист СРЈ”, бр. 33/97 и 31/01 и „Службени гласник РС” бр. 30/10), Закон о просторном плану Републике Србије од 2010-2020. године („Службени гласник РС” бр. 88/10), Закон о привредним друштвима („Службени гласник РС” бр. 36/11, 99/11, 83/14-др. закон и 5/2015), Закон о задругама („Службени гласник РС” бр.46/95, 101/05), Закон о јавним агенцијама („Службени гласник РС” бр. 18/05, 81/05), Закон о јавним набавкама („Службени гласник РС” бр. 124/12 и 14/15), Закон о јавном информисању и медијима („Службени гласник РС” бр.83/14 и 58/15), Закон о приступу информација од јавног значаја („Службени гласник РС” бр. 120/04, 54/07, 104/09 и 36/10), Закон о рачуноводству („Службени гласник РС” бр. 62/13), Закон о ревизији („Службени гласник РС” бр. 62/13), Закон о територијалној организацији Републике Србије („Службени гласник РС” бр. 129/07), Уредба о примени Међународних рачуноводствених стандарда (МРС) и Међународни стандарди финансијског извештавања (МСФИ) од 2014. године.”</p>	<p>текст.</p>
--	---------------

Примедба бр. 5.24	Став обрађивача	Став Комисије
<p>„на страни 98 је истакнуто да се право јавне својине стиче због изградње имовине (објеката) из буџетских, односно јавних средстава, али је за управљање водама битније управљање ресурсима и објектима из дефинисане својине. Право јавне својине је битно за додељивање врста надлежности и овлашћења институцијама и предузећима у друштвено-политичкој заједници и сектору вода за управљање. Предлог је и да се анализира како се приходи из сектора вода остварују из реализованих процеса и да ли се из додељене својине иопште дефинисани процеси за ефикасно управљање водама. Питање имовине код јавних предузећа, поред закона о јавној својини је регулисано и у Закону о јавним предузећима и Закону о буџетском систему.“</p>	<p>Примедба се не прихвата, јер наведено излази из оквира обима и садржаја Стратегије.</p>	<p>Став обрађивача се прихвата</p>
<p>Примедба бр. 5.25</p> <p>„предлог је да се на страни 102 промени распоред из текста тако да послови од општег интереса не треба да буду они који се односе на управљање водама, већ који су садржани у управљању водама.“</p>	<p>Примедба се не прихвата.</p>	<p>Став обрађивача се прихвата</p>
<p>Примедба бр. 5.26</p> <p>„на страни 105 оцене стања нису дате, а и истиче се потреба за одређивање надлежних органа сходно одредби ОДВ (Анекс I)“</p>	<p>Збирна оцена стања није дата због тога што је у читавом тексту поглавља дата анализа стања, са оценама за поједине сегменте, надлежности, органе, тако да би</p>	<p>Став обрађивача се не прихвата, поднаслов „Оцена стања“ треба да буде иза сваке области, како би структура документа била униформна</p>

	збирна оцена стања практично била понављање, које је Обрађивач хтео да избегне због оптерећености текста.	
<p>Примедба бр. 5.27</p> <p>„предлог на страни 106 је да: Основ за стабилне изворе финансирања треба да буду из одређених економских елемената и циљева у управљању водама, односно у управљању водним ресурсима и водним објектима, а начин (не основа) за обезбеђивање финансијских средстава треба да буде у поступцима који су садржани у посебним законским и институционалним решењима.“</p>	<p>Став обрађивача</p> <p>Примедба се не прихвата.</p>	<p>Став Комисије</p> <p>Став обрађивача се прихвата</p>
<p>Примедба бр. 5.28</p> <p>„на страни 106 код цене воде се констатује: „У структури цене воде учествују цене услуга и накнада које се односе на коришћење и заштиту воде као ресурса, а од извора средстава зависи припадност и намена прихода.“ Цена воде означава воду као робу којој из продаје припада приход од различитих корисника и из различитих извора. Ако се мисли на накнаду као приход од различитих заштита и коришћења вода, онда наплаћена средства могу да буду од различитих корисника и извора који се и одређују из различито остварених прихода од накнада. У висини накнаде треба да буде садржана цена услуга, а у констатацији цена воде упућује да је</p>	<p>Став обрађивача</p> <p>Обрађивачу примедба није јасна.</p>	<p>Став Комисије</p> <p>Став обрађивача се прихвата</p>

<p>вода привредно (приватно), а не јавно добро. Или се мисли на нешто друго ....“</p>		
<p>Примедба бр. 5.29</p> <p>„на страни 107, предлог је: Накнаде представљају битан приход за управљање водним ресурсима у дефинисаним областима заштите и коришћења вода. Средства накнада се користе за финансирање тачно одређених услуга у заштити од штетног дејства вода, заштити вода и коришћењу вода. Код набрајања разлога за недовољна средства могу се навести: недефинисане услуге у области управљања водним ресурсима, неодређени профил капацитета и профил услуга и њихова корелација са циљевима управљања водним ресурсима по областима и посебно неустављеног управљања односима са корисницима (CRM).“</p>	<p>Примедба се прихвата.</p>	<p>Став Комисије</p> <p>Став обрађивача се прихвата, уз напомену да није потребно навођење скраћенице: (CRM)</p>
<p>Примедба бр. 5.30</p> <p>„на страни 110 предлог је да се финансирање послова од општег интереса врши из средстава пореза, а из средстава накнада послови од јавног интереса.“</p>	<p>Став обрађивача</p> <p>Примедба се не прихвата.</p>	<p>Став Комисије</p> <p>Став обрађивача се прихвата</p>
<p>Примедба бр. 5.31</p> <p>„на страни од 111 до 114, у поглављу Међународна сарадња и обавезе, потпуно је изостављен део који се односи на спровођење важећих билатералних водопривредних споразума са Мађарском и Румунијом који је од изузетне важности за заштиту интереса Републике Србије на дугорочним основама, ради</p>	<p>Став обрађивача</p> <p>Примедба се делимично прихвата, јер су у тексту јасно наведени постојећи споразуми са Мађарском и Румунијом. Обрађивач сматра да је у делу обавеза које проистичу из директива ЕУ и међународне</p>	<p>Став Комисије</p> <p>Став обрађивача се прихвата</p>

<p>обезбеђивања сигурног система интегралног управљања водама на територији Републике Србије. Док се не закључе нови споразуми постојећи споразуми свакако морају да се примењују. Да не говоримо о низ пратећих докумената уз нове билатералне споразуме, као што су на пример нови правилници, примена ЕУ легислативе и међународних конвенција у билатералним односима са прибрежним државама које у случају споразума – уговора има облигациони однос држава (стриктно обавезујућа документа) и нису пример тзв „меког права“ као што је то случај са међународним конвенцијама.</p> <p>Помињу се само предлози споразума са суседним земљама, ради регулисања билатералне сарадње – страна 114.</p> <p>Стратегија мора дати и јасне смернице и правце за будуће активности посебно у билатерали, свакако полазећи од постојећег стања у овој области, имајући у виду да Република Србија има успостављену билатералну водопривредну сарадњу са Мађарском и Румунијом још од 1955. године регулисане споразумима. У оквиру тих споразума до данас раде међудржавне водопривредне комисије, које су у мери у којој је то било могуће, обезбеђивале и обезбеђују степен заштите интереса Србије.”</p>	<p>сарадње непотребно напомињати да постојећи споразуми треба да се спроводе док се не закључе нови, али у случају да се инсистира, слаже се да се то може додати.</p>
<p>Примедба бр. 5.32</p> <p>„за институционална решења не постоји оцена стања</p>	<p>Став обрађивача</p> <p>У оквиру текста под насловом</p>
	<p>Став Комисије</p> <p>Став обрађивача се не</p>

<p>(страница 111).“</p>	<p>„Постојећи институционални системи и надлежности“ дата је и оцена стања.</p>	<p>прихвата - поднаслов „Оцена стања“ треба да буде иза сваке области, како би структура документа била униформна</p>
<p>Примедба бр. 5.33</p>	<p>Став обрађивача</p>	<p>Став Комисије</p>
<p>„на страни 114 предлог је: Проблем транспозиције ОДВ у законе зависи од решених проблема структурног прилагођавања сектора вода према транзиционим основама сходно Уставу Републике Србије (својина, управљање, економска основа, циљеви и друго).“</p>	<p>Обрађивачу примедба није јасна.</p>	<p>Став обрађивача се прихвата</p>
<p>Примедба бр. 5.34</p>	<p>Став обрађивача</p>	<p>Став Комисије</p>
<p>„на страни 115 се предлаже да се опишу стања из односа са јавношћу и из управљања односима са корисницима.“</p>	<p>Примедба се не прихвата. Обрађивач не сматра да би наведено описивање донело неко суштинско побољшање текста, а значајно би га проширило.</p>	<p>Став обрађивача се прихвата</p>
<p>Примедба бр. 5.35</p>	<p>Став обрађивача</p>	<p>Став Комисије</p>
<p>„на страни 116 предлаже се уношење текста који се односи на закон о водама из 1965 који представља прекретницу у управљању водама, јер је у њему први пут дефинисана и касније развијена као основна управљачка категорија - водни режим.“</p>	<p>Примедба се не прихвата.</p>	<p>Став обрађивача се прихвата</p>
<p>Примедба бр. 5.36</p>	<p>Став обрађивача</p>	<p>Став Комисије</p>
<p>„на страни 118 предлаже се додаток за синтезну оцену постојећег стања. У додатку који је настао из анализе разних утицаја на стање сектора вода, дају се</p>	<p>Примедба се не прихвата. Предложени концепт „визија-мисија“ није у складу са концептом</p>	<p>Став обрађивача се прихвата</p>

предлози који могу одредити правце акција које стратегија треба да обухвати:

- Дефинисати мисију и визију управљања водама у држави. Мисија је обавеза за унапређивање и развој управљања водама и квалитета услуга, али и која зависи од политике оснивача. Мисија је због притисака и утицаја на воде у функцији одрживог развоја и раста квалитета у задовољавању интереса становника и привреде, односно обвезника – корисника вода и услуга. Мисија захтева развој технологија и циљева, континуитета постојања и резултата и примену савремених концепција управљања водама. Визија управљања водама је садржана у усмеравању водне политике, односно да се из система овлашћења и надлежности у управљању водама одреде већи циљеви за сигурност и располагање, управљање и коришћење воде из раста ефикасности и рационалности у управљању водама. Одређивање мисије и визије управљања водама у сектору вода треба да се дефинише из система управљања водама који представља повезане целине заштите од штетног дејства вода, заштиту вода и животне околине, заштићена подручја и коришћење вода, водне услуге (јавне и приватне) и остале активности

Обрађивача.

(јавност). Из дефинисаних целина и функција у сектору вода се развијају административни и пословни процеси за задовољење интереса становника и привреде.

- Потребно је успостављање система одрживог развоја из структурирања технолошких, правних и економских основа, процеса и циљева у сектору вода. Структурирање треба да је орјантисано према циљевима управљања водним ресурсима и водним објектима у организовању модерних и ефикасних структура институција и предузећа. Структурирање треба да, за активности и делатност, буде основа за трансформисање структуре сектора вода у ефикасне системе и подсистеме, што се може сматрати и реформским правцем. У континуитету одрживог развоја реформом се морају обухватити елементи који се односе на воду као добро, ресурс и средство, јавну својину, различиту имовину, услуге, запослене, а за остваривање поузданости, ефикасности, економичности система и испуњавање јавног и корпоративног интереса. Реформа не треба да буде у одређивању нових циљева већ функција, особина и карактеристика за дефинисање начина и услова према којима се циљеви могу ефикасно остварити. Одрживи развој у

реформи се односи и на подстицајно инвестирање и пружање услуга где државна и јавна управа и институције и предузећа не треба да су одвојени или пасивни јер сви директно утичу на управљање водним ресурсима и услугама према општим потребама и јавним захтевима. Програм реформи треба да буде израђен у контексту захтева транзиције и интеграције у ЕУ. Најзначајнија област у реформи је идентификовање и одређивање врста и карактеристика добара, ресурса и средстава у односима функција, процеса, резултата и ефеката. Реформа треба и да због одредби закона о јавној својини полази од класификације добара, јер су сва добра у управљању водама одређена као добра у општој употреби и од општег интереса и као таква нису економски ресурс, средство и капитал сектора вода. Односно, објекти и системи су у закону добра која сваки грађанин може слободно користити, односно када нису потребне техничке и технолошке функције и за које нису могућа мерења економских резултата и ефеката из управљања водним ресурсима и водним објектима. Опште и основне потребе у области вода, које треба да су законима дефинисане јер настају из захтева у јавним

изборима или путем референдума и могу се поделити на: (1) биолошке, (2) за виши квалитет управљања, (3) сигурност и безбедност, (4) инвестиционе, (5) социјалне, (6) међудржавне и (7) за посебне односе човека према води. Биолошке потребе проистичу из особина воде која је незаменљива материја за људски живот и живи свет. Потреба управљања настаје због учесталих промена из екстерних утицаја природних, људских и земљишних фактора на воде које је потребно свести на ниво који омогућује несметани живот и привређивање. Потреба се задовољава применом процеса из одлучивања о мерама у заштити од воде, заштити воде и коришћења воде. Сигурност и безбедност је општа потреба, јер је настала због ризика који се појављује у неочекиваним догађајима и спонтаним процесима око воде. Инвестиционе потребе су у функцији да се одреде услови и добију дозволе за успостављање опште алокативне, стабилизационе, регулативне и развојне функције државе у регионима за област вода. Вода је предмет одлучивања ширих и ужих заједница или више људи у формалним и неформалним групама, у којима се за опште потребе морају успоставити посебни социјални

односи (опште поверење). Токови воде у речном сливу протежу се у више земаља између којих се успостављају везе које су од посебног значаја, а представљају опште потребе јер су основе за међусобно регулисање међудржавних односа у управљању водама. Потреба за водом има општи карактер јер је незаменљива материја због чега се стално постављају нови захтеви за преиспитивање односа човека према води и посебно да се створе услови за подизање свести о води. Основне и опште потребе у области вода разликују се од јавних потреба које се задовољавају не само водом, већ и конкретним захтевима за пружање водопривредних услуга. Захтеви су конкретно изражене потребе за обезбеђење нормалног живота, рада, функционисања и привређивања становништва и привреде или за стварање посебних услова за развој делатности јавног и реалног сектора у држави. Захтеви се остварују у различитом простору и времену за директно коришћење употребних вредности воде, или индиректно из услуга за коришћење сигурности и стабилности воде или због тога што се вода користи као нематеријална употребна вредност за остваривање задовољства становника. Поред општих

потреба и јавних захтева из сектора вода се задовољавају посебни интереси, односно заједнички, колективни и појединачни интереси корисника, који пруженом вод(опривред)ном услугом желе да чувају и остваре веће економске користи из заштите од штетног дејства вода, заштите вода и подручја и животне средине и из коришћења вода. Заједничке користи и интереси садржани су у уједначавању услова привређивања, стварања услова за регионални развој, промени привредне структуре, развоју производа и раст производње и услуга сектора вода. Остваривање функција у сектору вода припада организационим деловима, односно институцијама (установа) и предузећима чије су активности везане за обезбеђивање и пружање административних и пословних услуга становништву и привреди. У организацији за управљање водама потребно је одредити различите функције према границама утицаја из веза између водних и воднопривредних подсистема. Границе утицаја је могуће одредити у јавним установама (институције - дирекција и агенције) и предузећима. Основе за разграничења садржане су у циљевима управљања водама,

односно управљања водним ресурсима и водним објектима који се остварују у процесима. Из разграничења настају посебни односи са обвезницима, односно корисницима у остваривању општих, јавних, заједничких, колективних, појединачних и привредних интереса. Захтеви институција и предузећа су усмерени према јавности, обвезницима и корисницима који у одређивању и дефинисању организационих функција и структура користе елементе из мултидисциплинарног и интердисциплинарног управљања. Програм реформи се може остварити у условима: (1) потпуно одређених одредби закона о водама, подзаконских аката, правила и процедура (акција), који одражавају друштвене, привредне, социјалне и транзиционе основе и циљеве државе и из усклађености са правним тековинама ЕУ за интегрисано управљање водама и интегрисаност сектора вода, (2) индентификовања, лоцирања и активирања добара, и/или ресурса, и/или средстава. Добра, ресурси и средства (имовина-капитал) су садржани у структури својине која зависи од природних, техничких и економских карактеристика, а и која се ангажују у процесима управљања водама. Одређеност

својине је потребна, јер се директно одражава на систем организовања, финансирања, технолошку основу и развој људских ресурса запослених, (3) увођење концепта водне политике која ће бити одређена путем међусобног интерактивног деловања уравниотежених мера и механизма државе за управљање водама и процесима у планирању, организовању, вођењу, контроли, анализи и информисању за делатност сектора вода. Нови концепт политике треба да буде у функцији ефикасног одлучивања о водном и водопривредном билансу, водном режиму, интегралном и интегрисаном управљању, административним процедурама, пословном и функционалном стању објеката и система, приходима, расходима и средствима и посебно у мерењу економских могућности обвезника и захтева корисника, (4) интеграција вертикалног вишег и нижег управљачког нивоа са хоризонталном координацијом ка предметно и процесно одређеним комплексним областима у укупном управљању, односно ка шире или уже дефинисаном новом јавном и пословном менаџмент процесу, (5) изградња организационе структуре која полази од државне и јавне управе (дирекција и агенција),

образовних и научних институција и организација до јавних и водопривредних предузећа. Предмет реформи сектора подразумева посебно дефинисање: (1) области у управљању водама, односно поделу на (а) управљање водним ресурсима – заштита од вода, заштита вода, животне средине и заштићених подручја и коришћења вода, (б) управљање вод(опривред)нима (јавним и привредним) и (в) остале активности, (2) дефинисање карактеристика речног слива, водних подручја и водних тела из услова који се одређују сходно одредбама ОДВ, а за потребе хијерархије у одлучивању и о приоритетима управљања која су сложена због промена и циљева за стања и статусе вода и функционисања из мреже објеката за управљање водама, (3) одређивање интегралних величина за стања воде и зона ризика од редовног стања до ванредних ситуација у заштити од поплава, (4) одређивање интегралних елемената еколошких и хемијских статуса вода, (5) дефинисање основних, допунских и додатних мера, (6) детаљно одређивање својине за воде, објекте, ресурсе и средства (јавна, приватна, задружна и мешовита) и корелација за односе у

располагању, управљању и коришћење за сва добра и средства, (7) одређивање врста и процеса за пружање и вршење услуга, (8) одређивање врста планова и програма, (9) начини за успостављање и практичну примену надзора, контроле и инспекције, (10)система прихода из остварених услуга у задовољавању потреба, захтева и интереса који треба да су садржани у јавним приходима (порези, накнаде, таксе), специфичним приходима (из заједничких активности са корисницима или другим лицима), пословним приходима, приходима од спречавања настанка штетних догађаја, приходи из међудржавних односа и остали приходи, (11) система за изворе финансијских средстава из: макро финансирања, јавног финансирања, вод(опривред)ног финансирања, пословног финансирања, финансирања за осигурање ризика и финансирање из средстава међународних институција или из међудржавних односа.

- За дефинисање односа у интересима сектора вода и државе морају постојати посебна правила, анализе и планирања управљања водама за водне ресурсе, водне објекте и предузете мере. Односи сектора вода са

државом зависе од услова и начина за одређивање јавног и корпоративног интереса. Одређивање интереса треба да обухвати: (а) одређивање користи и добити из управљања водама, (б) однос сектора вода који полази од става да је сва државна и јавна власт носилац општег и јавног интереса и који треба да успоставе систем управљања водама и да је посебно заинтересована за резултате управљања. Због резултата управљања власт одређује даваоце услуга, али и чије ефекте утицаја из резултата треба да мери јер их посебно мере корисници услуга, (в) изузетно високи фиксни трошкови објеката и система (јавна својина) утичу на јавне расходе и укупне трошкове и стварају проблеме код остваривања, прерасподеле и алоцирања финансијских средстава утичући на ликвидност у сектору и код корисника, (ц) значај воде као материје и ресурса одређена је потребом јаког интензитета савршене нееластичности која због просторног распореда објеката ствара проблем у реализацији монополског положаја сектора вода, (д) регулативна пракса упућује на асиметричне информације корисницима (погрошачима) нарочито за кориснике који теже долазе до водних ресурса, (е) захтеви

према власти за регулисање начина прихватања и решавања проблема загађења вода и животне средине, (Ф) егзистирање екстерналија као екстерних ефеката који за решавање проблема захтевају ангажовања мера из организација сектора вода и инструмената из државних и јавних институција.

- Јединство сектора вода треба да буде у складном функционисању система и подсистема (створених из дефинисаних области за управљање водама), чије елементе носиоци одређеног нивоа управљања усмеравају и контролишу путем веза и међусобних акционих и повратних утицаја. За јединство, везе треба да буду одређене у стратегији управљања водама, регулативи и инструментима за будуће процесе у управљању водама у сектору вода. Основне везе и релацијски односи за јединство су између управљања водама и резултата процеса управљања са ефектима из сваке од области управљања водама. У управљању и остваривању резултата релације треба да су садржане у односима из нормативне, регулативне и управљачке функције за процесе организовања и вођења активности према различитом интензитету утицаја на воде и

врста захтева обвезника и корисника. Јединство сектора је и у везама које обухватају интересе обвезника – корисника који одређују и класификују вредности и карактеристике управљања у сектору вода. Потребно јединство мора јачати у циљу да се оствари већи раст доприноса сектора вода у расту бруто домаћег производа, јер оно представља основу за будућу већу алокацију и прерасподелу средстава у држави.

- Из законског и државног институционалног оквира је за сектор вода потребно дефинисати границе и створити услове за аутономно функционисање сектора вода у односу на друге институције и предузећа из јавног сектора и екстерног окружења. Границе аутономности морају бити на линији која неће нарушавати управљачке процесе и опште, јавне и корисничке интересе. Основа за аутономност сектора вода заснива се на дефинисаним овлашћењима и надлежностима и значају управљања водама у држави, а за које је потребно успоставити и реализовати управљачке процесе који се у сектору вода морају стручно дефинисати и унапред одредити. Аутономија подразумева вертикалну и хоризонталну интеграцију која се односи на

повезаност вертикалних нивоа одлучивања за области заштите од вода, заштите од вода и животне средине, очувања заштићених подручја, коришћења вода са хоризонталним процесима за водне услуге у јавним и пословним процесима планирања, организовања, вођења и контроле у сектору вода. Аутономни оквир сектора вода може се остварити из остварених програма за израду и доношење подзаконских аката и правила која одређује предмете, врсте и начине примене активности и процеса за различита стања и статусе вода, технологију, техничке системе, мере, имовину, запослене, процесе, приходе, трошкове, изворе и финансијска средства и друго. Правила треба да се разликују за управљање према областима, врстама ресурса и средстава, односно према технички, економски, финансијски, правно и имовински одређеним карактеристикама ресурса и средстава. Посебно су битна оперативна правила која се односе на укупне, посебне, појединачне и помоћне услуге, односно на пружање и вршење вод(опривред)них услуга.

- Флексибилан однос и промена улоге обвезника и корисника у сектору вода се односи на тип режима управљања где је дозвољена

<p>толерантна зона одступања применом стручних и научних технолошких решења у управљању водама. Са друге стране, у зависности од односа са корисницима је захтев за примену начина управљања водним ресурсима према могућностима капацитета објеката, система и потенцијала запослених. Циљ примене инструмената је испуњавање обавеза према обвезницима за задовољавање потреба, захтева и користи. Обвезник у управљању водним ресурсима није класичан порески обвезник обзиром да је могуће успоставити односе размене економских интереса. Обвезник сектора вода за управљање водним ресурсима је корисник воде због услуга, а обвезник је јер се ради о обавези за коришћења или заштите чистог јавног и јавног добра, односно воде."</p>		
<p>Примедба бр. 5.37</p>	<p>Став обрађивача</p>	<p>Став Комисије</p>
<p>„на страни 120 предлог је да у наслову уместо речи смернице буду речи правци акција.“</p>	<p>Примедба се не прихвата.</p>	<p>Став обрађивача се прихвата</p>
<p>Примедба бр. 5.38</p> <p>„на страни 121 предлог је да међу циљевима буде и задовољавање потреба, захтева и интереса становника и привреде или обвезника и корисника. За свако управљање постоји циљ који представља задати или планирани резултат који се ефектуира у</p>	<p>Став обрађивача</p> <p>Примедба се не прихвата. Предложене констатације су сличне констатацијама из текста у поглављу Решења по областима</p>	<p>Став Комисије</p> <p>Став обрађивача се прихвата</p>

<p>технолошким, економским, социјалним и ширим друштвеним користима. Функције управљања треба да су у зависности од циљева и променљивих фактора који су опредељени у нормативним, управним, управљачким, и чак „квази“ судским функцијама из којих се декомпозицијом могу успоставити административне и пословне активности и процеси. Односно ка приказаном текућем пословању, заједничким областима – активностима и развоју.“</p>		
<p>Примедба бр. 5.39</p> <p>„на страни 122 предлог је да начини управљања зависе од одлучивања о примени мера и инструмената за управљање, а остваривање процеса управљања од ефикасности сектора вода и финансијске моћи из јавних и приватних извора.“</p>	<p>Став обрађивача</p> <p>Примедба се прихвата.</p>	<p>Став Комисије</p> <p>Став обрађивача се прихвата</p>
<p>Примедба бр. 5.40</p> <p>„поглавље Концепт, циљеви и смернице управљања водама, у подпоглављу Концепт управљања водама, на страни 122, се каже да је овај концепт заснован пре свега на основним природним карактеристикама територије Републике Србије, тренутном стању вода и управљању водама као и неопходности задовољавања потреба за водом и потреби заштите вода и одбране од штетног дејства вода. Такође се каже и да начин управљања водама зависи у највећој мери од економске моћи државе и расположивости водних ресурса. Према овом концепту са бруто националним</p>	<p>Став обрађивача</p> <p>Примедба се не прихвата. Специфичности управљања водама у Војводини су узимани у обзир код сваке појединачне области и гране сектора вода, али је на међународном плану Србија третирана као целина.</p>	<p>Став Комисије</p> <p>Став обрађивача се прихвата</p>

дохотком од 6.000 \$ Србија спада у економски средње богате земље, што је сврстава у групу земаља које би у наредном периоду требале да задрже значајан степен централизованог управљања водама.

Ипак би требало да се са посебним освртом обради и само територија АП Војводине, наравно у оквиру Републике Србије, посебно са аспекта одрживог деловања у области коришћења вода, јер је коришћење вода на територији АП Војводине посебно осетљиво питање пошто се са једне стране све више улажу напори за проширење система за наводњавање, што ће изазвати потребу за стотинама милиона кубика воде а да при томе од свих вода које протичу кроз Војводину 92% вода су транзитне (долазе са територија других држава) а само 8% је домаћих вода што из основа мења став да смо ми веома богати водама.

Такође се требају узети у обзир и природне карактеристике подручја као и просторни и временски распоред водних ресурса из простог разлога јер водотоци у Војводини, барем они главни и највећи нису бујичног карактера па самим тим и управљање њима другачије од бујичних а посебно са аспекта заштите вода.

Такође и управљање водама којим се постижу максимални економски и социјални ефекти на правичан и одржив начин и уз уважавање

<p>међународних споразума је потребно размотрити са аспекта АП Војводине јер тренутно једина међународна сарадња која се остварује на међудржавним водотоцима а из које пак произилазе правно обавезујуће последице кроз потписивање вишегодишњих уговора се обавља само са Мађарском и Румунијом од 1955. године, а обавља их АП Војводина у име Републике Србије. Ти уговори о међудржавној сарадњи имају пре свега а можда и једино утицај само на Војвођанске водотоке и на њихов водни режим као и на њихов еколошки и хемијски статус.“</p>		
<p>Примедба бр. 5.41</p> <p>„на страни 124 предлог је да се финансијски систем зависи од технолошких понуда, односно дефинисаних различитих стања и статуса вода који обезбеђују карактеристике добара према којима се одређују врсте финансијских извора.</p> <p>На истој страни потребно је одредити посебне стратешке, као и опште принципе који могу бити:</p> <p>(1) Незаменљивост воде као материје, ресурса и другог, (2) Прилагодљивост управљања водама потребама обвезника и захтевима корисника, (3) Перманентност, односно стално управљање водним ресурсима према променама и притисцима и утицајима на воде,</p>	<p>Примедба се не прихвата. Све ово је већ дато у тексту Стратегије али другим језиком.</p>	<p>Став Комисије</p> <p>Став обрађивача се прихвата</p>

- (4) Оптимална стабилност и сигурност управљања водама у заштити од штетног дејства вода, заштити вода и животне средине и коришћењу вода,
- (5) Приоритетност у отклањању узрока ризика квалитета и количина вода за остваривање основних људских права у коришћењу воде, приоритетно за становништво, а затим за привреду,
- (6) Флексибилност активности или праваца акција када управљања водама не дају очекиване резултате,
- (7) Јавност и мултидисциплинарност за утицање и дефинисање елемената вод(опривред)ног и система сектора вода.
- За принципе интегралног и интегрисаног управљања водама предлаже се додатак. Принципи у области заштите од вода, заштите вода, коришћења вода и заштите животне средине односе се на:
- (1) Принцип одрживог развоја који подразумева задовољавање садашњих генерација са водом која неће угрозити могућности будућим генерацијама да задовоље потребе за водом.
- (2) Принципи интегралности и интегрисаности или одређивање граница стања и статуса вода код водних тела (целина) у укупности појава и догађаја на водном подручју и сливу где се

располагање и коришћење вода повезује са услугама и осталим активностима у правцу задовољавања потреба, захтеva и тражњи становништва, односно корисника, a све у циљу остваривања користи и добити.

(3) Принцип супсидијарности подразумева располагање, управљање и коришћење воде на различитим хијерархијским нивоима. Развојем међусобних односа између хијерархијских нивоа се у поступцима одлучивања за регулативу економије повећава транспарентност и обезбеђује већа узајамна координација виших органа, институција и друштва (предузећа).

(4) Принцип предострожности подразумева да свака активност управљања водама буде спроведена на начине да се идентификују, спрече или смање негативни утицаји и минимализују ризици из управљања водама за очување здравља људи, материјалних добара и животне средине.

(5) Принцип солидарности се састоји у схватању припадности или заједничком животу у смислу постојања система и сектора, односно делова, области и грана који имају међусобну подршку и одговорност за целине система и сектора.

(6) Принцип флексибилности се односи на могуће брзо усклађивање количина и квалитета вода

према притисцима и утицајима на воду. Усклађивање се врши према програмима који се током реализације мењају у зависности од промена капацитета или финансијских средстава за реализацију у постизању „Доброг“ стања и статуса вода.

(7) Принцип јавности се односи на усвајање и доношење јавних одлука за будућа деловања који се обезбеђују у отворености припреме планова, организовања, вођења, анализа, контроле и информисања у свим областима управљања водама. Принцип јавности подразумева извештавање, консултовање и активно учешће јавности у одлучивању о управљању водама.

(8) Принцип „загађивач плаћа“ и „корисник плаћа“ има основу у одређивању штета и користи, односно регулисању штета које проистичу из власничког, својинског и управљачког права загађивача, и права корисника на употребу воде.

(9) Принцип ефикасности је у способности да се постављени циљеви за воде у заштити од вода, заштити вода и животне средине и коришћењу вода, реше и остваре на прави начин уз рационалну употребу информација и ресурса у детерминисаним процесима утицаја фактора.

<p>(10) Принцип ефективности управљања водама представља степен остварења правих циљева у заштити од вода, заштити вода и животне средине и коришћењу вода.</p> <p>(11) Принцип правичности у управљању водама означава степене директног поштовања тачно одређених субјеката, који обезбеђују и алоцирају средства за управљање водама и услугама, односно становника и привреде којима је приоритетно потребно обезбедити сигурност, квалитет и доступност воде у тачно одређеном простору и времену.“</p>	
<p>Примедба бр. 5.42</p>	<p>Став Комисије</p>
<p>„на страни 126 зашто су поштовани, а не примењени принципи ЕУ или се ради о напред наведеним принципима које процеси управљања поштују.“</p>	<p>Обрађивачу примедба није јасна.</p>
<p>Примедба бр. 5.43</p>	<p>Став обрађивача</p>
<p>„на страни 128 основ за децентрализацију настаје из промене бирократског приступа управљању из којег је и настао централистички систем управљања. Централистички систем се састоји у концентрацији средстава и великих надлежности и овлашћења на врху јавног и сектора вода чија је основа у датој својини. Концентрација поред неповезаности извора и коришћења средстава, подразумева спровођење политике на начине који су (не) принципијелно одређени (однос извора средстава и намене</p>	<p style="text-align: center;">Став обрађивача се прихвата</p> <p style="text-align: center;">Став Комисије</p> <p style="text-align: center;">Примедба се не прихвата. Предложени текст превазилази садржај и тематику Стратегије.</p>

средстава) и да се она мора примењивати на свим нивоима у хијерархији управљања. Надлежности и овлашћења централних институција сектора у таквим условима дају могућности за веће ширење бирократије која постаје лоша за праксу управљања водама. Лоше особине су због тога што се стварају временски и просторни размаци код промена вода или објеката који се не могу одлагати ради задовољавања бирократских процедура, а посебно када не постоје одговори или решења за промене. Практика се, тада испољава у надмоћи бирократије над управљањем водним ресурсима, корисницима, иницијативама и иновацијама институција и појединаца из науке и струке.

Централистичка опција управљања је могућа само у условима изузетно високог степена јединства институција и предузећа у процесима, а из посебних иницијатива и одлучивања од доле – горе и обрнуто. У већем јединству система треба да настану слободне иницијативе институција и појединаца нарочито када су израз високог нивоа компетентности за одређивање и примену правила из основа регулативе. Нека врста централизма може опстати ако се успостави интеракција елемената из вертикалне хијерархије својинског одлучивања са управљањем. У хијерархији се одређују структуре овлашћења, надлежности и институције које практично

функционишу у развоју система ка интегралном управљању. Одређивање основа система интегралности је почетак за усмеравање и остваривање процеса децентрализације у сектору вода.

Из друштвеног положаја бирократије и функционисања бирократизма, настаје централизација управљања која ствара моћ, али и која у функцији времена у пракси постаје нелегитимна. Из тих разлога је потребна децентрализација којом се управљање водама из сектора приближава обвезнику – кориснику и запосленима. Децентрализација у сектору је могућа, ако постоји државни концепт, који је заснован на развоју флексибилне, прилагодљиве и рационалне јавне регулације у смислу трансформације улоге централних органа (врха) у регулатора који делује комплементарно са механизмом управљања у сектору.

Децентрализација у сектору вода ние само процес надлежности и овлашћења већ успостављање комбинације функција за циљеве између техничких, економских и правних компоненти у систему управљања водама. Процес децентрализације условљен је у одређивању примарних карактеристика сваког од управљања водним ресурсима и водним услугама, односно областима управљања у сектору вода. Из примарних карактеристика области и

функција, децентрализација захтева законске оквире и посебна правила за функционисање институција које су носиоци активности и процеса сектора вода, а које су и настали из тих карактеристика. За успостављање система децентрализације се подразумева претходно дефинисање међусобних односа у вертикалним хијерархијским односима одлучивања и хоризонталним процесима за управљање. Из односа и процеса гради се заједништво и јединство које је усмерено у правцу предлога, процеса и одлучивања од доле – горе, односно напред – назад, и обрнуто. Децентрализација мора уважавати заједничку политику и стратегију сектора вода које се заснивају на регулативи и процесима у сектору вода. Уважавање за успостављање децентрализације подразумева и демократско одлучивање и механизме заштите институција и предузећа у сектору вода. Посебан приступ у децентрализацији је садржан у потпуној промени регулативе са аспекта развоја основа, односно карактеристика добара, инструмената и мера који су потребни за остваривање циљева сектора вода. Уз развој је основа коју децентрализован систем омогућава за аутономно деловање са основним циљем у расту – ефикасности, ефективности, економичности и правичности. Обзиром да на путевима развоја и раста има много препрека, односно ризика са чијим интензитетом

деловања опада бирократска моћ, она ће нестајати и препустити се легитимној и стручној моћи у управљању водама и примени функција и процеса у сектору вода."	Примедба бр. 5.44	Став обрађивача	Став Комисије
"на страни 129 предлог је да уместо одржавања у тачки 18. треба да буде управљање водним објектима јер је оно у функцији пружања услуга, а омогућавање пружања услуга је слободног, а не одређеног начина управљања."	Примедба бр. 5.45	Став обрађивача	Став Комисије
"на страни 129 код стандардизације се одређује предуслов за квалитет услуга које у водној делатности у закону нису одређене."	Примедба бр. 5.46	Став обрађивача	Став Комисије
"на страни 131 став да коришћење воде зависи од интереса тржишта и корисника, без активног и подстицајног учешћа сектора вода представља став за дефанзивну стратегију."	Примедба бр. 5.47	Став обрађивача	Став Комисије
"на страни 133 и 134 не постоје мере, ризици и зонирања."	Примедба бр. 5.48	Став обрађивача	Став Комисије
"на страни 135 поред интердисциплинарности за сектор вода (односи између дисциплина за усклађивање односа у остваривању заједничког резултата - циља) је битна примена и		Примедба се не прихвата, јер наведено излази из оквира обима и садржаја Стратегије.	Став обрађивача се прихвата

мултидисциплинарности (исти нивои области у предметној одређености за управљање из различитих дисциплина који се примењују за заједнички резултат сектора вода) за процесно усклађивање у ефикасном остваривању државних, јавних, институционалних и личних циљева запослених у управљању водама. Мултидисциплинарност у сектору вода за управљање водама треба да обухвата: (1) управљање и одлучивање треба да је у функцији благовременог доношења одлука о водама у природним или вештачким системима употребом вод(опривред)них услуга. (2) сталне промене структура, броја и врста институција, активности и пословања у организацијама сектора вода су у изналажењу оптималног начина рада, од израде законске и нормативне регулативе, стратегије управљања водама и сектором, планирања на речном сливу, програма мера на водном подручју до одређивања начина за остваривање циљева и пружања услуга. (3) јавно и корпоративно понашање је колективно прихваћен став, мишљење и веровање о функционисању сектора вода у рационалном управљању водним ресурсима, односно одређивању стабилности и сигурности система за квалитетне и довољне воде потребне становништву, привреди и друштву. (4) Развој технологије треба да доведи до раста квалитета управљања водама јер обезбеђује

потребне количине квалитетне воде за одређени простор и време. Технологија у сектору вода је снага која омогућује ефикасније, економичније и ефективније управљање водама. Примена нове технологије ствара конкурентску предност у вод(опривред)ним услугама у односу на друге услуге из јавног сектора. Успешно изналажење технолошких решења мора да прате економски и финансијски инструменти и мере. (5) Ставове запослених се према променама у управљању испољавају као позитивни и негативни односи. Позитивни односи су у прихватању промена као нових елемената за јачање и успешно управљање водама и развој појединих носиоца управљања у водном сектору. Негативни односи су ставови, који су отпори променама манифестују се опструкцијом у раду, нетпотпуности и недоступности информацијама, одуговлачењу у извршавању послова, личној нетрпелјивости и посебно исказаној немоћи појединаца за конкурентна стицања знања и вештина. (6) Успостављање лидерства треба да буде у правцу остваривања циљева и да буду засновани на легитимној моћи, моћи стручности, моћи награђивања и референтној моћи. (7) Рационализацији и прерасподели функција за веће коришћење потенцијала запослених у административним и пословним процесима. (8) Модернизација у токовима информација и

<p>докумената применом савремених средстава, метода и модела који су неопходни за повећање ефикасности и ефективности рада и квалитета управљања.“</p>		
<p>Примедба бр. 5.49</p> <p>„на страни 140 се предлажу да приоритети или основе за практичну примену буду у дефинисању: координације у административном уређењу, начина за остваривање циљева животне средине за површинске и подземне воде и заштићена подручја, начине за одређивање мера из карактеристика водног подручја, регистара, идентификовање водних тела воде за пиће, успостављање програма мониторинга и начина и принципа за надокнаду трошкова водних услуга (за јавне услуге примењује се Правилник о методологији и начину утврђивања трошкова пружања јавне услуге „Службени гласник РС број 14/13 и 25/13-исправка, док се за привредне или пословне услуге примењује посебна методологија према избору калкулација које зависе од врста услуга, односно услужних процеса). Приоритети се могу спровести према заједничкој стратегији за имплементацију ОДВ, а која се односи на: економију и животну средину, идентификовање водних тела, анализу притисака и утицаја на воде, идентификовање и одређивање значајно измењених и вештачких водних тела, интеркалибрацију, мониторинг, учешће јавности, географски</p>	<p>Став обрађивача</p> <p>Примедба се не прихвата. Приоритети су конкретно дефинисани.</p>	<p>Став Комисије</p> <p>Став обрађивача се прихвата</p>

<p>информациони систем (ГИС), процес планирања, типологију, референтне услове и систем класификација за реке и језера, свеукупни приступ класификацији еколошког статуса и еколошког потенцијала, типологију обалних и пролазних вода и улогу мочварних подручја. Поред ОДВ за управљање водама захтева се спровођење других директива које се односе на заштите и коришћење вода, а посебан захтев се односи на директиву о управљању ризицима од поплава. Посебни приоритети треба да обухвате предлоге из сектора вода на основу идеја о решавању проблема или за побољшање управљања водама или за подстицајне активности јавности, становника и привреде за развој из оцена резултата управљања водама.“</p>		
<p>Примедба бр. 5.50</p> <p>„ поглавље Пројекција развоја управљања водама, у подпоглављу Решења по областима, у делу који говори о наводњавању, на страни 154, се каже да потенцијал сопствених површинских вода, које се првенствено користе за наводњавање, је скроман тако да се за ове намене мора рачунати на транзитне воде уз испуњавање свих захтева и услова коришћења међународних вода. Површинске воде су основно извориште за наводњавање док би се подземне воде користиле само на подручјима сиромашним површинским водама и уз усаглашавање са осталим</p>	<p>Примедба се делимично прихвата, с тим да се у тексту Стратегије може навести потреба да се ураде такве анализе.</p>	<p>Став обрађивача се прихвата, уз напомену да у тексту Стратегије није потребно навести потребу да се ураде такве анализе</p>

корисницима вода. Овде је потребно и за површинске а посебно за подземне воде, када је реч о њиховом квалитету, дати и преглед вода са аспекта погодности за наводњавање, посебно са аспекта садржаја Na као главног дисперзивног елемента у земљишту и који има најпогубнији утицај на пољопривредно земљиште. Ово је посебно изражено у случајевима где се користе велике количине минералног ђубрива а као водазахват се користи бунар односно вода из подземља која је често минерализована а контрола квалитета вода са аспекта њене погодности за наводњавање не постоји. Последице су деградација пољопривредног земљишта па све до потпуног избацивања из пољопривредне производње, при чему деградација и уништавање структурних агрегата земљишта као главних носилаца плодности земљишта кроз повољан водно vazдушни режим, траје свега једну или неколико деценија а њихово обнављање и враћање водно vazдушног режима и аеробних процеса у земљиште и обнављање хумуса траје неколико хиљада година. Ова појава се већ сада може уочити на појединим парцелама пољопривредног земљишта јер се због смањеног капацитета за воду услед смањења садржаја хумуса та земљишта или имају сувише мало воде јер не могу да је задрже у условима суше или се већ код прве кише после суше појављују водолежи. Коришћење

<p>минерализоване воде за наводњавање би ову ситуацију још више погоршало.“</p>			
<p>Примедба бр. 5.51</p> <p>„на страни 174 предлог је да поред оперативне буде и превентивна координација. Код оперативних циљева од заштите од поплава, па на даље поред техничких и правних потребно је унети економске мере и инструменте ради одређивања врста прихода и извора средстава за финансирање циљева.“</p>		<p>Став обрађивача</p> <p>Примедба се не прихвата. Извори су дефинисани према члану 50. ЗОВ-а</p>	<p>Став Комисије</p> <p>Став обрађивача се прихвата</p>
<p>Примедба бр. 5.52</p> <p>„поглавље Пројекција развоја управљања водама, у подпоглављу Заштита од поплава унутрашњим водама (одводњавање), на страни 178, се говори о побољшању стања у овој области сектора вода, кроз провођење различитих хидротехничких мера па и уз обезбеђење двонаменске функције објеката (одводњавање и наводњавање), где год је то могуће и потребно.</p> <p>Системе за одводњавање и наводњавање било би боље раздвојити јер двонаменски системи по правилу, у било којој области, па тако и у хидротехници у том случају, не могу да испуне ни једну функцију у оптималном облику. Осим тога то су две различите активности па самим тим и две различите водне намене што би вероватно правило проблеме и у њиховој наплати, а посебан је проблем што се системи за наводњавање у јако великом проценту праве под</p>		<p>Став обрађивача</p> <p>Примедба се не прихвата. Обрађивач сматра да није потребно одвајати системе за наводњавање и одводњавање.</p>	<p>Став Комисије</p> <p>Став обрађивача се прихвата</p>

<p>притиском, што значи да се довод воде до парцеле ради цевоводима а не каналима сем код великих количина воде. Отворени канали су велики губиташаи воде, а овде је већ констатовано да ми воде немамо довољно, они су расадници корова, њихово одржавање је теже и скупље, људи их користе за бацање отпада и др."</p>		
<p>Примедба бр. 5.53</p> <p>„поглавље Пројекција развоја управљања водама, у подпоглављу Акумулације, на страни 180, у делу који говори о повећању акумулационих капацитета није предвиђена ни једна акумулација у Војводини што би било неопходно већ само због проширења система за наводњавање а и за друге видове водоснабдевања.“</p>	<p>Став обрађивача</p> <p>Примедба се не прихвата. Акумулације које разматра Стратегија су велике акумулације. Ни за остали део територије мале акумулације које би служиле за наводњавање нису појединачно разматране.</p>	<p>Став Комисије</p> <p>Став обрађивача се прихвата</p>
<p>Примедба бр. 5.54</p> <p>„од стране 182 текст у нацрту стратегије није структурно уређен већ је више у облику радног текста. За оквирни водни биланс, средства и динамику достизања циљева за управљање водама, пораст цена и прихода од накнада, динамици улагања, функцијама (мерама) за остваривање циљева дају се за разматрање следећи предлози:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Водни биланс као квантитативни и квалитативни однос расположивих и потребних вода, у савременој економији, може се као израз успешности изразити у билансу 	<p>Став обрађивача</p> <p>Примедба се не прихвата. Обрађивач остаје код предложене структуре текста.</p>	<p>Став Комисије</p> <p>Став обрађивача се прихвата</p>

пружених услуга са коришћеним употребним вредностима воде и остварених потреба, захтева и директних интереса који се задовољавају из управљања водним ресурсима (основ се заснива на потенцијалном и стварном односу расположивих и искоришћених са резервама употребних вредности воде).

- Обезбеђење средстава и остваривање циљева за самофинансирање сектора вода је комплексно питање које треба да полази од врста својине и економских карактеристика добара, ресурса и средстава (која се користе за услуге) до одређивања циљних средстава за управљање водама. Потребна финансијска средства треба да буду у равнотежи са финансијским врстама и изворима средстава који се одређују у зависности од врста управљања водним ресурсом – добром, односно од пружених услуга у управљању водним ресурсима. Врсте и извори средстава морају бити изграђени у посебном систему који је у директној колерацији са врстама прихода, односно економским користима из и за сектор вода. Економске користи сектора вода или приходи морају бити објективно вредновани, односно морају да испуне услов да су се економске користи из сектора вода пренеле на

кориснике – обвезнике, да постоје трошкови за услуге – радове из процеса који се могу потпуно документовати и да се висина прихода може поуздано измерити. За сектор вода је значајно да се економске користи због већих прихода и остваре, и посебно да се обезбеди сигурност управљања водним ресурсима и за будуће управљање и пословање сектора вода. Економске користи настају из својине која зависи од дефинисања чистог јавног добра, јавног добра и приватног добра. Према врстама добара резултати управљања морају бити у одговарајућим равнотежама за добробити, користи и добити обвезника и корисника. Из одређености својине и својинских односа стварају се услови за присвајање, управљање и коришћење економске користи за сектор вода.

- Извори средстава за финансирање управљање водама, односно за сектор вода зависе од врста економских користи, односно од својине и одређених стања и статуса вода (потенцијалних и стварних) који имају различите услове за остваривање циљних стања и статуса вода у времену и простору. Циљна стања и статуси треба да буду у равнотежи са потенцијалним и конкретним потребама, захтевима и интересима сектора вода. Извори за

финансирање и класификацију према врстама финансијских средстава, односно облицима који су у јавном, пословном или другом финансијском систему.

- Управљање водним ресурсима је сложенији и комплекснији процес од управљања водним објектима, а посебно од изградње и одржавања водних објеката. У управљању водама се користе различита средства која из поузданог односа својине могу остварити веће резултате према усаглашеној економској основи која је у држави одређена (тржишна економија и предузетништво). Посебан значај за одређивање економске основе сектора вода се односи на примену Закона о водама који је у управљању водним објектима дефинисао делатност ЈВП. Управљање водним објектима је садржано у управљању водним ресурсима, али се разликује у економској основи, односу у води као добру и средствима која се користе за управљање добром. Са друге стране је Законом о буџету, поред капиталних односа, као основа за одређивање корисника буџета, одредио посебан услов из капитала и захтев за дефинисање услова и начина за стицање и доделу средстава из буџета према дефинисаним пословним процесима у ЈВП.

Пословни процеси зависе од дефинисаних бирократских или административних активности и процеса у сектору вода који обухватају основе из система бирократског управљања које се обавља у влади, надлежним министарствима, секретаријатима и дирекцији. Административне активности треба да буду сталне, обзиром на континуиране потенцијалне и стварне промене и захтеве за воде и регулативне процедуре за водне услуге, функционисање објеката, уређаја и постројења и за примену физичких, хемијских и биолошких мера. Политика сектора вода за административне активности садржана је у обезбеђењу услова за ефикасније управљање објектима и мерама, за чије спровођење и остваривање се успостављају различите основе, односи и принципи, односно политика која садржи административне основе за правне, технолошке и економске односе у пословним процесима предузећа. Уколико се не успоставе пословни процеси који треба да остваре одређени резултат и циљ управљања са објектима, однос према објектима ће се променити у правцу његовог урушавања. Пословни процеси ЈВП у сектору вода представљају низ активности за различите

начине управљања водним ресурсима путем управљања водним објектима и посебним мерама, односно представљају скуп активности за пружање и вршење водопривредних услуга које доносе економске користи корисницима и сектору вода, односно предузећу. Пословни процеси из управљања водним објектима за водне ресурсе су истих или сличних карактеристика са процесима за друге јавне ресурсе који се обављају у предузећима јавног сектора. Јавно предузеће је директивом Европске комисије број 80/723/ЕЕЦ од 25. јуна 1980. године дефинисано као „свако предузеће над којим јавне власти остварују непосредан или посредан утицај, било на основу власништва, било на основу правних аката преко којих се јавним предузећем управља.“ У члану 1 закона о јавним предузећима је одређено: „Јавно предузеће се оснива и послује у складу са овим законом, законом којим се уређују услови и начин обављања делатности од општег интереса и законом којим се уређује правни положај привредних друштава“ и у члану 7 „Јавно предузеће, друштво капитала чије је оснивач ...која обавља делатност од општег интереса“. Дакле, ЈВП је као и свако друго предузеће, а предузеће као друштво

капитала је привредно друштво, а не скуп имовине или средстава или добара или ... за која се примарно успостављају својинска права, а не права из капитала односа и функција. Односно, предузеће обавља привредну делатност у оквиру делатности од општег (јавног) интереса. Билансну равнотежу према капиталу у сваком привредном друштву или предузећу чини одређена структура сталне и обртне имовине или средстава. О томе шта је капитал и коју функцију има у економији уопште, а посебно коју функцију има у сектору вода постоје различити приступи и објашњења. Приступу и објашњења полазе од тога да капитал не постоји до тога да је тешко одредити на које се вредности и какви су капитал односи и функције. Појам и функције капитала јесу различите, али оспоравање да у сектору вода не постоји капитал, нарочито у економији државе која функционише на основама тржишта и предузетништва таква схватања не могу опстати. Са друге стране о економским ресурсима и средствима у држави се дефинише својина за предузећа и у сектору вода. Својински однос произилази из делатности предузећа, а која је за делатност ЈВП, према закону о водама одређена за

управљање водним објектима као средствима за управљање водним ресурсима. Често се у предузећима заборавља основна економска стварност да је капитал својина која доноси добит предузећеу, али и која из мерљивих односа размене доноси добит или корист или добробит и другим предузећима – корисницима. Суштина економског власништва у друштвено-економском систему државе је у производњи капитала, док је суштина пословања или услуга у стварању добити и бруто домаћег производа. Истина је да је капитал садржан у невидљивој вредности потенцијала имовине, која се из права својине над имовином у пословним процесима претвара у нову или додатну економску вредност у сектору вода и бруто домаћем производу. Кључни однос између капитала и имовине настаје, а посебно за односе у развоју, из успостављених својинских права, али се временом тај однос према својини из које се својина претвара у капитал заборавља, односно заборављају се процеси који почињу од капитал односа и из својине се враћају у капитал. Враћање капитала, односно потенцијалне вредности имовине из својине, практично значи преобраћање имовине у капитал. У

практи за предузећа у управљању водним објектима за управљање водним ресурсима постоји директан економски однос имовине са капиталом који за последицу може имати раст или пад економске користи-добити. Са друге стране економска корист из веће вредности из управљања водним објектима у односу на претходна или почетна управљања претпоставља веће профиле капацитете и услуга и ефикасније коришћење имовине и за посебно раст финансијске равнотеже и стабилности у водној делатности и сектору вода - предузећу.

- У сектору вода потребно је дефинисати врсте и садржаје услуга из којих настају вредносне структуре за одређивање „цене“ управљаности водних ресурса или накнада. У зависности од обима и квалитета услуга одређује се висина накнаде која садржи покриће оперативних услуга и вредности за изградњу објеката. Поред накнаде посебна питања се односе на увођење пореза и премија осигурања за воде.
- Допринос сектора вода на остваривање БДП настаје из технолошки и економски процеса према односима трошкова и користи и улагања и резултата управљања водама који се квантитативно могу одредити у:

- Стану у статусу вода на почетку и по завршетку управљања водним ресурсима на одређеном простору и одређеном времену.
- Односу профила капацитета водних објеката у стварно и потенцијално могућим променама вода или у условима када постоји или не постоји могућност управљања водним објектима (остварена корист и изгубљена корист или опортунитни трошак)
- Учешће трошкова и средстава за управљање водама у буџету (фонду) и посебно накнада и цена услуга у ценама производа и услуга корисника.
- Одређивање вредности услуга у приходима становника и привреде, односно у стварању бруто домаћег производа од стране група грађана или привредних делатности из пружених услуга и искоришћених употребних вредности воде из управљања водним ресурсима.
- Односу маргиналних трошкова у управљању водним ресурсима и маргиналних користи код корисника.
- Односа висине средстава за управљање

водама и трошкова који настају из институционалног управљања или из могуће природе регулације или путем слободно преузетих мера.

- Вредновању водних ресурса као економских ресурса у репродукционим циклусима и финалним производима и услугама појединих привредних грана.
- Одређивању утицаја интегралног и интегрисаног управљања водним ресурсима на раст економије обима и ширине економије у привређивању корисника – обвезника.
- Развој управљања водним ресурсима као зависног фактора у функцији раста запослености у различитим друштвеним, привредним и социјалним структурама у држави.
- Допринос управљању водним ресурсима у стабилизацији цена на тржишту роба за производе и услуге због заштите и коришћења воде.
- Према методологијама за одређене начине управљања водним ресурсима мерења економске користи може се вршити према нивоу и врстама задовољавања потреба, захтева и

<p>интереса корисника – обвезника и за посебна мерења о утицају економских користи на регионални, социјални и демографски развој.“</p>		
<p>Примедба бр. 5.55</p> <p>„поглавље Пројекција развоја управљања водама, у подпоглављу Остали чиниоци од значаја за управљање водама, на страни 186, у делу који говори о институционалном јачању сектора вода и интензивној сарадњи са осталим секторима који су у вези са сектором вода под мерама за достизање циља се каже да је потребно основати посебну финансијску институцију уместо постојећег Буџетског фонда за воде, са циљем да се омогући ефикасније финансирање развоја сектора вода.</p> <p>Обзиром да Буџетски фонд за воде Покрајинског секретаријата за пољопривреду, водопривреду и шумарство има наплату водних накнада у максималном износу (сем у делу накнаде за одводњавање физичких лица али њих задужује Пореска управа), није јасно како би се овим путем омогућило ефикасније финансирање, тим пре што се сва убрана средства улажу, према Закону о водама, у радове у водопривреди преко ЈВП „Воде Војводине“, односно у системе за водоснабдевање и канализационе системе.“</p>	<p>Став обрађивача</p> <p>Примедба се не прихвата. Стање у Покрајинском буџетском фонду за воде и Републичком буџетском фонду за воде није једнако.</p>	<p>Став Комисије</p> <p>Став обрађивача се прихвата</p>
<p>6. Министарство пољопривреде и заштите животне средине – Агенција за заштиту животне средине број 1426/2015 од 25.09.2015. године</p>		

Примедба бр. 6.1	Став обрађивача	Став Комисије
<p>Налаз: „Генерално се може закључити да је стање квалитета површинских вода релативно добро, с обзиром на чињеницу да се мање од 10% отпадних вода пречишћава на адекватан начин“ (стр. 66)</p> <p>А) Мишљење: Став да је „стање квалитета површинских вода релативно добро“ се не може прихватити јер не проистиче из садржаја анализе дате у поглављу „Квалитет површинских вода и статус водних тела површинских вода“ (стр. 65-70). Појам „релативно добро“ је у супротности са подзаконским актом Правилник о параметрима еколошког и хемијског статуса површинских вода и параметрима хемијског и квантитативног статуса подземних вода („Сл. Гласник РС“, број 74/2011) који је усклађен са Оквирном директивом о водама, а и у самој Оквирној директиви о водама појам „релативно добро“ не постоји као елемент квалитета за класификацију статуса.</p> <p>Б) Мишљење: Нацрт Стратегије управљања водама на територији Републике Србије није уважио следеће извештаје који проистичу из законске обавезе спровођења Програма мониторинга површинских и подземних вода: http://www.sepa.gov.rs/download/CodeSrbije/StatusPovrsinskihVoda2012201312082015.pdf http://www.sepa.gov.rs/download/Status_akumulacija2013.pdf</p>	<p>А. Примедба се делимично прихвата. Стање квалитета вода обрађивач не сматра истим као и статус вода. Квалитет наших највећег међународног водотока (Дунав) је у нашој земљи (пored Аустрије) бољи него у осталим земљама у сливу и у вези са тим је примењен наведени израз.</p> <p>Релативно повољнија ситуација у вези са водама него што би се то могло претпоставити на основу чињенице да је само око 10% отпадних вода третирано, проистиче из релативно умереног оптерећења воде (број становника по метру кубном у секунди обновљиве воде), као и изузетно слабе развијености индустрије. У Стратегији се истиче нужност да се издвоје велика средства, организациони и други напори за заштиту квалитета вода. Такође је посебно разматран статус вода.</p> <p>Б. Наведена документа која су</p>	<p>Став обрађивача се прихвата</p>

<p>http://www.sepa.gov.rs/download/StatustjezeraAkumulacija 2012.pdf</p> <p>У овим извештајима је детаљно презентована анализа статуса површинских вода Србије.</p>	<p>резултат спровођења програма мониторинга површинских и подземних вода су драгоцени допринос познавању стања вода у Републици Србији.</p> <p>Међутим, с обзиром на време њиховог доношења, они нису могли бити на адекватан начин увршћени приликом израде ове Стратегије, која се заснива на подацима до 2012. године.</p> <p>Неопходно је да се будућа документима заснивају на резултатима унапређеног мониторинга квалитета и количина површинских и подземних вода.</p>	
Примедба бр. 6.2		
<p>Наказ: „Мониторинг оперативно треба да спроводи републичка организација надлежна за хидрометеоролошке послове, у складу са годишњим програмом Владе. Ова организација треба да обједињује и резултате испитивања која, према годишњем програму, врше и друга овлашћена правна лица и да их, заједно са сопственим, доставља надлежном министарству и агенцији која се бави пословима заштите животне средине. Годишњи</p>	<p>Став обрађивача</p> <p>Обрађивач сматра да није целисходно одвајати мониторинг квалитета од мониторинга квантитета вода. Сходно овоме, неопходна је тесна координација извршења и једног и другог мониторинга. С обзиром да садашња регулатива и пракса то нису омогућили, Обрађивач је дао</p>	<p>Став Комисије</p> <p>Став обрађивача се прихвата, уз напомену да је потребно да се улодобити са новим предлогом Зов</p>

<p>извештај мора да садржи и регистроване промене квалитета вода.“ (стр. 220)</p> <p>Мишљење: Став је у супротности са Законом о водама и Нацртом Закона о изменама и допунама Закона о водама и Уредбе о Програму мониторинга статуса површинских и подземних вода. Сходно одредбама претходне регулативе, републичкој организацији надлежној за хидрометеоролошке послове (РХМЗ) нису поверени послови израде годишњих извештаја који „садржи и регистроване промене квалитета вода“.</p>	<p>предлог како да се то уреди. Обрађивач би се сложио и са другачијим целисходним решењем.</p>	
<p>7. Владимир Јанковић од 25.09.2015. године</p>		
<p>Став обрађивача</p>		
<p>Примедба бр. 7.1</p> <p>„Ја знам да политичари воде главну реч у земљи и да се „струка“ само формално пита за одлуке, али моја је дужност и обавеза да изнесем своје мишљење Вама, па ако сте утицајни и ако Вас моје мишљење „дотакне“ можда га и узмете у разматрање.</p> <p>Моје име није важно, важна је суштина приче.</p> <p>Ја сам дипл.грађ.инж. –хидро. и за својих десет година радног стажа променио сам три локалне самоуправе. Радио сам у водопривредном предузећу, комуналном предузећу и дирекцији за изградњу, на радовима изградње, пројектовању, планирању.</p> <p>С обзиром на своје искуство у пракси, сматрам да сам врло компетентан да вам изнесем своје мишљење.</p> <p>Одрживо управљање водама Србије је могуће ако се испуне следећи услови :</p> <p>1. Управљање водама (водоснабдевање, обрада</p>	<p>Примедба се не прихвата, иако су многи делови примедбе у начелу прихватљиви. Обрађивач је предложио слично обједињавање надлежности, повећање цене воде, итд. Међутим, предложено повећање „државне“ улоге, нормирање рада, итд. није прихватљиво.</p>	<p>Став обрађивача се прихвата</p>

отпадних вода, заштита вода и заштита од вода) се мора објединити под један државни орган, који ће имати своје „јединице“ формиране за мања (одређена) сливна подручја.

2. „Јединице“ би имале у својој организацији делове :

- Планирања и пројектовања (у зависности од величине сливног подручја) у складу са постојећим вишим актима.

- Оперативни део у функцији одржавања и изградње водотока и водних објеката, водоснабдевања и обрада отпадних вода.

- Комерцијални део у функцији наплате потрошача и корисника водних добара.

3. Државни орган би контролисао и управљао „јединицама“ (а не локална самоуправа), и свака позиција радова у систематизацији би **МОРАЛА** да има нормирани учинак.

4. Комерцијални део мора имати правно покриће за контролу и наплату потрошача (казне и принудну наплату) тј. потребно је прилагодити и изменити одговарајуће законе како би то

<p>могло да се спроведе у пракси</p> <p>5. Хитно се мора повећати цена пијаће воде, мора се увести строга политика контроле и кажњавања неодговорних корисника воде и водних добара.</p> <p>Сигуран сам да ово нису једини услови за одрживо управљање водама, али знам из практичних разлога и личног искуства да су врло битни.</p> <p>Ја верујем да смо ми у прошлости имали добар систем управљања водама, само га треба ускладити са садашњим потребама и начином рада тј. оно што тада (пре 30 - 40 год.) није ваљало треба сада променити."</p>		
<p>8. Јавно предузеће Дирекција за планирање и изградњу Лебане број 268-836/15 од 25.09.2015. године</p>		
<p>Примедба бр. 8.1</p> <p>„Прегледом Нацрта Стратегије учили смо „највероватније грешку“ неуврштавањем БРАНЕ И АКУМУЛАЦИЈЕ „Кључ“ као Регионалног водопроводног система „Шуманка“ у Лебану. Мапа Србије са могућим новим количинама вода из регионалних водоводних система не садржи РВС „Шуманка“, као извеснији регионални водоводни систем.</p> <p>Табела 48: Могућа решења снабдевања водом за пиће по општинама (сугеришемо следећу измену)</p> <p>24.3 Лебане локална/садашња ситуација РВС „Шуманка“ / I алтернатива РВС „Барје“ / II алтернатива</p> <p>24.5 Медвеђа локална/садашња ситуација РВС „Кључ“ / I алтернатива</p>	<p>Став обрађивача</p> <p>С обзиром на економску ситуацију и значајан обим радова који се у области управљања водама морају урадити у планском периоду Стратегије, Обрађивач сматра да је приказано решење адекватно.</p>	<p>Став Комисије</p> <p>Став обрађивача се делимично прихвата. Потребно је да се у Стратегији јасно предочи стратешко опредељење за реализацију РВС.</p> <p>За период на који се односи Стратегија потребно је да се „резервише“ простор, (уколико је потребно уз напомену да није реално да ће се у том периоду објекти и изградити). Такође, потребно</p>

		<p>је остварити континуитет са ВОС-ом (задржати имена РВС из ВОС-а, задржати решења за РВС из ВОС-а за све оне РВС за које не постоји одговарајући ниво техничке документације за одлуку о напуштању тих решења)</p>
<p>9. Покрајински секретаријат за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине број 130-501-1645/2015-03 од 25.09.2015. године</p>		
<p>Примедба бр. 9.1</p>	<p>Став обрађивача</p>	<p>Став Комисије</p>
<p><i>Временски оквир стратегије</i> Није потпуно јасно из документа, као ни из обавештења за јавну расправу, за који период/раздобље се доноси стратегија. У Уводу, пасус 7, се наводи да је „Анализама и пројекцијом развоја обухваћен период од двадесет година, односно период до 2034.г“. С обзиром на образложење које је дато у даљем тексту (Увод, пасус 8), да на државном нивоу не постоје оквирне макроекономске пројекције за разматрани 20-годишњи период, није јасно зашто је одабран тако дуг период. Наведено је да макроекономске пројекције за раст бруто друштвеног производа и раст инвестиција постоје за период од 10 година, те да су планиране активности на 10-годишњем нивоу дате детаљније, а за наредних 10 година само на општем нивоу. Стога је неопходно додатно образложење и појашњење оваквих нејасноћа везаних за период доношења овог документа и оправданости овако дугог периода с обзиром на</p>	<p>Период од 20 година одговара периодима који су и раније постојали у планским документима сектора вода. Водни системи су системи који имају веома дуг век трајања и који се морају дугорочно планирати. На водне системе могу значајно утицати и евентуалне будуће промене климе, које за наше крајеве, по већини пројекција, предвиђају смањење падавина и мање количине вода. Због тога се морају резервисати простори за евентуално будуће акумулисање вода. Ово је пракса и у многим другим развијеним земљама, који</p>	<p>Став обрађивача се прихвата, уз напомену да се у наслову мора додати да се Стратегија односи на период до 2034. године</p>

<p>непостојање макроекономских пројекција за тај период.</p>	<p>стратешки планирају своје ресурсе. У уводу ће бити додао образложење да је у Стратегији нагласак био на активностима у првих 10 година које су детаљније обрађене, а да због великог обима и континуитета радова је плански период од 20 година.</p>	
<p>Примедба бр. 9.2 <i>Ауторски тим за израду стратегије</i> У Нацрту документа нису наведени аутори (представници научних и стручних институција, екстерни консултанти,...) који су учествовали у његовој изради, што би дало увид у „стручни капацитет“ који стоји иза овог документа и транспарентност његове израде.</p>	<p>Став обрађивача Примедба се прихвата.</p>	<p>Став Комисије Став обрађивача се прихвата, уз напомену да је неопходно погледати да ли су и у другим стратегијама наведени сви аутори који су учествовали у њиховим израдама</p>
<p>Примедба бр. 9.3 <i>Садржај и структура стратегије</i> Садржај и структура самог документа нису логични и јасни, документ је преобиманса бројним понављањима и захтева скраћивањеи обједињавање појединих поглавља. Недостајући садржај који је неопходно укључити у поглавље 2.1 Природни чиниоци, је управљање шумама (аспект заштите вода и заштите од ерозија).Код анализе стања подземних вода нису обрађене минералне, термалне и термоминералне воде. Предлажемо измену садржаја на следећи начин: I УВОД</p>	<p>Став обрађивача Примедба се делимично прихвата. Обрађивач остаје код предложеног садржаја и обима текста Стратегије. Текст Стратегије биће допуњен кратким приказима везаним за минералне, термалне и термоминералне воде.</p>	<p>Став Комисије Став обрађивача се прихвата</p>

1. Друштвено-привредни оквир (положај, демографија, привреда)-дати врло кратак и сажет преглед богат бројкама и илустрован табелама, мапама
2. Природне карактеристике (клима, рељеф, земљиште, заштићена подручја, шуме, општа хидрографија) -дати врло кратак и сажет преглед богат бројкама и илустрован табелама, мапама

II СТАЊЕ ВОДА

1. Површинске воде (опште карактеристике, количине, квалитет)-дати сажет преглед богат бројкама и илустрован табелама, графиконима и мапама по сливовима/подсливовима
2. Подземне воде (опште карактеристике, просторни размештај, минералне, термалне и термоминералне воде, залихе, квалитет))-дати сажет преглед богат бројкама и илустрован табелама, графиконима и мапама по сливовима/подсливовима
3. Биланс вода по сливовима/подсливовима

III СТАЊЕ УПРАВЉАЊА ВОДАМА

1. Правни оквир управљања водама (прописи, стање усклађености са ЕУ)
2. Институционални оквир (надлежности по нивоима)
3. Финансирање (извори-накнаде, ЕУ...)
4. Коришћење вода (водоснабдевање-обухват и потрошња, захваћене и испоручене количине, квалитет; коришћење вода за потребе привреде-пољопривреда-наводњавање;

енергетика; рибњаци; спорт, рекреација, туризам; пловидба, геотермалне и минералне воде, остала коришћења)

5. Заштита вода (извори загађења и процена притисака-концентрисани извори, расути извори-насеља мања од 500 становника, пољопривреда, саобраћај; ванредна загађења; системи заштите из концентрисаних извора-прикљученост становника на канализационе системе, прикљученост становника на системе за пречишћавање отпадних вода, уређаји за претходно пречишћавање и пречишћавање индустријских/технолошких отпадних вода; мере заштите за расуте изворе)

6. Заштићена подручја-подручја посебне заштите вода (заштићена подручја воде за пиће-зоне санитарне заштите; заштићена подручја за рибогојство; заштићена подручја за купање и рекреацију, области осетљиве на нутријенте, заштићена подручја према Закону о заштити природе, међународним конвенцијама и прописима)

7. Вишенаменски системи

8. Заштита од вода (заштита од поплава; заштита од ерозије, унутрашње одвођење вода)

IV ЦИЉЕВИ И МЕРЕ УПРАВЉАЊА ВОДАМА
(правни оквир; економски оквир; институционални оквир; коришћење вода; заштита вода; заштита од вода)

V ПЛАН РЕАЛИЗАЦИЈЕ МЕРА (табеларни приказ циљева и мера по областима, одговорне институције за спровођење мера, планирани рок

<p>реализације мера, параметре за оцену успешности спровођења мера, потребна улагања)</p>		
<p>Примедба бр. 9.4</p> <p>Анализе стања (природни и друштвено економски чиниоци; коришћење вода, заштита вода, заштита од вода...)</p> <p>Анализа стања је дата уопштено и дескриптивно, без детаљног увида у стање по сливовима/подсливовима, те отвара простор за бројне примедбе. Све анализе стања, како за природне и друштвено-економске чиниоце, тако и за област управљања водама (коришћење вода, заштита вода, заштита од штетног дејства вода,...), неопходно је допунити анализама по појединим сливовима/подсливовима, у оквиру законски дефинисаних водних подручја. Такође је неопходно дате анализе илустровати адекватним мапама по сливовима/подсливовима и пропратити јасним табеларним приказима.</p>	<p>Став обрађивача</p> <p>Предлог да се ураде детаљне анализе по сливовима и подсливима је веома користан, али га треба урадити кроз друге документе (планови, посебне студије) – биће наведено код потребних студија.</p>	<p>Став Комисије</p> <p>Став обрађивача се прихвата</p>
<p>Примедба бр. 9.5</p> <p>Правни оквир</p> <p>У анализи законодавног оквира није критички сагледана усклађеност постојећих прописа са ЕУ acquis-ом и нису дате активности које је неопходно предузети у процесу хармонизације, у складу са препорукама ЕК.</p>	<p>Став обрађивача</p> <p>Примедба се делимично прихвата.</p> <p>Сагледавање усклађености домаћег законодавства са ЕУ acquis-ом у преговарачком процесу завршено је после предаје нацрта Стратегије тако да није могло бити обухваћено текстом. Детаљан приказ усклађености са ЕУ директивама је преобиман задатак и превазилази обим Стратегије. У</p>	<p>Став Комисије</p> <p>Став обрађивача се прихвата (податке преузети из пост скрининг документа)</p>

	<p>тексту Стратегије биће дате генералне констатације везане за усклађеност са ЕУ директивама.</p>	
<p>Примедба бр. 9.6</p> <p>Тачност, релевантност и ажурност података Велики број прикупљених података је застарео и захтева ажурирање у односу на период за који се доноси овај стратешки документ (последња година обухваћена анализама је 2012. г.). Нису консултовани сви релевантни извори података (институције, документа, подлоге...), те у појединим анализама недостају бројни подаци и/или фигуришу застарели и нетачни подаци. Поједини подаци су дати збирно, без просторног распореда и појашњења методе анализе, и као такви не дају јасну и релевантну слику о стању у датој области. Често се у анализама стања користе процентуални прикази података који не дају јасну оцену стања у датој области. За велики број података не постоји временска одредница.</p>	<p>Став обрађивача</p> <p>Примедба је делимично тачна и начелна. Карактер и обим документа, као и стање са подацима у нашој земљи, јесте такво да је у једном делу Обрађивач није могао да детаљно и консеквентно обухвати проблематику управљања водама. Обрађивач је искористио све доступне податке и своје искуство и познавање проблематике, да по његовом мишљењу пружи што консеквентнији приказ стања у овој области.</p>	<p>Став Комисије</p> <p>Став обрађивача се прихвата</p>
<p>Примедба бр. 9.7</p> <p>Циљеви и мере Понуђени концепт стратешких и оперативних циљева није адекватно, јасно и прегледно структуриран. Није дефинисан финансијски и временски оквир реализације, као ни надлежности за реализацију појединачних оперативних циљева.</p>	<p>Став обрађивача</p> <p>Оквиран финансијски и временски план реализације је дат у Стратегији, а израда Акционог плана за имплементацију Стратегије, који би подразумевао детаљан временски и финансијски оквир није предвиђен Законом о водама. Због тога је и урађен</p>	<p>Став Комисије</p> <p>Став обрађивача се прихвата</p>

	<p>предлог Закона о изменама и допунама Закона о водама, који је такође у процедури, а који предвиђа израду Акционог плана.</p>	<p>Став Комисије</p>
<p>Примедба бр. 9.8</p> <p>1. УВОД Дефинисати јасно временски оквир стратегије.</p>	<p>Став обрађивача</p> <p>На страни 1 је јасно дефинисано да Стратегија је урађена за период од 20 година, односно до 2034. године. Ако се мисли да се у наслов Стратегије стави рок израде, Обрађивач то може да прихвати.</p>	<p>Став обрађивача се прихвата, уз напомену да се у наслову мора додати да се Стратегија односи на период до 2034. године</p>
<p>Примедба бр. 9.9</p> <p>2. ПРИРОДНИ И ДРУШТВЕНО-ЕКОНОМСКИ ЧИНИОЦИ</p> <p>Податке приказати по сливовима/подсливовима (температурни и падавински режими, демографски показатељи-структура насеља и становништво...) Климатско-метеоролошки подаци и показатељи режима вода су дати за период 1946-2006. Неопходно их је ажурирати.</p> <p>Неопходно је уврстити управљање шумама у контексту заштите вода и заштите од ерозија, као и минералне, термалне и термоминералне воде.</p> <p>Неопходно је приказати водна тела са протицајима на карти</p> <p>Страна 3 Недостаје карта 1-Географски положај; Страна 8 Недостаје карта сливова/подсливова Смањити величину слика.</p>	<p>Став обрађивача</p> <p>Примедба се делимично прихвата. Подаци су приказивани по водним подручјима у складу са Законом о водама где год је то било могуће. Кратак приказ минералних, термалних и термоминералних воде ће бити додат.</p> <p>Управљање шумама такође није предмет ове Стратегије, с тим што ће се део везан за ерозију допунити потребним констатацијама везаним за улогу шума.</p> <p>Примедба везана за карте се прихвата – документ на сајту не садржи урађене карте.</p>	<p>Став Комисије</p> <p>Став обрађивача се прихвата</p>

Примедба бр. 9.10	Став обрађивача	Став Комисије
<p>3.1.1 Уређење и коришћење вода Недостаје приказ и анализа по сливовима/подсливовима Нису специфицирани третмани на постројењима за припрему воде за пиће и нису коментарисани проблеми у раду. Нису набројана сва постројења на територији АПВ. Неопходно је уврстити Б. Тополу, Бездан, Сонту, Оцаке, Тител и Купусину („Стратегија водоснабдевања и заштите вода на територији АПВ, Сл. лист АПВ, 1/2010). Нису наведени узроци хигијенске неисправности воде за пиће и неопходно је иновирати и јасније приказати податке. (табеларни приказ је нејасан). Недостаје расположиви хидротехнички потенцијал и средња годишња производња хидроелектрана Није неопходна мапа-Главне туристичке дестинације у Србији</p>	<p>Примедба се делимично прихвата. Биће уврштене општине које имају постројења за воду за пиће, а нису наведене. Приказ параметара који најчешће одступају од правилника воде за пиће ће бити наведен на нивоу целе земље или већих територијалних подручја, јер детаљнији приказ превазилази оквир Стратегије. Прихвата се да се дају подаци о хидроенергетском потенцијалу.</p>	<p>Став обрађивача се прихвата</p>
<p>Примедба бр. 9.11 3.1.2 Заштита вода Неопходна је анализа по сливовима/подсливовима Неопходно је дати табеларни приказ постројења за третман отпадних вода по водним подручјима/сливовима/подсливовима са називима постројења, годином изградње, капацитетом, степеном третмана и погонским стањем. Неопходно је дати табеларни приказ локација и типова испуста индустријских отпадних вода и процену терета загађења по сливовима/подсливовима</p>	<p>Детаљна анализа по сливовима и подсливовима је предмет докумената нижег ранга - планова управљања водама. Питање индустријских отпадних вода и процена терета на нивоу подсливова и сливова није могуће на бази постојећих података и њиховог квалитета. Расположиви подаци о типовима испуста су и</p>	<p>Став Комисије Став обрађивача се прихвата</p>

<p>Оцена стања квалитета површинских вода није свеобухватна (недостаје оцена стања за специфичне загађујуће материје, приоритетне и приоритетне хазардне супстанце. Неопходно је консултовати све релевантне изворе података о оцени стања (Студија просторне диференцијације животне средине на територији АПВ у циљу идентификације најугроженијих локалитета, ЈП Завод за урбанизам Војводине, 2013.)</p> <p>У приказу оцене еколошког статуса/потенцијала и хемијског статуса површинских вода нису специфицирани параметри који су предмет анализе.</p> <p>Приказ квалитета подземних вода у АПВ неопходно је допунити мапама за арсен и органске материје („Стратегија водоснабдевања и заштите вода на територији АПВ, Сл. лист АПВ, 1/2010).</p> <p>Табелу 34 (страница 73) треба допунити подацима за Војводину.</p> <p>Појаснити методологију процене ризика за статус водних тела подземних вода (квантитативни и хемијски)</p>	<p>стању су застрели и неадекватни за ниво Стратегије.</p> <p>Тачно је да је оцена стања квалитета површинских вода није свеобухватна али је на нивоу доступних података дата за целу територију Републике.</p> <p>Одговарајуће допуне на бази поменуте Студије биће урађене.</p> <p>Приказ оцене еколошког статуса је дат на бази резултата мониторинга до којих је обрађивач могао да дође до 2012. године, као и резултата анализе притисака и утицаја.</p>	<p>По питању садржаја арсена и органских материја може се дати карта из студије подземних вода Војводине, с обзиром на то да је она далеко јасније и прецизније узела, поред садржаја арсена и органских материја, узела у обзир и геолошке односе, тј. дала је упоредиве резултате анализе квалитета воде на пунктовима које припадају основној водносној издани у Војводини. Детаљна слика квалитета подразумевала би</p>
--	--	---

	<p>много шири документ од свих наведених докумената.</p> <p>Табелу 34 треба допунити подацима за Војводину.</p> <p>Примедба у вези приказа методологије процене ризика за статус водних тела подземних вода (квантитативни и хемијски) се прихвата.</p>	
<p>Примедба бр. 9.12</p> <p>Уређење водотока и заштита од штетног дејства вода</p> <p>Неопходно је анализу извршити по сливовима/подсливовима</p> <p>Неопходно је дати преглед плавних површина по водним подручјима</p> <p>Требало би се што више окренути природној одбрани од поплава тј. коришћењу поплавних подручја, ревитализацијских корита река и пуштању воде у природне низијске ретенције.</p>	<p>Став обрађивача</p> <p>Анализа садашњег стања је дата по сливовима.</p> <p>Плавне површине тек треба да буду одређене.</p> <p>Трећа констатација је наведена у циљу 7.</p>	<p>Став Комисије</p> <p>Став обрађивача се прихвата</p>
<p>Примедба бр. 9.13</p> <p>3.2.1 Законодавни оквир</p> <p>У анализи законодавног оквира није критички сагледана усклађеност постојећих прописа са ЕУ асquis-ом и нису дате активности које је неопходно предузети у процесу хармонизације, у складу са препорукама ЕК (билатерални скрининг)</p>	<p>Став обрађивача</p> <p>Примедба се делимично прихвата, с тим да се не може ићи у детаљно анализирање, већ се мора задржати на начелним констатацијама, иначе ће текст</p>	<p>Став Комисије</p> <p>Став обрађивача се прихвата</p>

<p>Неопходно је ради прегледности и јаснијег увида дати табеларни приказ свих подзаконских аката који су донети на основу Закона о водама. Такође је неопходно дати табеларни приказ подзаконских аката који се морају донети на основу закона о водама. Табеларни приказ треба да садржи правни основ за акт, назив акта, рок за доношење, надлежност за доношење акта и предлагача.</p> <p>У набројаним стратешким документима недостају „Стратегија водоснабдевања и заштите вода на територији АПВ, Сл. лист АПВ, 1/2010 и „Национална стратегија РС за апроксимацију у области животне средине, 2011“.</p>	<p>Стратегије бити предугачак.</p> <p>Напомиње се да је процес хармонизације завршен након предаје текста Стратегије, тако да Обрађивач није могао да наведене закључке унесе у текст.</p> <p>Прихвата се да се додају наведени документи у листу стратешких докумената.</p>	<p>Страв Комисије</p>
<p>Примедба бр. 9.14</p> <p>3.2.2 Институционална решења</p> <p>Није сломенута надлежност Покрајинског секретаријата за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине дата Законом о утврђивању надлежности АПВ, Сл. гласник РС 99/2009, 67/2012-одлука УС. Овим законом у Поглављу 7. Заштита животне средине, члану 25., тачка 6, АП Војводина преко својих органа, обезбеђује континуалну контролу и праћење стања животне средине. У складу са овим законом Покрајински секретаријат за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине спроводи мониторинг површинских и подземних вода на територији АПВ, који није обухваћен државном мрежом мониторинга. У том смислу неопходно је на Слици 34 у организационој шеми уврстити и Покрајински секретаријат за урбанизам,</p>	<p>Примедба везана за надлежности се прихвата.</p> <p>Примедба везана за капацитете се не може прихватити, јер излази из обима Стратегије.</p>	<p>Став обрађивача</p> <p>Став обрађивача се прихвата</p>

<p>градитељство и заштиту животне средине. У анализи капацитета неопходно је дати табеларни приказ капацитета са структуром запослених.</p>		
Примедба бр. 9.15		
<p>3.2.3 Економска политика и финансирање управљања водама Неопходно је дати приказ прикупљених водних накнада по водним подручјима/сливовима/подсливовима. Недостају конкретни подаци колико средстава је прикупљено и где су уложена. Код накнада за коришћење вода упутно је дати поређење са европским земљама. Неопходно је код других извора финансирања споменути и Управу/Фонд за капитала улагања АПВ који је издвојио значајна средства у области управљања водама (Коришћење и третман комуналних и индустријских отпадних вода у РС, ЦЕДЕФ и ПСУТЗЖС, 2015)</p>	<p>Коментар је тачан, али обим ових података превазилази обим и садржај Стратегије. Прихвата се допуна која се односи на Фонд за капитална улагања АПВ.</p>	<p>Став Комисије</p> <p>Став обрађивача се прихвата</p>
Примедба бр. 9.16		
<p>3.2.5 Остали чиниоци од значаја за управљање водама Неопходно је уврстити и Покрајински секретаријат за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине као државни орган који обезбеђује мониторинг површинских и подземних вода на територији АПВ.</p>	<p>Примедба се прихвата.</p>	<p>Став Комисије</p> <p>Став обрађивача се прихвата</p>
Примедба бр. 9.17		
<p>4. КОНЦЕПТ, ЦИЉЕВИ И СМЕРНИЦЕ ЗА</p>	<p>Примедба се не прихвата.</p>	<p>Став Комисије</p> <p>Став обрађивача се прихвата</p>

<p>УПРАВЉАЊЕ ВОДАМА Ово поглавље није неопходно као засебно поглавље, него би требало поједине делове текста уградити у остала поглавља</p>	<p>Ово је изузетно важно поглавље у коме се дефинише генерални концепт, општи циљеви и смернице за решавање проблема у сектору вода. Сви плански документи имају овакво поглавље.</p>	
<p>Примедба бр. 9.18</p>		
<p>5. ПРОЈЕКЦИЈА РАЗВОЈА УПРАВЉАЊА ВОДАМА Понуђени концепт стратешких и оперативних циљева није адекватно структуриран (<i>Коришћење вода-Заштита вода-Уређење водотока и заштита од штетног дејства вода-Регионални и вишенаменских хидросистема-Остали чиниоци од значаја за управљање водама</i>). Наш предлог за промену структуре циљева је: <i>Правни оквир-Институционални оквир-Економски оквир-Коришћење вода-Заштита вода-Заштита од вода</i>. Сматрамо да се у стратешком планирању мора поћи од основних предуслова, правног, институционалног и економског оквира, на основу којих треба да уследи анализа стратешких приоритета у самој области управљања водама. Циљеве и мере је неопходно приказати табеларно ради боље прегледности, те их пропратити врло прецизним и јасним акционим планом (кључне активности, пројекти и програми) са расподелом одговорности (надлежни органи за спровођење за сваку меру), временском динамиком и планом финансирања, праћења и евалуације спровођења свих кључних елемената стратегије. Текст је преобиман и неопходно га је скратити, што ће</p>	<p>Предложено структурирање садржаја је могуће и логично, баш као што је могуће и логично структурирање садржаја онако какво је дато у Стратегији. Обрађивач предлаже да се остане код садржаја који је дат у Стратегији, због тога што се оваквим редоследом нагласак ставља на неопходне активности које је потребно урадити у наредном периоду, што је врло битно с обзиром на обим ових активности. Мере за успостављање правног, институционалног и економског оквира непосредно предстоје и од највећег су значаја за успостављање адекватног система вода. Оне су дате у поглављу</p>	<p>Став Комисије</p> <p>Став обрађивача се прихвата</p>

<p>се постићи у великој мери табеларним приказом.</p>	<p>Остали чиниоци од значаја за управљање водама, као и у поглављу о функцијама. Такође, дате су јасно и у поглављу које се односи на приоритетне активности.</p> <p>Напомиње се да Акциони план није предвиђен Законом о водама. Акциони план треба урадити одмах по доношењу Закона о изменама и допунама Закона о водама.</p> <p>Предложен табеларни приказ је веома компликовано постићи, пошто су неопходна допунска образложења код појединих области управљања водама. Табеларни приказ ће се дати у Акционом плану.</p>	
<p>Примедба бр. 9.19</p> <p>6. ФУНКЦИЈЕ (МЕРЕ) ЗА ОСТВАРИВАЊЕ УТВРЂЕНИХ ЦИЉЕВА УПРАВЉАЊА ВОДАМА</p> <p>7. ПРИОРИТЕТНЕ АКТИВНОСТИ У СЕКТОРУ ВОДА</p> <p>Поглавља 6. и 7. нису неопходна као засебна поглавља, него би требало поједине делове текста уградити у остала поглавља</p>	<p>Примедба се не прихвата.</p>	<p>Став Комисије</p> <p>Став обрађивача се прихвата</p>

Примедба бр. 9.20	Став обрађивача	Став Комисије
<p>Начелне препоруке</p> <p>Покрајинског секретаријата за урбанизам, грађитељство и заштиту животне средине сматра да је неопходно редефинисање Нацрта стратегије у чијем процесу морају партнерски учествовати сви повезани сектори, надлежни државни органи, стручна и научна јавност иневладин сектор.</p> <p>У том смислу неопходно је проширити анализу стања консултујући постојеће стратешке документе у овој области („Стратегија водоснабдевања и заштите вода на територији АПВ, Сл. лист АПВ), теоријске и практичне подлоге, као и извештаје и закључке са билатералних „скрининг сесија“ са ЕК.</p> <p>Такође је неопходно учинити доступним све анализе, примедбе и предлоге током трајања јавне расправе.</p> <p>Допуњену и дорађену стратегију неопходно је ставити на јавну расправу и дати довољно времена и прилика за конструктивну дискусију и усвајање релевантних предлога. Усвојити коначну верзију стратегије по могућности консензусом свих страна јер тиме стратегија добија стваран дугорочан политички легитимитет и одрживост.</p>	<p>Обрађивач је користио дугогодишња искуство у домаћем и међународном плану у припреми плански докумената</p> <p>(Водопривредна основа Републике Србије, Водопривредна основа Републике Црне Горе, бројне водопривредне основе сливова у бившој Југославији), међународне (План управљања водама слива Дунава. План управљања водама слива Саве, Интегрални план управљања водама слива Тисе).</p> <p>Познавање сложене ситуације у светском и регионалном управљању водама у Србији, шреточени су у конференције и сесије којима је Обрађивач руководио са циљем унапређења европског, регионалног и нашег управљања водама (са учешћем највиших европских и светских експрата из области управљања водама (од њих наводимо неке.: руковођење сесијом и делимично руковођење завршном сесијом</p>	<p>Став обрађивача се прихвата</p>

SMART WATER MANAGEMENT на 7-

ом Светском форуму вода у Деагуу

(Јужна Кореја), конференција у

САНУ везано за управљање водма у

земљама у транзицији на којој је уз

учешће водећих људи из региона и

ЕУ, светских финансијских

институција, околни и других

земаља и академије наука донета

Београдска Декларација о

управљању водама у земљама у

транзицији, бројне конференције

на различитим нивоима (светском

и др.), као и тематске радионице и

друго.

У нацрт Стратегије, поред домаћих

стручњака и институција унета су

искуства бројних међународних

форума и експерата.

Нацрт Стратегије је на јавној

дискусији и Обрађивач даје

одговоре на све конкретне

примедбе и отворен је за све

предлоге и сугестије које би

допринеле побољшању овог

документа.

Напомиње се да је и у ранијим

	<p>периодима српско управљање водама било заснивано на принципима интегралног управљања водама, још од периода установљивања принципа водопривредних основа одмах после Другог светског рата. Обрађивач је такође учествовао на изради свих законских докумената, пружао помоћ државним институцијама у раду на билатерали, мултилатерали, итд.</p>	
<p>10. Ратко Ристић, Шумарски факултет Универзитета у Београду од 26.09.2015. године</p>		
<p>Примедба бр. 10.1</p> <p>„Стратегија се ослања на важећи Закон о водама (Сл. гл. 30/10), који садржи неке неодрживе ставове (став 3. члан 23.), везане за проблематику ерозионих и бујичних процеса и концепт надлежности локалних самоуправа (страна 8; страна 93; страна 126). Мајска катастрофа 2014. године је показала да локалне самоуправе (градови и општине) немају, сем неколико изузетака, материјалне и стручне ресурсе да се баве заштитом од поплава на водотоковима II реда (бујични водотокови). Дакле, неопходна је пуна надлежност републичких институција у процесима пројектовања, извођења и одржавања објеката за заштиту од ерозије и бујичних поплава, што Стратегија треба да сугерише.“</p>	<p>Став обрађивача</p> <p>Примедба се прихвата.</p>	<p>Став обрађивача се не прихвата, јер пример мајске катастрофе не упућује на неопходност «пуне надлежности републичких институција у ...», већ на неопходност оспособљавања локалних самоуправа (по питању организационих, кадровских, финансијских, ... капацитета) да у духу Нацрта Закона о смањењу ризика од елементарних и других</p>

		<p>непогода и управљању ванредним ситуацијама, као кровног закона, одговоре начелу «примарне улоге локалних заједница», што је у складу са праксама најразвијенијих држава, па то свакако треба да буде опредељење представљено Стратегијом.</p> <p>Такође, Нацртом закона о изменама и допунама ЗоВ је део надлежности која се односи на одређивање ерозионих подручја и услова за његово коришћење пренета на републички ниво, чиме су обезбеђени предуслови за спречавање погоршања стања заштите од ерозије и бујица.</p>
<p>Примедба бр. 10.2</p> <p>„Стратегија (страна 82, поднаслов: Оцена стања заштите од поплава) и актуелни Закон о водама, не препознају дистинкцију између речних и бујичних поплава, што је у колизији са <i>Европском директивом о поплавама (2007/60/ЕС)</i>, која поред речних поплава препознаје и бујичне поплаве. Карактеристике <i>бујичних поплава</i> у смислу настанка,</p>	<p>Став обрађивача</p> <p>Примедба се прихвата.</p>	<p>Став Комисије</p> <p>Став обрађивача се не прихвата, јер се у ЗоВ већ налази дефиниција бујичног тока која у себи садржи елементе штета као последице бујичних поплава</p>

<p>дејства, трајања, превентивних и одбрамбених активности, значајно се разликују од <i>речних поплава</i>. Бујичне поплаве представљају најчешћу природну катастрофу на територији Србије, што је потврђено и маја 2014. године. Бујични поплавени талас се формира у интервалу од неколико часова од завршетка интензивних падавина, испољава своје рушилачко дејство и полако опада, што се десило у мају 2014. године на подручјима Крупња, Љубовије, Бајине Баште, Осечине, Параћина, Свилајнца и Малог Зворника. Истовремено, поплавени талас на већим рекама може се најавити и неколико дана унапред, што се десило на сливу Саве, тако да је било могуће организовати одбрану Сремске Митровице и Шапца.“</p>		<p>(нова дефиниција ће бити предмет израде новог ЗОВ 2017. године), а у делу који се односи на заштиту од штетног дејства вода посебно је обрађена заштита од штетног дејства ерозије и бујица. Такође, кроз извршену прелиминарну процену ризика од поплава, управо препознајући карактер бујичне поплаве у складу са Директивом о поплавама, разматране су историјске поплаве и на бујичним токовима и на њима су одређена значајна поплавна подручја. Евидентирање података о поплавама се такође извршава уз препознавање карактеристика бијучних поплава.</p>
Примедба бр. 10.3		
<p>„СЕКТОРСКА САРАДЊА У Стратегији није наглашен недостатак хоризонталне координације (страница 98, поднаслов Постојећи</p>	<p>Став обрађивача</p> <p>Примедба се прихвата</p>	<p>Став Комисије</p> <p>Став обрађивача се прихвата, уз напомену да се не прихвата</p>

институционални систем и надлежности) између сектора водопривреде, шумарства, пољопривреде и заштите животне средине, иако се налазе под окриљем истог Министарства пољопривреде и животне средине. На страни 84 (поднаслов: Ерозија и бујице) констатује се да је ...проблематика ерозионих и бујичних процеса комплексна и превазилази оквире и надлежности сектора вода....Уређење сливова није могуће без интензивне међусекторске сарадње јер треба на оптималан начин ускладити коришћење простора у доменима шумарства, пољопривреде и водопривреде, а у складу са принципима одрживости и заштите животне средине.

Унутар ресорног Министарства пољопривреде и животне средине, присутне су организационе јединице које обухватају области водопривреде, шумарства и пољопривреде (Дирекција за воде; Управа за шуме; Управа за пољопривредно земљиште), доминантне секторе када је у питању третман простора са аспекта превенције ерозионих процеса и бујичних поплава. Међутим, актуелна пракса показује потпуно одсуство „хоризонталне“ координације приликом реализације пројеката који „промовишу одрживе праксе коришћења земљишта, побољшање ретензирања воде као и контролисано плавање одређених области у случају поплава“ (Директива 2007/60/ЕС о процени и управљању ризицима од поплава). Ефикасна превенција ерозије и бујичних поплава (као повезаних процеса) заснива се на примени комплексних радова: техничких у хидрографској мрежи (подужни и попречни објекти), биолошких и биотехничких на падинама слива,

коментар који се односи на хоризонталну координацију

унутар дефинисаног административног оквира. Стратегија садржи одреднице о о минералним сировинама (страна 25), биодиверзитету (страна 28), заштићеним подручјима (страна 29), демографским показатељима (страна 31), економским чиниоцима (страна 33), међутим, нигде није истакнут значај шумских екосистема, поготово комплекса шума-шумско земљиште, са свим позитивним ефектима (интерцепција, ретенција, инфилтрација...), у циљу превенције ерозионих процеса и бујичних поплава. Важећи Закон о шумама (Сл. Гл. РС, 30/2010), у члану 6 препознаје општекорисне функције шума, кроз следеће ставове: уравниотежавање водних односа и спречавање бујица и полавних таласа; заштита земљишта, насеља и инфраструктуре од ерозије и клизишта; заштитне шуме су шуме чија је приоритетна функција заштита земљишта од ерозије. Међутим, често су неке шумарске активности у брдско-планинским подручјима Србије фактори интензивирања ерозионих процеса и формирања бујичних поплава (избор локација за експлоатацију шумског фонда; начин извлачења трупаца; начин градње, коришћења и одржавања шумских путева). Актуелни Закон о пољопривредном земљишту (Сл. Гл. РС, бр. 41/2009) препознаје значај и улогу адекватног третмана пољопривредних површина, са циљем да се створи модел одрживог коришћења земљишта у циљу превенције деструктивних ерозионих процеса и бујичних поплава (чланови 18 и 19). На жалост, корисне одредбе Закона о шумама и Закона о пољопривредном земљишту, које се односе на превенцију ерозионих процеса и бујичних поплава, у

<p>практи се не примењују.</p> <p>Стога, Стратегија треба да садржи императивну одредницу о потреби међусекторске сарадње, пуне „хоризонталне“ координације на нивоу ресорсног министарства и хармонизације постојећих законских прописа, са јасним механизмима и процедурама за примену у пракси.“</p>		
<p>Примедба бр. 10.4</p> <p>„СТРУЧНИ КАПАЦИТЕТИ</p> <p>На страни 103 (поднаслов: Капацитети) сем грађевинских инжењера хидротехничког смера, не помињу се остале инжењерске струке. На страни 217 (поднаслов: Потребни стручни капацитети) помињу се грађевински инжењери, машински и електро инжењери, технолози, док су потпуно изостављени: инжењери шумарства за заштиту од ерозије и уређење бујица; инжењери геологије-хидрогеолози; инжењери пољопривреде за мелиорације.</p> <p>Најмање 4 пута је поменут Институт „Јарослав Черни“ (страна 102, 211, 217, 223) као <i>...водећа научно-истраживачка институција у области вода у Србији, на истраживачким, пројектантским и пословима надзора, у оквиру развојних пројеката, као и на пословима у оквиру међународне сарадње...</i> Институт „Јарослав Черни“ свакако јесте једна од најважнијих националних институција у домену вода, али не треба изоставити ни остале значајне институције: Грађевинске факултете у Београду, Новом Саду, Нишу, Суботици; Шумарски факултет у Београду (Одсек за еколошки инжењеринг); Пољопривредне факултете у Београду и Новом Саду (Одсек за мелиорације);</p>	<p>Став обрађивача</p> <p>Примедба се прихвата</p>	<p>Став Комисије</p> <p>Став обрађивача се прихвата - додати наведене инжењерске струке и избрисати да је Институт „Јарослав Черни“ <i>...водећа научно-истраживачка институција у области вода у Србији, на истраживачким, пројектантским и пословима надзора, у оквиру развојних пројеката, као и на пословима у оквиру међународне сарадње...</i>- у целом документу</p>

<p>Рударско-Геолошки факултет у Београду (Одсек за хидрогеологију); Енергопројект-Хидроинжењеринг.“</p>	<p>Примедба бр. 10.5</p>	<p>„ВЛАСНИЧКИ СТАТУС ВОДОПРИВРЕДНИХ ОРГАНИЗАЦИЈА</p> <p>Стратегија треба недвосмислено да укаже на потребу постојања регионалне мреже водопоривредних (извођачких) предузећа, са доминантним државним уделом у власничкој структури, имајући у виду изузетан јавни значај њихових активности, што је случај у земљама које се истичу успешном одбраном од бујичних поплава и деструктивних ерозионих процеса (Аустрија, Француска).</p> <p>Почетак радова на контроли ерозионих процеса и уређењу бујица у Србији започео је крајем XIX века, на простору Грделичке клисуре, који је потпуно саниран до краја 70-тих година прошлог века, и данас се истиче као пример добре праксе на светском нивоу. До почетка 90-тих година прошлог века, у Србији је изведено неколико хиљада објеката (преграде за заустављање наноса; регулације бујичних корита; микро-акумулације и ретензије; обалоутврде), а санирано је више од 120.000 ха голети, јаруга и деградираних земљишних површина (оранице, ливаде, пашњаци, воћњаци). Радови на заштити од ерозије и уређењу бујица најинтензивније су извођени у периоду од средине 50-тих до краја 80-тих година прошлог века, после оснивања Републичке дирекције за уређење бујица (1953), и мреже специјализованих предузећа (тзв. „рејонске секције“), под надлежношћу Министарства пољопривреде,</p>
	<p>Став обрађивача</p>	<p>Примедба се прихвата</p>
	<p>Став Комисије</p>	<p>Став обрађивача се прихвата, уз напомену да је потребно означити који су конкретно делови који су допуњени</p>

<p>шумарства и водопривреде. Постојеће (преостале) специјализоване водопривредне организације, које се преко 60 година баве заштитом од ерозије и уређењем бујица, потребно је вратити у систем предузећа која се финансирају из државног буџета, с обзиром на изузетан јавни значај њихове делатности. То су следећа водопривредна предузећа: „Ерозија“-Ваљево; „Лозница“-Лозница; „Ерозија“-Крагујевац; „Ерозија“-Књажевац; „Ерозија“-Ниш; „Западна Морава“-Краљево. Поред тога, неопходно је поновно формирање организација „Ерозија“-Владичин Хан, „Ерозија“-Пожаревац и „Ерозија“-Ужице. Власнички статус већине водопривредних предузећа детерминисан је друштвеним власништвом, дакле формом власништва која је постојећим законима делегитимисана. То је био разлог да се преостала водопривредна предузећа уврсте на списак 502 компаније које ће бити продате преко Агенције за приватизацију. С обзиром на тешке услове рада и ниске профитне стопе, није реално очекивати да ће приватни сектор бити заинтересован да после куповине ових предузећа настави са радом у водопривреди (пример Мађарске).</p>	
<p align="center">Примедба бр. 10.6 „ФИНАНСИРАЊЕ АКТИВНОСТИ ЗА ОДБРАНУ ОД ПОПЛАВА</p> <p>Постојећим системом финансирања није могуће реализовати изградњу нових објеката, нити обезбедити одржавање постојећих објеката, што доводи до смањене функционалности система и прогресивно увећаног ризика од дејства поплава. Законом о водама (члан 151) предвиђено је да се</p>	<p align="center">Став обрађивача</p> <p align="center">Примедба се прихвата.</p>
	<p align="center">Став Комисије</p> <p align="center">Став обрађивача се прихвата, уз напомену да је потребно означити који су конкретни делови који су допуњени</p>

средства прикупљена на основу овог Закона могу трошити само за предвиђене водопривредне намене. У пракси се примењују два модела финансирања: у АП Војводини се приходи од водних накнада у целисти преносе ЈВП „Воде Војводине“ и наменски троше за водну делатност. Истовремено, на простору Србије јужно од Саве и Дунава, на водним подручјима у надлежности ЈВП „Србијаводе“, приходи од водних накнада троше се и за друге намене (супротно Закону о водама). Овако накарадан начин финансирања омогућује план пословања ЈВП „Воде Војводине“ (за 2013. годину) у вредности од 6.14 милијарди динара, док ЈВП „Србијаводе“ има план пословања од свега 1.18 милијарди динара.

Поред тога, Пореска управа Министарства финансија већ три године не обавља наплату накнада за наводњавање за физичка лица, што би водопривреди донело још 500 милиона динара годишње. Неопходно је доношење уредбе Владе Републике Србије којом се сва средства наплаћена на основу Закона о водама усмеравају ка водопривреди и троше строго наменски. Србији су потребна улагања од најмање 30 милиона евра годишње за превенцију ерозионих процеса и одбрану од бујичних поплава, у наредних 10 година, како би се систем одбране од бујичних поплава довео у стање оптималне ефикасности, а становништву и привреди обезбедио већи степен сигурности. Посебан проблем је финансирање радова за заштиту од ерозије и бујица, које је на историјском минимуму, са распоном годишњих издвајања од свега 0.101-0.822 милиона евра, у периоду 2006-2013 (0.34-2.74% од неопходних годишњих улагања).

<p>Интегрално уређење бујичних сливова, које поред биотехничких и техничких радова, обухвата и примену биолошких радова, захтева период од најмање 10 година како би се осетили пуни ефекти примене вегетације (интерцепција, побољшана инфилтрација и ретенција воде). Сума од 300 милиона евра представљаће оптерећење за буџет Србије (у периоду 2015-2025. година), али треба имати на уму да је само у мајским поплавама 2014. године директна штета превазишла суму од 1.5 милијарди евра и проузроковала негативан раст друштвеног бруто производа. Уколико нема адекватне заштите од поплава не постоји основ за оптимизам када су у питању безбедност становништва, изградња инфраструктуре, нових производних капацитета, унапређење пољопривреде, односно, доводи се у питање читав концепт друштвеног развоја. Стога, издавајће средстава за заштиту од поплава представља предуслов за планирање друштвеног развоја и императив у деловању политичких и државних структура. Предложене мере могуће су само у склопу реafirмације читавог сектора водопривреде, а посебно сегмента одбране од поплава, што захтева системско решење финансирања."</p>		<p>Примедба бр. 10.7</p> <p>„У тексту су уочене нејасне и неодређене тврдње, као и мање грешке:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Страна 115 (поднаслов: Синтезна оцена постојећег стања): <i>...Обимни технички радови за заштиту од бујица и разни биолошки радови на</i>
	<p>Став обрађивача</p>	<p>Став Комисије</p>
	<p>Примедба се прихвата</p>	<p>Став обрађивача се прихвата</p>

<p>санацији ерозије, као и разне комбинације ове две врсте радова и мера за противерозивно газдовање земљиштем учинили су да је до пре пар година била преполовљена продукција и унос наноса у реципијенте (у односу на који период??). Међутим, падавине великог интензитета, нарочито у пролеће 2014., проузроковале су негативне промене стања (не само падавине, већ и неодговарајуће коришћење пољопривредних и шумских површина, урбанизација, недостатак комуналног и урбанистичког реда) на бројним сливовима, односно, довеле до интензивирања ерозионих процеса...."</p>		
<p>Примедба бр. 10.8</p> <p>„У тексту су уочене нејасне и неодређене тврдње, као и мање грешке:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ На странама 168 и 229 говори се о ...искуству <i>катастрофалне поплаве 2014. године</i>..., што је погрешна терминолошка одредница јер се радило о неколико стотина бујичних поплава на мањим сливовима.“ 	<p>Став обрађивача</p> <p>Примедба се прихвата. У тексту треба говорити о „катастрофалним поплавама 2014. године“</p>	<p>Став Комисије</p> <p>Став обрађивача се прихвата</p>
<p>Примедба бр. 10.9</p> <p>„У тексту су уочене нејасне и неодређене тврдње, као и мање грешке:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Шумски екосистеми нису извор загађења вода, како се тврди у Стратегији (страна 55, страна 163).“ 	<p>Став обрађивача</p> <p>Примедба се прихвата у начелу, текст ће бити преформулисан. Шумски екосистеми такође доприносе уносу материје у воде али на далеко мањем нивоу у односу на остале видове коришћења простора.</p>	<p>Став Комисије</p> <p>Став обрађивача се прихвата</p>

Примедба бр. 11.1	Став обрађивача	Став Комисије
<p>„На СТР.13-17, у поглављу 2.1.4. (Подземне воде) требало је истаћи да, формално, преко 95% територије РС није "покривено" са ОХГК (као основном водопривредном подлогом, када су у питању ресурси подземних вода), уз одговарајући коментар, у коме је тежиште на одсуству интегрисаног приступа релевантних државних институција. Поред тога требало је, у основним цртама изложити и резултате (нажалост прекинутог) национално пројекта "Оцена резерви регионалних изворишта подземних вода за водоснабдевање-регулација издани и повећање капацитета", који је реализован у периоду 2007-2011., у коме су, између осталог, дате и (пр)оцене експлоатационих резерви подземних вода (ПВ) за делове територије централне Србије по типовима ХГ средина (издани). У најкраћем, узимајући у обзир и податке који нису до краја интерпретирани кроз израду овог Пројекта, експлоатационе резерве ПВ на подручју централне Србије (без АП) могу да се процене барем 50 m³/s, без вештачког прихрањивања издани.“</p>	<p>Примедба се може прихватити. Водопривредна основа из 2002 . године процењује могућност одрживе експлоатације подземних вода на око 60 кубних метара у секунди. Обрађивач не сматра да је у овом тренутку ниједним документом подигнуто сазнање о овом проблему до сасвим егзактног нивоа. Оно што је сигурно, то је да су резерве значајно веће од оних које се данас експлоатишу. Оваква констатација ће бити унета као одговор на примедбу, а егзактнија тумачења треба да уследе у будућности.</p>	<p>Став обрађивача се прихвата</p>
<p>Примедба бр. 11.2</p> <p>„Стр. 35: Констатује се да “У последњих десетак година улагања у сектор вода су значајно смањена, како у одржавање постојећих инфраструктурних објеката, тако и у изградњу нових капацитета.....учешће инвестиција у овој делатности у укупним инвестицијама веома је ниско и показује</p>	<p>Примедба се прихвата.</p>	<p>Став обрађивача се не прихвата, јер констатација из примедбе није истинита</p>

<p><i>тренд смањења....."</i></p> <p>Треба констатовати и то да су, не ретко, средства трошена неадекватно, стихијски, по инерцији, без ажурирања приоритета, а у складу са круто зацртаним смерницама из претходног периода централистичког одлучивања, при чему су неки хронични проблеми остављани по страни. У овом контексту треба поменути званично још увек важеће, значајно предимензиониране водопривредне пројекције у домену водоснабдевања, из претходних периода, из докумената чији је ова Стратегија сукцесор, а које су и "потпиривале" градњу великих система (РВС), за коју се испоставило, да је превелик залагај за финансијске и организационе капацитете државе, региона и припадајућих општина. Важно је, управо у овом контексту, нагласити одсуство интегрисаног приступа различитих ресора државне управе код одлучивања и често нејасну (небитну) улогу региона и локалних самоуправа у одлучивању и финансирању.</p> <p>Сличан коментар треба да прати и излагање у погл.3.3, стр.114."</p>		
Примедба бр. 11.3		
<p>„СТР 64: Код излагања о Хидроморфолошким променама, које настају као последица изградње хидротехничких објеката, требало је навести и погоршање квалитета вода, с обзиром да је то и идентификовано као проблем (у једном од поглавља Стратегије) код постојећих вештачких акумулација, али и као глобално заступљен проблем, чије решавање изискује додатна организациона и</p>	<p>Примедба се не прихвата. Погоршање квалитета воде је проблем који се разматра у другим поглављима.</p>	<p>Став Комисије</p> <p>Став обрађивача се прихвата</p>

<p>финансијска оптерећења код одржавања акумулација, а посебно оних које су намењене комуналном водоснабдевању.”</p>	<p>Став обрађивача</p>	<p>Став Комисије</p>
<p>Примедба бр. 11.4</p> <p>„Стр 71: Стање квалитета: <i>“Скуп физичко-хемијских и микробиолошких карактеристика подземних вода дефинише квалитет и употребљивост вода за одређену намену. Притом су од посебног значаја подземне воде са квалитетом погодним за пиће, које се могу користити само за снабдевање водом становништва, санитарно-хигијенске потребе, напајање стоке, за потребе индустрије која захтева висококвалитетну воду и потребе малих потрошача”.</i> Треба оставити могућност и за снабдевање техничком водом индустрије и неводњавање пољопривредног земљишта, тамо где за то постоје погодни услови, нпр: добар биланс и расположивост ресурса, одсуство других врста потрошача, када су воде прве издани нарушеног квалитета, управо због интензивне пољопривредне или индустријске делатности.</p> <p>С тим у вези, требало би иницирати адекватну модификацију (маркираног дела) члана 72., актуелног Закона о водама, који гласи: “Подземне воде са квалитетом погодним за пиће и воде са јавних извора користе се само за: снабдевање водом становништва, санитарно-хигијенске потребе, напајање стоке, за потребе индустрије која захтева висококвалитетну воду (прехрамбена, фармацеутска и друго) и потребе малих потрошача (испод 1 l/s)....”.</p>	<p>Обрађивач ово не сматра као примедбу на Стратегију већ више као констатацију и предлог за измену важећег Зов, члан 72. Као обрађивачи се слажемо да се омогући експлоатација подземних вода тамо где за то постоје услови, и за друге потребе сем оних наведених у члану 72. уколико то не угрожава остала легитимна коришћења: снабдевање водом становништва, санитарно-хигијенске потребе, напајање стоке, за потребе индустрије која захтева висококвалитетну воду (прехрамбена, фармацеутска и друго) и потребе малих потрошача (испод 1 l/s)....”.</p> <p>Такође, овде се поново долази до питања односа процене експлоатационих резерви подземни вода за пунктуелне потрошаче и укупног капацитета ресурса. Обрађивач сматра да је</p>	<p>Став обрађивача се прихвата</p>

	<p>потребно за све важније аквиферо-водна тела подземних вода урадити студије њиховог одрживог коришћења и заштите. У оквиру тих студија потребно је да се определи и коришћење тих вода за друге намене.</p>	
<p>Примедба бр. 11.5</p> <p>„Стр. 88: Констатује се да: <i>“Стање квалитета вода у појединим акумулацијама које су намењене за снабдевање водом становништва (Врутци, Гружа, Ђелије, Бован, итд.) углавном није задовољавајуће, тако да је неопходно хитно евидентирање узрока погоршања стања и предузимање мера у циљу њиховог отклањања. За један број акумулација које су изграђене за потребе енергетике или неких других корисника, ВОС-ом и планским документима, предвиђено је њихово коришћење у будућности и за снабдевање становништва водом. С обзиром на актуелно стање, са аспекта потреба за водом, неопходно је преиспитивање њихових намена. Слична је ситуација и код брана са акумулацијама чија је изградња у току (Селова, Стубо - Ровни)”</i></p> <p>Овде треба констатовати да су, генерално, потребе у комуналној води барем 3 пута мање (по основу рационалних норми потрошње и по основу, на жалост, континуалне дводеценијске демографске рецесије) у односу на пројекције из 1970/80-их, када су РВС базирани на вештачким акумулацијама</p>	<p>Став обрађивача</p> <p>Слатких вода у свету нема довољно, а највећи садржај је у ледницима. Драгоцена је свака површинска и подземна вода и треба је одрживо искоришћавати. У свету је широко распрострањено коришћење подземне воде и преко 60% снабдевања водом за пиће су подземне воде, слично је и за наводњавање. Остатак воде користи се из површинских вода – језера, реке, акумулације. Такође користи се и десалинизација. Код нас је апсолутно неопходно користити и један и други ресурс. У ВОС-у су коришћене веће норме него што је то данас случај из разлога који су били релевантни у</p>	<p>Став Комисије</p> <p>Став обрађивача се прихвата</p>

дефинисани као примарна опција водоснабдевања у Србији. Стога, сврху (намену) градње, или барем сврху градње у пројектованим габаритима, треба преиспитати код свих (вишенаменских) акумулација које се, у даљем тексту Нацрта наводе као "могући" ресурси за комунално водоснабдевање, при чему као основни параметри треба да фигурирају: број конзумената, реалне норме потрошње воде, капацитети постојећих изворишта за водоснабдевање и (ли) доступност некористићених ресурса ПВ."

том тренутку. Данас је потребна улога акумулација врло јасна и у смислу коришћења вода и у смислу одбране од штетног дејства вода. Квалитет вода у акумулацијама је неопходно пратити, студирати процесе и у ходу доносити одлуке о њиховом одржавању и евентуалним новим акумулацијама. Нема никакве бојазни да се претера са акумулацијама јер нисмо за протеклих 30 година успели да завршимо ни 3 акумулације које су у изградњи. Питање будућих климатских промена недвосмислено указује на потребу резервисања одређеног простора за потенцијалне будуће акумулације. Неопходно је извршити студије коришћења - квалитета и квантитета - постојећих акумулација. Штетно је постављати питање међусобног искључивања питања акумулација и подземних вода. Неопходна су оба ресурса.

Примедба бр. 11.6	Став обрађивача	Став Комисије
<p>„стр. 89: Излагање се односи на РВС Ниша. Полазећи од наших претходних констатација, навешћемо и пример водоснабдевања Ниша, у склопу (још увек) актуелних водопривредних пројекција. Овај систем снабдева водом око 240.000 становника и један део индустријских потрошача. Снабдевање Ниша водом данас се врши са изворишта „Медиана“, капацитета 200 l/s, са врела „Студена“, капацитета око 300 l/s, као и са система врела „Љубераћа-Дивљана-Мокра-Крупац“, капацитета око 700 l/s. Констатујемо да је укупни капацитет нишких изворишта 1200 l/s, док су реалне потребе око 700 l/s. То значи да за потребе индустрије "претиче" 500 l/s, што је вероватно 2-3 пута више од потреба, а основни закључак је да Ниш нема потреба за водом из будуће акумулације Селова, што је само један од примера предимензионираниости РВС из претходног периода, који потврђује потребу преиспитивања и већ изграђених и "потенцијалних" РВС.“</p>	<p>Обрађивач не сматра да треба да одговори на овај коментар.</p>	<p>Став Комисије је да се не прихвата примедба обрађивача.</p> <p>Потребно је да се у Стратегији јасно предочи стратешко опредељење за реализацију РВС.</p> <p>За период на који се односи Стратегија потребно је да се „резервише“ простор, (уколико је потребно уз напомену да није реално да ће се у том периоду објекти и изградити). Такође, потребно је остварити континуитет са ВОС-ом (задржати имена РВС из ВОС-а, задржати решења за РВС из ВОС-а за све оне РВС за које не постоји одговарајући ниво техничке документације за одлуку о напуштању или мењању тих решења)</p>
Примедба бр. 11.7	Став обрађивача	Став Комисије
<p>„Стр. 94: Наводи се да је један од аката који се бави водама и Закон о рударству и геолошким истраживањима (Сл. гласник РС, бр. 88/2011), којим се одређују услови и начин програмирања и извођења</p>	<p>Примедба се не прихвата. Ово поглавље обрађује законодавни оквир управљања водама, у који</p>	<p>Став обрађивача се прихвата</p>

<p>геолошких истраживања, у коме се подземна вода третира као минералних сировина, што треба исправити. У овом акту подземна вода је дефинисана као посебна врста геолошког ресурса, а због више намена коришћења, које претежно немају никакве везе са рударством: водоснабдевање, флаширање, балнеологија, енергент и др.“</p>	<p>свакако спада и Закон о рударству и геолошким истраживањима (Сл. гласник РС, бр. 88/2011). Обрађивачи се слажу са констатацијом о неадекватној дефиницији подземних вода као минералном ресурсу и подржаће захтев за измену овог Закона у том делу.</p>	
Примедба бр. 11.8		
<p>„Погл. 3.2.2. Институционална решења На основу излагања у делу текста овог поглавља, требало би да проистекне пригодан коментар о “интегрисаности” институција надлежних за воде. Диференцијација послова и надлежности између (појединих) институција није јасна. Шема ингеренција, координација и субординација институција која је приказана на слици 34 је и наизглед компликована, а ни резултати функционисања у пракси су далеко од жељених. У Стратегији треба јасно констатовати да су рационализација, интегрисање и функционализација управљања водама нужне. Када су у питању осврти на радне капацитете надлежних институција, сматрамо да је релативна је ствар да ли је број запослених у појединим институцијама довољан или није – што зависи, како од јасне дефинисаности и систематизације послова, тако и од “технологије” рада: брзине и ефикасности манипулације, обраде, складиштења и дистрибуирања података – много тога</p>	<p>Обрађивач сматра да је у Стратегији довољно образложена потреба за инстатационалним прилагођавањем као и потреба прилагођавања финансијског система и капацита.</p>	<p>Став обрађивача се прихвата</p>

<p>се решава активирањем ВИС-а, који на жалост, као ни ИС у многим другим ресорима, или не постоје или не функционишу у потпуности. Основни утисак је да управо број и (понекад нејасне) ингеренције инволвираних субјеката у "интегрално" управљање водама у РС онемогућавају фактичко успостављање интегративности, што је само делимично и констатовано на стр.116 Нацрта. Уз то, ни буџетско финансирање рада свих ових субјеката није безначајно.."</p>		
<p>Примедба бр. 11.9</p> <p>„Стр.113: У делу текста о Водном информационом систему: недостају подаци о нивоу "изграђености" ВИС и свих осталих функционално зависних (локалних, регионалних, ванресорских републичких) система, оцена њиховог досадашњег функционисања и барем оквирна пројекција када ће почети да функционишу у пуној мери.“</p>	<p>Став обрађивача</p> <p>Примедба се делимично прихвата. Обрађивач може да да кратку оцену досадашњег функционисања ВИС. Већ су прошли сви рокови за успостављање овог система, тако да је неопходно што хитније довођење овог система у употребљиво стање.</p>	<p>Став Комисије</p> <p>Став обрађивача се прихвата, уз напомену да је потребно да се наведе оцена стања постојећег система функционисања ВИС-а</p>
<p>Примедба бр. 11.10</p> <p>„Погл. 4.3.1. обрађује Полазишта и смернице за одржавање и унапређење система управљања водама Међу смерницама је требало поменути и: 1) израду и континуално ажурирање прогноза у потребама у води по општинама, као и 2) потребу дефинисања расположивости ресурса ПВ (и уопште ХГ карактеристика територије РС), с обзиром да тренутно не постоји званична репрезентативна ХГ (водопривредна) подлога, а ПВ су, овим Нацртом, дефинисане као приоритетан ресурс у комуналном</p>	<p>Став обрађивача</p> <p>Примедба се прихвата.</p>	<p>Став Комисије</p> <p>Став обрађивача се прихвата</p>

<p>водоснабдевању, али и као потенцијални/алтернативни ресурс за индустрију и наводњавање.”</p>	<p>Став обрађивача</p>	<p>Став Комисије</p>
<p>Примедба бр. 11.11</p> <p>„У Погл 4.3.2. изложене су Смернице по областима водне делатности</p> <p>На стр. 128-129 (тиче се водоснабдевања) требало је нагласити проблем лоших водоводних мрежа, као веома чест кључни проблем лошег газдовања извориштима и комуналним системима, због кога се, не ретко, ствара привид дефицита вода. Други проблем је проблем газдовања/управљања извориштима базираним на бунарима, почев од фазе отварања (неквалитетно израђени бунари), преко текућег одржавања (прекомерно црпење у сушним периодима) до санације или просирења изворишта. На самим извориштима тј у надлежним комуналним предузећима, генерално, нема довољно (компетентних) стручњака хидрогеолошке струке.</p> <p>На овом месту, или, евентуално, у неком од претходних поглавља, требало је апострофирати и проблем великог броја “дивљих” (нелегално бушених дубоких) бунара, претежно у руралним и субурбаним просторима, који су израђивани најчешће за потребе индивидуалног водоснабдевања домаћинства, мањих погона, за наводњавање земљишта или загревање/климатизацију простора посредством топлотних пумпи. Ово је, између осталог, последица и досадашњег изузетно спорог „системског“ решавања проблема водоснабдевања, тамо где они постоје.</p> <p>Основни лоши аспекти нелегалних бунара су:</p>	<p>Примедба се прихвата.</p>	<p>Став обрађивача се прихвата, уз напомену да је потребно означити који су конкретно делови који су допуњени</p>

- неконтролисана и ненаменска експлоатација ПВ је економски губитак (не само) за државу,

- с обзиром на то да су непознате њихове хидрогеолошке и конструктивне карактеристике, ови бунари су потенцијални (пре)носиоци загађења ПВ,
- неконтролисана експлоатација и квалитет вода утицаће на репрезентативност података будуће националне осматрачке мреже подземних вода. У складу са претходним - наступ на тржишту великог броја "СЗР и предузећа за бушење бунара" мора да буде условљен и заснован на поштовању регулативе, без обзира што она углавном, формално правно, није директно у домену Сектора вода. Управо је овакво актуелно стање показатељ већ поменутог одсуства интегралног управљања тј интегралног приступа проблему од стране релевантних институција РС и локалних самоуправа.

У контексту претходног, овом Стратегијом треба иницирати стављање ових бунара под контролу (пописивање, евидентирање основних техничких карактеристика и карактеристика набушеног хидрогеолошког профила и др.). С тим у вези, у најављеним изменама и допунама Закона о водама, треба да се нађе и одредба да и објекти (бунари) за индивидуално водоснабдевање треба да буду евидентирани и праћени.

У битне смернице је требало уврстити и посебно апострофирати убрзану изравну ОХГК, с обзиром на непостојања репрезентативних карата (подлога) ресурса ПВ. Разлог досадашње изузетно неефикасне изравне ОХГК, слично као и у "сектору вода", није само слабо финансирање, већ и лоша организација посла и

<p>неадекватно пласирање и трошење средстава. И поред постојања Новог Нацрта упутства за израду ОХГК (2010) и Стратегије развоја ОХГИ (2012), која се у суштински базира управо на поменутом Нацрту, ствари се не померају са мртве тачке. Без коректно израђене и потом континуално азуриране и одржаване ОХГК нема ни репрезентативне водопривредне подлоге којом се дефинишу водопривредни потенцијали ПВ, које су, како смо већ истакли, овим Нацртом дефинисане као приоритетан ресурс у комуналном водоснабдевању, а које је стратешки приоритет у домену коришћења вода. Иако се овде не ради о непосредним ингеренцијама Дирекције за воде, ради се о нужном интегрисању приступа релевантних субјеката.</p> <p>Овде, или у неком од ранијих поглавља, требало је поменути и законско "збрињавање" коришћења хладних (или субтермалних) ПВ као енергената. Овај, релативно нови вид експлоатације ресурса ПВ, који је законски "незбринут", има или је до скоро исказивао тенденцију пораста (барем када су у питању индивидуални или мањи колективни стамбени и пословни објекти), па би Стратегијом требало дати неке препоруке/основна начела у погледу приоритета, санитарних аспеката оваквог вида коришћења вода, манипулације енергетски искоришћеним водм и сл."</p>		
Примедба бр. 1.1.12		
<p>„Коначно, пар речи је требало посветити и минералним и термалним водама, које се користе за флаширање, балнеотерапију, рекреацију, како би се,</p>	<p>Примедба се прихвата.</p>	<p>Став обрађивача се прихвата</p>

<p>макар и формално уважио и овај део ингеренција Закона о водама, који и прописује израду (Нацрта) Стратегије.</p> <p>Иначе, у Члану 2. Закона о водама стоји: Одредбе овог закона односе се на све површинске и подземне воде на територији Републике Србије, укључујући термалне и минералне воде, осим подземних вода из којих се могу добити корисне минералне сировине и геотермална енергија..Овај Члан би требало изменити у смислу усаглашавања маркираног дела, а могуће решење је да експлоатација ових вода није под директном ингеренцијом Дирекције за воде, али да она, због јединствености водног биланса, мора да буде евидентирана уз континуално извештавање, нпр. од стране (примарно) надлежног ресора државне управе."</p>		
<p>Примедба бр. 11.13</p> <p>„Када је у питању излагање о Заштити вода (стр. 130), требало је поменути и донекле разградити аспекте заштите од прекомерне (неадекватне) експлоатације (посебно ПВ), због чега се, на крају, и успоставља национална мрежа за квантитативни мониторинг.“</p>	<p>Став обрађивача</p> <p>Примедба се може прихватити, уз малу корекцију текста.</p>	<p>Став Комисије</p> <p>Став обрађивача се прихвата</p>
<p>Примедба бр. 11.14</p> <p>„У погл. 4.3.4. изложене су Основне одреднице мониторинга и информационог система, међу којима и: "Релевантни резултати мониторинга (првенствено оног који спроводи републичка организација надлежна за хидрометеоролошке послове) морају бити укључени у Водни информациони систем Републике Србије, како би се омогућило праћење и унапређење водног режима, планирање развоја</p>	<p>Став обрађивача</p> <p>Примедба се делимично прихвата. Постоји законска обавеза контроле квалитета и квантитета воде (према Закону о водама, члан 74. да Јавно предузеће, односно друго правно лице које обавља послове снабдевања водом</p>	<p>Став Комисије</p> <p>Став обрађивача се прихвата</p>

<p>водних система и интегрално управљање водама у Републици Србији”.</p> <p>Треба инсистирати да, када су у питању подземне воде, буде уведена законска обавеза стандардизованог мониторинга квантитета и квалитета, за чију ће непосредну реализацију и извештавање (преко дефинисаних форми и процедура) бити задужени непосредни корисници вода, јавна предузећа која газдују или контролишу водне ресурсе на деловима територије РС и остали релевантни субјекти.”</p>	<p>обезбеди стално и систематско регистровање количина воде и испитивање квалитета воде на водозахвату. Оно што још не постоји су форме и процедуре за прикупљање, трансфер, обраду и приказ прикупљених података.</p>	
<p>Примедба бр. 11.15</p>		
<p>„стр. 137: У оквиру организованог снабдевања здравом пијаћом водом свих насеља за која постоје природни, технички и економски услови и претпоставке, најпре треба извршити проширење (доградњу) мреже и њену модернизацију, затим проширење постојећих, а у случају да се проблем снабдевања водом за пиће не може решити рационалније, проблем решавати изградњом нових регионалних система.</p> <p>Једна од (рационалних) могућности је и отварање нових локалних и регионалних изворишта ПВ - за шта, како је већ поменуто, основ треба да представља ОХГК (односно ХГИС), који још увек не постоји и чију израду треба убрзати по хитном поступку.</p> <p>Параметар угрожености конзума (стално лош квалитет воде, опасан по здравље, подложност акцидентним загађењима, дуже несташице воде и сл.) представља најважнији критеријум за утврђивање у којим насељима треба приоритетно решавати</p>	<p>Само постављање оваквог питања показује забављено питање постављања државе према систему вода. Ова Стратегија је оријентисана на повећање способности државе да ово решава у погледу капацитета, организације и финансија. Систем на који ово може да одговори је самоодржив. Извори се састоји из цена воде, накнада, средстава државе и локалне самоуправе и приватних инвестора. Овакв систем мора да допринесе што бржем решавању приоритетних проблема у области вода, међу којима спада и ово питање.</p>	<p>Став Комисије</p> <p>Став обрађивача се прихвата</p>

<p>проблем снабдевања водом за пиће. Поред овог параметра, при одређивању приоритета може се узети у обзир социјална компонента датог конзума, ефекат инвестирања, односно, степен побољшања стања у односу на уложена средства, спремност да се са локалног нивоа учествује у инвестирању и сл. Код приближно истог степена угрожености малу предност треба дати већем насељу, јер се тако решава проблем већег броја корисника.</p> <p>Претходно излагање намеће и питање, које у суштини питање рационалности: да ли по сваку цену инсистирати на пијаћој води на сланинама или би, у појединим (изузетним) случајевима, можда било економичније да се, од стране државе, АП, региона или локалне самоуправе, субвенциониранише конзумирање флаширане воде, барем на одређено време."</p>	<p>Успостављање оваквог система треба да представља прворазредан државни приоритет.</p> <p>Питање подстицаја за субвенционисање флаширане воде јесте питање које не би смело да уђе у решавање овог система и мора се решавати сепаратно из других средстава.</p>	
<p>Примедба бр. 11.16</p> <p>„5.1.1. Пројекција броја становника Закључак који проистиче са дијаграма на слици 37 је да ће се број становника кретати на следећи начин: Војводина: 1.834.120 (2021) и 1.771.000 (2034) Централна Србија (без Београда): 3.400.000 (2021.) и 3.250.000 (2034) Када се ови бројеви корелишу са подацима о пројектованим потребама у комуналној води, из поглавља 5.1.2., табела 47: Војводина: 5,55-6,11 m³/s (2024) и 5,74-6,61 m³/s (2034) Централна Србија (без Београда) 11,11-12,22 m³/s (2024) и 12,59-14,48 m³/s (2034):</p>	<p>Став обрађивача</p> <p>Примедба се не прихвата.</p> <p>Питање специфичне потрошње по потрошачу није униформно чак ни када је реч о личној употреби, а поготову када је реч о укупној специфичној потрошњи. У иностранству постоје и супротни примери од наведених, и сви они су крајње дискутабилни, јер је свако поднебље специфично због климе, навика, прикључености потрошача, притиска и уопште</p>	<p>Став Комисије</p> <p>Став обрађивача се прихвата</p>

<p>добија се да нпр., у случају Централне Србије, норма потрошње за 2024. годину, и то без 10% резерве, износи око 282 l/s односно, око 310 l/s, са резервом, што је релативно прихватљиво (можда благо прецизионирано) у контексту пројекције да ће се око 20% потреба индустрије намиривати комуналном водом. Просечна норма за пресек 2034. год је 335 l/s-385 l/s, што је и поред пројектованог значајног пораста индустрије, претерана пројекција. Норме би, због рационалности и одрживости будуће потрошње, требало да се смањују. Просечна нето потрошња треба да буде пројектована на 150 l/ст/дан. Са урачунатим губицима (до 20%) и јавном потрошњом (до 25%) бруто норма потрошње (без ушећа индустрије) треба да је 200-230 l/стан/дан. У појединим међународним студијама, као одговор на негативан утицај климатских промена на водне ресурсе, промовише се нето норма потрошње од 90-100 l/s, што значи бруто потрошњу од макс. 150 l/стан/дан. У овом контексту и процењени дефицит од 3 m³/s, може да се релативизује."</p>	<p>стања мреже, итд. Пројектоване норме потрошње су коректне, поготову имајући у виду да Стратегија мора гађати горњу анвелопу могућих потреба за водом.</p>	
<p>Примедба бр. 11.17</p> <p>„У поглављу 5.1.2. недостаје и детаљнији преглед постојећих изворишта за водоснабдевање и насеља која „покривају“. Поред тога недостаје (овде или и у неком од ранијих поглавља), процена расположивих резерви подземних вода по регионима и типовима издани. Сигурно је да се може констатовати да укупан потенцијал на простору централне Србије неколико пута премашује пројектоване потребе, при чему, свакако, треба респектовати чињеницу да поједини</p>	<p>Примедба се делимично прихвата. Приказ снабдевања водом насеља превазилази обим и садржај Стратегије.</p>	<p>Став Комисије</p> <p>Став обрађивача се прихвата, уз напомену да је потребно означити који су конкретни делови који су допуњени</p>

делови територије оскудевају, док у другима има вишка."		
<p>Примедба бр. 11.18</p> <p>„Када се претходно излагање размотри у контексту излагања на стр. 150 (табела 49), који се тиче пројектованих потреба индустрије у 2034. години (око 7.3 m³/s, одбијено 20%, односно део који би се обезбедио из комуналних система) може се закључити да и део индустрије своје потребе може да намири подземним водама, што је, као опција/алтернатива предвиђено овом Стратегијом.,“</p>	<p>Став обрађивача</p> <p>Примедба се прихвата.</p>	<p>Став Комисије</p> <p>Став обрађивача се прихвата</p>
<p>Примедба бр. 11.19</p> <p>„Када је у питању Слика 38: Могућа решења снабдевања водом за пиће у Србији (стр.143), треба имати у виду следеће:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Не могу се дати адекватна и довољно репрезентативна “Могућа решења” без претходне оцене и приказа расположивости ресурса ПВ на територији Србије, као приоритетних за водоснабдевање -Поједини већ изграђени РВС у Централној Србији, базирани на акумулацијама су, у претходном тексту (стр.88), оцењени као подложни ревизији, с аспекта водоснабдевања, преваходно због значјно мање потрошње у водоснабдевању од пројектоване. Исто то треба да важи и за неке РВС који су у фази градње (Ровни, Селова) или су, у претходним ВОС, планирани за градњу (Боговина и још по неки). -И када је у питању Војводина, треба предвидети преиспитивање постојећих планове за градњу РВС базираним на Подземним Водама алувијона Саве и 	<p>Став обрађивача</p> <p>Примедба се прихвата. Допуниће се текст у смислу потребе бољег познавања ресурса.</p>	<p>Став Комисије</p> <p>Став обрађивача се прихвата, уз напомену да је потребно означити који су конкретно делови који су допуњени</p>

<p>Дунава, који подразумевају и градњу стотина километара регионалних и прикључних цевовода и пратеће инфраструктуре за дистрибуцију воде до постојећих локалних система за комунално водоснабдевање. Примарни лош аспект актуелне ситуације у комуналном водоснабдевању делова Бачке и Баната јесте лош природни квалитет захваћених подземних вода, који захтева скупе санитарне третмане да би се довео до нивоа квалитета за пиће. То значи да је око 99 % захваћених вода искористиво (као техничка вода), односно недостаје само око 1% пијаће воде. Намеће се, већ поменуто питање: да ли по сваку цену инсистирати на 100 % пијаће воде на славинама или би, у појединим случајевима, рационалније решење био неки вид субвенционисаног конзумирање флаширане воде.</p> <p>-Полазећи од претходних запажања, а пре свега од чињенице да се не располаже потпуно прецизним подацима (подлогама) о расположивости ресурса ПВ на деловима територије РС, сматрамо да су понуђени приказ на слици 38, као и приказ у Табела 48 (Могућа решења снабдевања водом за пиће по општинама) само условно прихватљиви, у складу са постојећим нивоом познавања ресурса. Идентична констатација се односи и на изложени текст на стр. 178-180 и припадајућу табелу 56 (Потенцијалне акумулације запремине веће од 10 милиона m³).</p>		
<p>Примедба бр. 11.20</p> <p>„Стр. 178 (погл.5.1.5.) – Као Оперативни циљ 3, наведено је Повећање акумулационих капацитета и завршетак изградње брана (Стуборовни и Селова, које</p>	<p>Став обрађивача</p> <p>Примедба се делимично прихвата. Даће се одређена појашњења текста.</p>	<p>Став Комисије</p> <p>Став обрађивача се прихвата, уз напомену да је потребно означити који су конкретно</p>

су у завршној фази и Сврачково, која је започета у претходном периоду) и преиспитати и редефинисати начин коришћења њихових акумулација.

Оваква констатација не звучи логично, посебно када је у питању Сврачково (тек започети радови). Редослед би требало да је обрнут – најпре треба преиспитати и редефинисати пројектоване намене и количине потребних вода, па онда градити, у складу са актуелним водопривредним параметрима.

Примера ради, сва насеља Колубарског региона која, према пројекту и постојећим регионалним плановима, “обухвата” РСВ Ровни (са већ изграђеном браном), имају изворишта подземних вода чији капацитети премашују потребе за наредних 30-ак година, при чему се, као кључни проблем, јављају енормни губици воде у дистрибутивним мрежама, који се процењују на више од 50%. Када је у питању Селова, већ смо поменули да, нпр. Ниш, нема потребе за допунским количинама вода са овог РСВ.

Акумулација Сврачково (намењена водоснабдевњу насеља Ариље, Пожега, Лучани, Чачак, Горњи Милановац), према ВОРС (2002), треба да обезбеди 1200 l/s воде, а додатних 1300 l/s обезбеђивало би се из узводне водоакумулације „Роге” (која није наведена у поменутој табели 56). Пројектоване потребе за водоснабдевање од 2500 l/s воде осетно су прецењене (осим уколико не постоји јасна пројекција да се део акумулисаних вода допрема појединим шумадијским насељима, и да за тим има реалне потребе). Тренутно се из „живог тока” Великог Рзава захвата око 550 l/s, за укупно око 23000 становника у пет општина, чије су реалне потребе у води око 600 l/s, односно, за свега

делови који су допуњени;
За период на који се односи Стратегија потребно је да се „резервише” простор, (уколико је потребно уз напомену да није реално да ће се у том периоду објекти и изградити). Такође, потребно је остварити континуитет са ВОС-ом (задржати имена РСВ из ВОС-а, задржати решења за РСВ из ВОС-а за све оне РСВ за које не постоји одговарајући ниво техничке документације за одлуку о напуштању или мењању тих решења)

10% (што је ред величине дела јавне потрошње или губитака у водоводној мрежи) веће од капацитета постојећег изворишта. Можда би требало размотрити финансијске, еколошке и остале аспекте опције да се, до даљњег, недостајући део вода генерише из локалних изворишта и(ли) из акумулације Врутци, за коју је и у тексту ове Стратегије констатовано да је предимензионирана у односу на актуелне потребе у води Ужица и Севојна. У тексту Нацрта акумулација Сврачково се помиње и као ресурс за део Шумадије. У табели 56 фигурира и акумулација Боговина. Пројектовани капацитет (из осамдесетих година прошлог века) за комунално водоснабдевање Бољевца, Бора, Зајечара, Неготина и успутних мањих насеља, износио је 1400 l/s. У међувремену, једини заинтересовани (већи) корисник остао је Бор, док су се остала насеља окренула ближим извористима. За потребе Бора се, данас, са извориста Мрљис (тзв. „прелазно ресење“ РСВ „Боговина“, базирано на успешној регулацији карстне издани) допрема 200-250 l/s подземних вода, што, са осталим борским извористима, задовољава потребе. Кроз хидрогеолошка истраживања оспорена је могућност формирања водоакумулације на катама и нижим од пројектоване, због специфичних (неповољних) хидрауличких својстава карстне издани и наглашеног ризика од великих губитака воде из акумулационог простора. Потапањем долине Ц.Тимока, извориште Мрљиш би било потопљено. Поред тога, може се констатовати да је и аспект квалитета воде које би биле акумулисане споран, због 5 неканалисаних сеоских насеља у сливу акумулације.

<p>Поред горе наведеног, у табели 56 се могу оспорити и сврсисходности градње још неколико "могућих" акумулација које су намењене и водоснабдевању, али се овом приликом нећемо упуштати у детаље.</p> <p>Закључујемо да, у наредном периоду један од приоритета у сектору вода треба да буде детаљна анализа реалних потреба градње "могућих" брана и акумулација на којима би се базирало (и) комунално водоснабдевање појединих насеља."</p>		
<p>Примедба бр. 11.21</p> <p>„стр.211. Посебан значај треба дати успостављању чвршћих веза са научноистраживачким организацијама. Одредбама Закона о водама министарству надлежном за послове управљања водама дата је могућност да овласти научноистраживачке организације које ће, вршећи студијско-истраживачке послове посебно значајне за управљање водама, бити стручна подршкадржавним органима управе. У том смислу, надлежно министарство треба да спроведе ову одредбу и да обезбеди ангажовање Института за водопривреду „Јарослав Черни“, као водеће научно-истраживачке институције у области вода у Србији, на истраживачким, пројектантским и пословима надзора у оквиру развојних пројеката, као и на пословима у оквиру међународне сарадње.</p> <p>Маркирани део горњег излагања не би требало да постоји у тексту документа овог Ранга, без обзира на рејтинг и капацитете ИЈЧ. То је прејудуцирање које је вероватно у супротности са актуелним прописима из домена јавних набавки, а поред тога се озбиљно</p>	<p>На примедбу је већ раније одговорено.</p>	<p>Став обрађивача се прихвата; избрисати да је Институт „Јарослав Черни“ ...<i>водећа научно-истраживачка институција у области вода у Србији, на истраживачким, пројектантским и пословима надзора, у оквиру развојних пројеката, као и на пословима у оквиру међународне сарадње....</i>- у целом документу</p>

<p>доводи у питање и изјава актуелне ВД Директорке Дирекције за воде, која је дата у поводу ЈР о овом Нацрту (доступно на сајту Дирекције), која истиче да ће пројектовани развој сектора вода отворити могућност ангажовања великог броја малих и средњих предузећа."</p>		
<p>Примедба бр. 11.22</p> <p>„У поглављу 6.8.1 (Мониторинг) треба, као један од примарних циљева у сектору вода предвидети обавезу свих непосредних корисника вода о стандардизованом спровођењу мониторинга вода и извештавању. Ово је потпуно изводљиво када су у питању ресурси ПВ и у значајној мери ће рационализовати мониторинг мрежу која је под непосредном ингеренцијом РХМЗ.а односно АЖС (када је у питању квалитет). Овакав концепт је практично и предвидјен у последњем ставу поглавља 6.8.2, које говори о ВИС-у:</p> <p>С обзиром на значај, надлежне институције и предузећа морају перманентно вршити прикупљање и ажурирање, у оквиру система који користе, свих релевантних података и информација од значаја за функционисање и развој сектора вода, а кроз систем надзора и контроле обезбедити да јавна предузећа и друга правна лица и предузетници испуњавају прописану обавезу о достављању Законом о водама дефинисаних података."</p>	<p>Став обрађивача</p> <p>Примедба се прихвата.</p>	<p>Став Комисије</p> <p>Став обрађивача се прихвата</p>
<p>Примедба бр. 11.23</p> <p>„Суштина свих наших коментара и примедби је то да, у наведеним деловима текста Нацрта, које се, преваходно односе на аспект водоснабдевања и</p>	<p>Став обрађивача</p> <p>Примедба је сувише генерална, а Стратегија ће свакако доживети одређења уређења.</p>	<p>Став Комисије</p> <p>Став обрађивача се прихвата уз напомену да је потребно избацити понављања из целог</p>

<p>ресурса ПВ, неке битне чињенице и неке врло упутне констатације и закључци или нису нашли своје место или нису довољно јасно апострофиране. Може се рећи да је то делом и због тога што у тексту Нацрта има доста понављања (већ изречених) констатација (не само када је у питању водоснабдевање), па се и фокус излагања "развија". С тим у вези, наша препорука је да се, за финалну верзију Стратегије, уреде садржај и структура излагања."</p>		<p>Документа</p>
<p>12. WWF International Дунавско-карпатски програм број 023/2015 од 27.09.2015. године</p>		
<p>Примедба бр. 12.1</p>		<p>Став обрађивача</p>
<p>"Стратегија управљања водама на територији Републике Србије треба да представља кључни документ и исказ политичке воље за постизање јасно дефинисаних циљева у сектору управљања водама и водним ресурсима. Имајући у виду сву комплексност предмета ове Стратегије свакако да је за њену квалитетну израду неопходан изражен мултидисциплинаран, интегралан и транспарентан приступ.</p>	<p>Примедба је прилично уопштена. Обрађивач се приликом дефинисања свих решења трудио да не занемари интегралност и да се не наруши стање природних екосистема. Стратешка процена утицаја на животну средину показала је да тај принцип поштован.</p>	<p>Став обрађивача се прихвата</p>
<p>Нацрт стратегије управљања водама на територији Републике Србије се у одређеној мери руководи принципом интегралности, што свакако представља значајан напредак у досадашњој пракси планирања управљања водним ресурсима. Но, приметно је да је у одређеним деловима занемарена интегралност и да се природни екосистеми и њихова заштита често не виде као саставни део управљања водама. Заштита екосистема, врста и природе уопште, генерално јесте препозната као значајан елемент интегралног управљања водама, али је такође</p>	<p>Значај заштите животне средине је недвосмислено испоштован у Стратегији. Потпуно достизање одрживог управљања водама свакако неће бити могуће за следећих 10-15 година, тако да је Стратегија прављена тако да 1) испоштује интегралност и одрживост управљања водама у</p>	<p>Став обрађивача се прихвата</p>

<p>видљиво да се у многим дефинисаним циљевима ове стратегије заштите природе занемарује, односно аргументи ставља у други план. Помало забрињавају формулације о потреби доказивања несплативости побољшања статуса вода у одређеним ситуацијама, што се коси са принципом одрживости који у себи мора садржавати и еколошки аспект као и захтевима Оквирне директиве о водама која ће бити обавезујућа за Србију као будућу чланицу ЕУ. Такође је контроверзно и то што се циљеви заштите природе и даље углавном наведени као сметња ефикасном управљању водама, односно као циљеви који су супротстављени економском и друштвеном развоју иако за такве хипотезе не постоје научни докази, нити су наведене чињенице које подржавају овакав приступ. Штавише, услуге и одрживост екосистема се данас препознају као окоснице управљања водним ресурсима.</p> <p>Услуге екосистема у заштити вода и заштити од штетног дејства вода нису у довољној мери препознате. Свакако да природна решења не могу у потпуности заменити друге водопривредне мере, али би њихово јасније препознавање у стратегији свакако допринело адаптивности, која се такође начелно истиче као један од водећих принципа овог нацрта."</p>	<p>будућности, 2) да што хитније оспособи државу за успостављање овог циља, 3) због постизања циљева 1) и 2) морали су бити дати приоритети.</p> <p>Слажемо се да се јасније мора нагласити важност екосистемских услуга.</p>	<p>Став обрађивача</p> <p>Обрађивач подржава дате сугестије.</p>
<p>Примедба бр. 12.2</p> <p>"Обликовање једне овако сложене секторске политике није могуће без учешћа јавности од самог почетка. У самом тексту Нацрта стратегије управљања водама на територији Републике Србије није детаљно приказан начин на који је остварена партиципативна израда</p>	<p>Став Комисије</p> <p>Примедба се прихвата</p>	<p>Став обрађивача</p> <p>Обрађивач подржава дате сугестије.</p>

овог документа. Само је начелно наведено да је у његовој изради учествовао велики број стручњака и институција. Имајући у виду да је чак и сектор заштите животне средине у надлежном Министарству на неодговарајући начин био укључен (изјава представника овог сектора током јавне расправе о Нацрту Стратегије одржане 23.9.2015.) можемо претпоставити да је израда Нацрта била ограничена на ужи круг стручњака и институција у сектору управљања водама. Неадекватним укључивањем стручњака из области заштите природе и заштите животне средине сматрамо неприхватљивим, јер њихово учешће може само помоћи у јасном дефинисању потреба заштите вода и од воде зависних врста, станишта и екосистема, а тиме допринети бољем дефинисању циљева стратегије и постизања доброг стања вода.

Учешће јавности на крају процеса израде, односно у јавном увиду припремљеног Нацрта је недовољно и не омогућава суштински допринос унапређењу документа, јер је у овој фази он већ неповратно усмерен дефинисаним циљевима. Искључивање заинтересоване јавности из процеса израде стратешких докумената, попут ове стратегије је супротно свим савременим принципима управљања водама.

Верујући у стручност и професионалност људи запослених у сектору вода, надамо се да ће у доношењу будућих стратешких докумената, а пре свега планова управљања водним подручјима бити омогућено активније и правовремено учешће јавности, и да ће тиме бити боље оправдано

коришење термина одрживости, интегралности и адаптивности."		
<p align="center">Примедба бр. 12.3</p> <p>"стр. 29 Заштићена подручја природних добара - Наслов није у складу са терминологијом у сектору заштите природе. Важећи термин према Закону о заштити природе је „заштићена подручја“.</p> <p>Предлог измене: Заштићена подручја или Заштићена подручја у складу са Законом о заштити природе</p> <p>Предлог за додатне активности: Увести термин „заштићена подручја“ у целом тексту."</p>	<p align="center">Став обрађивача</p> <p>Примедба се прихвата.</p>	<p align="center">Став Комисије</p> <p>Став обрађивача се прихвата</p>
<p align="center">Примедба бр. 12.4</p> <p>"стр. 29 Заштићена подручја природних добара - Недостају информације о развоју европске еколошке мреже NATURA 2000, као и еколошке мреже у Србији. Развој ове еколошке мреже је означен као један од приоритета у сектору заштите природе те је у том смислу неопходно увести ову тему у Стратегију. Управљање NATURA 2000 подручјима ће имати знатан утицај на коришење и управљање водним ресурсима. Предлог измене: У стратегију је потребно уврстити концепт пан-европске мреже NATURA 2000 који се темељи на ЕУ Директиви о птицама и Директиви о стаништима, а коју Србија треба да транспонује у своје законодавство током приступних преговора.</p> <p>Предлог за додатне активности: Затражити информације од надлежног Министарства пољопривреде и заштите животне средине."</p>	<p align="center">Став обрађивача</p> <p>Примедба се прихвата.</p>	<p align="center">Став Комисије</p> <p>Став обрађивача се прихвата</p>
<p align="center">Примедба бр. 12.5</p> <p>"стр. 30 Карта заштићених природних добара - Карта не приказује подручја еколошке мреже иако је она</p>	<p align="center">Став обрађивача</p> <p>Примедба се прихвата, али ју је могуће реализовати искључиво у</p>	<p align="center">Став Комисије</p> <p>Став обрађивача се прихвата</p>

<p>поменута у тексту. Ова подручја су од изузетне важности за заштиту биодиверзитета поготово када се узме у обзир будући развој европске еколошке мреже NATURA 2000. Многа од подручја еколошке мреже у великој мери зависе од воде (нпр. СРП Горње Подунавље, СРП Засавица, СРП Обедска бара, итд.). Предлог за додатне активности: Допунити карту уз сарадњу са надлежним институцијама (Министарство пољопривреде и заштите животне средине, Завод за заштиту природе Србије и Покрајински завод за заштиту природе).</p>	<p>пуној сарадњи са Заводима за заштиту природе. У опису слике је наведено да је „(извор: документациона база Института „Ј. Черни“), из чега следи да изворни просторни подаци о заштићеним подручјима нису били доступни приликом израде Стратегије.</p>	
<p>Примедба бр. 12.6</p> <p>“стр. 48 Енергетика- оцена стања - Проблем малих хидроелектрана је само напоменут, али стање није довољно добро описано имајући у виду размену проблема. Сматрамо да би било корисно приказати колико је тренутни притисак на планинске водотокове као и последице непланске изградње ових објеката.</p> <p>Предлог измене: За комплетан хидроенергетски сектор је неопходно и сагледавање утицаја климатских промена, на расположивост коришћења водотокова за производњу електричне енергије, као и процена утицаја хидроенергетског сектора на биодиверзитет и водене екосистеме.</p> <p>У стратегију је потребно уврстити карту планираних малих хидроелектрана која се може наћи на интернет страницама, као и детаљно описати познате утицаје изградње хидроцентрала на квалитет вода, транспорт седимента, биолошке и хидро-морфолошке параметре водних тела.</p>	<p>Став обрађивача</p> <p>Примедба је оправдана, али приказ тренутног стања у делу малих ХЕ не би довео до жељеног резултата, јер тренутно број малих хидроелектрана није велики, и вишеструко је мањи него у другим земљама, што се може видети из материјала који су представљали подлогу за „Водеће принципе...“</p> <p>Више забрињава овај тренд непланске изградње малих ХЕ, што је, по нашем мишљењу, јасно истакнуто у Стратегији.</p> <p>Потреба израде приоритизације простора за изградњу малих ХЕ је такође јасно истакнута и „Водећи принципи...“ наведени као</p>	<p>Став Комисије</p> <p>Став обрађивача се прихвата, уз напомену да је поглавље које се односи на мхе потребно допунити поглављем „постојеће стање“</p>

<p>Предлог за додатне активности: У оквиру рада Међународне комисије за заштиту реке Дунав (ICPDR) на састанку одржаном 18. и 19. јуна 2013. године донета је одлука о усвајању „Водећим принципима за развој хидроенергетског потенцијала“ (Guiding Principles on Hydropower Development) за слив Дунава. Стога је у складу са „Водећим принципима за развој хидроенергетског потенцијала“ веома важно успоставити подручја високе еколошке вредности на којима није могућа изградња нових хидроелектрана, а на подручјима са најнижом еколошком вредношћу изградити нове електране са минималним негативним утицајем на природу.</p> <p>Потребно је допунити текст са конкретним информацијама о броју или барем процени броја изграђених и планираних МХЕ, као и о проблемима насталим на терену и негативним утицајима на воде и животну средину.”</p>	<p>документ који треба да послужи као основа за ово.</p>		
<p>Примедба бр. 12.7</p>		<p>Став обрађивача</p>	<p>Став Комисије</p>
<p>“стр. 64 Хидроморфолошке промене - У последњем пасусу се наводи „потреба доказивања“ да постизање доброг еколошког статуса може имати значајан утицај на економски и друштвени интерес. Примерима из свега доказано је да постизање доброг еколошког стања има значајан позитивни утицај на друштвени интерес и економски развој подручја (постоје примери из Немачке, Аустрије, Швајцарске или Холандије).</p> <p>Сматрамо да ово није у складу са принципом интегралности којим се начелно води ова Стратегија. Наравно да је приликом постизања еколошког статуса</p>	<p>Примедба се прихвата делимично. На крају пасуса додаје се: „Уколико еколошки статус услед хидроморфолошких промена не може да буде добар, обавезно применити мере за достизање доброг еколошког потенцијала.“</p>	<p>Став обрађивача се прихвата</p>	

<p>неопходно узимати у обзир и друге интересе, али се потребе заштите животне средине, односно природе никако не би смеле занемаривати или ад hoc стављати у други план. Поготово што еколошки аспект може имати значајан утицај и на економски и на друштвени интерес у ужем смислу (услуге које природни и полуприродни екосистеми пружају). Управо је један од основних задатака ове стратегије да обезбеди развој механизма за решавање комплексних ситуација у управљању водом и водним ресурсима.</p> <p>Предлог измене: Унапређење стања хидриморфолошки измењених водних тела представља велики изазов узимајући у обзир често преклапање са другим интересима (водоснабдевање, заштита од вода, пловидба итд.). Неопходно је развити интегрални приступ у планирању унапређења стања водних тела где би се анализирали сви релевантни интереси (економски, друштвени и еколошки) узимајући у обзир изводљивост и ефективност планираних измена.</p> <p>Такође је потребно користити примере добре праксе и већ постигнуте стандарде у начину планирања пројекта који се тичу водних тела (попут нпр. Платина приручника итд.)”</p>		
<p>Примедба бр. 12.8</p> <p>“стр. 83 Експлоатација материјала из речних корита - Овај аспект није довољно добро образложен и представљен имајући у виду да се експлоатација седимената истиче као један од већих проблема у заштити природних ресурса везаних за речна</p>	<p>Став обрађивача</p> <p>Примедба се не прихвата. Оваква анализа није могућа јер се транспорт вученог и суспендованог наноса не мери.</p>	<p>Став Комисије</p> <p>Став обрађивача се прихвата</p>

<p>станишта. Нису поменуте девастиране површине уз водотокове које су настале услед неконтролисаних и често илегалних експлоатација (нпр. Дрина, Велика Морава итд.) и одсуства рекултивације. У синтези оцене стања је чак више образложен овај проблем него што је то у овом поглављу.</p> <p>Предлог измене: Поглавље је потребно прерадити тако да се укључе сви релевантни подаци о транспорту наноса, те досадашњој експлоатацији материјала из наших река.</p> <p>Предлог за додатне активности: Допунити податке о обиму ових активности, транспорту вученог и суспендованог наноса, количинама ископаног песка и шљунка у периоду од протеклих 20 година, као и последицама неадекватне експлоатације."</p>		
<p>Примедба бр. 12.9</p> <p>"стр. 97 Стратешка и планска документа од значаја за сектор вода - Недостаје Стратегија биолошке разноврсности Републике Србије за период од 2011. до 2018. године.</p> <p>Предлог измене: Стратегија биолошке разноврсности Републике Србије за период од 2011. до 2018. године</p> <p>Предлог за додатне активности: У току је ревизија ове Стратегије па је неопходно консултовати Министарство пољопривреде и заштите животне средине."</p>	<p>Став обрађивача</p> <p>Примедба се прихвата</p>	<p>Став обрађивача се прихвата</p>
<p>Примедба бр. 12.10</p> <p>"стр. 123 Циљеви управљања водама - У стратешком циљу потпуно недостаје аспект заштите природе и природних ресурса (еколошки аспект). Немогуће је максимизовати економске и социјалне ефекте без</p>	<p>Став обрађивача</p> <p>Примедба се прихвата.</p>	<p>Став Комисије</p> <p>Став обрађивача се прихвата</p>

<p>уважавања потребе очувања природних и полуприродних екосистема.</p> <p>Предлог измене: Постизање интегралног управљања водама, односно усклађеног водног режима на целој територији Републике Србије и обезбеђење таквог управљања водама којим се постижу максимални економски и социјални ефекти на правичан начин, уз разумевање потребе заштите и унапређења природних екосистема и уз уважавање међународних споразума."</p>		
<p>Примедба бр. 12.11</p> <p>"стр. 131 Смернице- заштита вода - Није довољно истакнута потреба сарадње сектора заштите природе и сектора за управљање водама у циљу заштите вода. Неупитно је да природни екосистеми имају велику улогу у заштити вода (укључујући пречишћавање површинских и подземних вода, ублажавање утицаја поплава итд.) те је неопходно остварити заједничко деловање ова два сектора, поготово у циљу остварења интегралног управљања. У тексту је само наведено да је неопходно да се о „областима намењеним заштити станишта и врста“ морају бринути институције које су их прогласиле. Ово је формална законска обавеза, али то не искључује сектор водопривреде, напротив овај сектор има једнаку обавезу у остваривању циљева заштите вода и од воде зависних врста, станишта и екосистема као и сектор заштите природе и животне средине. Зато би Стратегија морала омогућити или барем упутити на механизам сарадње и интегралног управљања.</p> <p>Предлог измене: У документ је потребно уградити циљеве, активности и механизме за заједничку</p>	<p>Став обрађивача</p> <p>Ово је сложено питање и више зависи од ставова сектора вода него од Обрађивача.</p> <p>Обрађивач нема ништа против да се ово наведе.</p>	<p>Став Комисије</p> <p>примедба се не прихвата јер је у документу на неколико места истакнута потреба сарадње међу секторима</p>

<p>сарадњу свих осталих сектора у сврху заштите вода, те од воде зависних врста, станишта и екосистема.</p> <p>Предлог за додатне активности: Потребно је нагласити важност сарадње са сектором за заштиту природе, поготово у погледу очувања водених станишта, и важности природних екосистема у заштити вода."</p>		
<p>Примедба бр. 12.12</p> <p>"стр. 132 Смернице - уређење водотока и заштита од штетног дејства вода - Природни екосистеми нису препознати као "део" система одбране од штетног дејства вода, него се само наводи да се уређење водотока мора вршити на начин да има најмањи утицај на природне екосистеме. Савремени систем управљања водама препознао је природне водотоке и од њих зависне екосистеме као најбољи и најјефтинији начин за заштиту од штетног деловања вода, који се темељи на принципима „у сарадњи са природом" и „дајмо простор рекама".</p> <p>Предлог измене: Ово поглавље је потребно у знатној мери прерадити и укључити савремене мере управљања водотоцима у циљу заштите од штетног деловања вода које укључују нетехничке мере, побољшан пренос информација о хидролошким стањима из узводних у низводна подручја, мере рестаурације водотока како би се повећао капацитет природних ретензија итд.</p> <p>Предлог за додатне активности: Потребно је нагласити значај природних/полуприродних екосистема за заштиту од поплава. Наравно да се у данашњим условима систем не може ослонити на</p>	<p>Примедба се не прихвата. Све наведене констатације постоје у другим поглављима.</p>	<p>Став Комисије</p> <p>Став обрађивача се прихвата</p>

<p>„природна решења“, али је њихов потенцијал значајан, поготово када се узму о обзир финансијска ограничења.“</p>		
<p>Примедба бр. 12.13</p> <p>“стр. 156 Хидроенергетика - оперативни циљеви и мере - Није јасно наглашена потреба стратешког приступа у планирању изградње малих и великих хидроелектрана и сарадње свих надлежних сектора (енергетика, заштита природе, управљање водама). Сматрамо да је неопходно дати посебну меру/активност с обзиром на тренутни обим угрожености водених токова услед непланске изградње малих хидроелектрана. Предлог за додатне активности: Предложити формални вид сарадње сектора и израду стратешког документа за планирање изградње малих хидроелектрана.“</p>	<p>Примедба се прихвата.</p>	<p>Став обрађивача се прихвата, уз напомену да документ не треба да се назива стратешким</p>
<p>Примедба бр. 12.14</p> <p>“стр. 164 Заштита вода- оперативни циљеви и мере - У циљевима је наведена заштита станишта и врста као и еколошка мрежа NATURA 2000. Недостају заштићена подручја у складу са Законом о заштити природе. Предлог за додатне активности: Заштићена подручја, осим што су усмерена на заштиту биодиверзитета и екосистема, имају велики значај у заштити вода. Неопходно је остварити координисано управљање заштићеним областима у складу са Законом о водама и заштићеним подручјима у складу са Законом о заштити природе где се она преклапају или су у вези. Углавном су циљеви управљања овим подручјима компатибилни те је логично предвидети мере за</p>	<p>Примедба се прихвата.</p>	<p>Став обрађивача се прихвата, уз напомену да је потребно означити који су конкретно делови који су допуњени</p>

заједничко деловање у циљу ефикасности.“	Став обрађивача	Став Комисије
<p>Примедба бр. 12.15</p> <p>“стр. 167 Хидроморфолошки притисци- Оперативни циљеви и мере - У мерама за достизање оперативног циља 1 наведена је неопходност спровођења одређених пројеката „у циљу одрживог развоја“ уколико нема повољнијих алтернатива. Сматрамо да је ова формулација неспрегна и збуњујућа те је боље користити формулацију да се у таквим случајевима поступа у складу са преовлађујућим/вишим јавним интересом, који мора бити јасно показан.</p> <p>Предлог измене: За извођење пројеката који битно утичу на статус вода неопходно је доказати присуство вишег јавног интереса и одсуство економски, технички и еколошки повољнијих алтернатива.“</p>	<p>Примедба се прихвата.</p>	<p>Став обрађивача се прихвата</p>
<p>Примедба бр. 12.16</p> <p>“стр. 169 Уређење водотока- Оперативни циљ 1 - У мери за уређење водотока у градовима и насељима није наведена потреба очувања минималних услова за очување повезаности екосистема.</p> <p>Иако су ова подручја значајно измењена она имају свој значај за очување врста и екосистема у ширем смислу, односно они представљају значајне еколошке коридоре. Обезбеђење одређених услова повезаности екосистема не мора бити у колизији са другим циљевима управљања водама.</p> <p>Предлог измене: На крају реченице додати: уз очување барем минималних услова за очување повезаности екосистема.“</p>	<p>Примедба се прихвата.</p>	<p>Став обрађивача се прихвата</p>
<p>Примедба бр. 12.17</p> <p>“стр. 170 Уређење водотока- Оперативни циљ 1 - У</p>	<p>Примедба се прихвата (у питању је</p>	<p>Став Комисије</p> <p>Став обрађивача се прихвата</p>

<p>мерама није наведена потреба усклађивања експлоатације седимената са потребама заштите врста и екосистема (заштићена подручја, еколошка мрежа, будућа NATURA 2000). Такође сматрамо да је неопходно предвидети и потребу планирања санације подручја девастираних експлоатацијом седимената.</p> <p>Предлог измене: Увести меру сарадње са сектором за заштиту природе при планирању експлоатације седимената и меру планирања санације девастираних приобалних подручја заједно са осталим секторима и локалним самоуправама.</p> <p>Предлог за додатне активности: Напуштена експлоатациона подручја захватају релативно велике површине уз наше веће реке (Дрина, Морава). То су веома нарушена подручја која су неискоришћена како са аспекта управљања водама, тако и са аспекта пољопривреде, шумарства, туризма, рекреације и заштите природе. Овај проблем превазилази надлежности сектора вода, али је неопходно идентификовати проблем и предложити одређене активности у циљу његовог решавања јер има значајан утицај и на заштиту вода и на уређење водотокова."</p>	<p>Оперативни циљ 3)</p>	
<p>Примедба бр. 12.18</p> <p>"стр. 173 Заштита од поплава спољним водама- Оперативни циљ 7 - Није наглашена потреба сарадње са другим секторима: шумарство, заштита природе. Предлог измене: Додати као меру заједничко планирање за одржавање и проширење ретензионих простора са другим релевантним секторима. Посебно се осврнути на обнављање влажних станишта као</p>	<p>Став обрађивача</p> <p>Примедба се прихвата.</p>	<p>Став Комисије</p> <p>Став обрађивача се прихвата</p>

<p>меру за ублажавање утицаја поплава. Предлог за додатне активности: Други сектори, пре свега заштита природе и шумарство, на овим просторима имају компатибилне циљеве са сектором вода те је у стратешком и у практичном смислу повољно координисати деловање."</p>		
<p>Примедба бр. 12.19</p> <p>"стр. 174 Заштита од поплава унутрашњим водама - Није поменут значај одређених плавних подручја за заштиту екосистема и врста од националног и међународног значаја. Одводњавање таквих подручја може имати веома неповољан утицај на очување екосистема и морало би се вршити искључиво када постоји виши јавни интерес и одсуство повољнијих решења. Предлог измене: Приликом планирања заштите од унутрашњих вода мора се водити рачуна о значајним екосистемима и стаништима уз координацију са сектором заштите природе."</p>	<p>Примедба се прихвата.</p>	<p>Став Комисије</p> <p>Став обрађивача се прихвата</p>
<p>Примедба бр. 12.20</p> <p>"стр. 179 Акумулације- оперативни циљ 3 - Имајући у виду комплексност пројеката и обим утицаја на друге секторе, планирање нових акумулационих капацитета и одређивање приоритета се мора вршити на транспарентан начин уз укључивање свих релевантних сектора и шире јавности. Нејасна је формулација у којој се наводи „Да је значајно резервисати и сачувати простор од даљег ненаменског коришћења. Предлог измене: Уместо формулације за „резервисање и чување простора“ потребно је навести потребу</p>	<p>Примедба се прихвата.</p>	<p>Став Комисије</p> <p>Став обрађивача се не прихвата</p>

<p>интегрисања планова за изградњу акумулационих капацитета у просторно планирање кроз које би требало да буду усаглашене потребе и интереси различитих сектора.</p> <p>Предлог за додатне активности: Приликом планирања нових акумулација треба имати у виду могућа ограничења у односу на европску еколошку мрежу NATURA 2000 (Европска директива о стаништима, Европска директива о птицама).“</p>		
13. Београдска отворена школа од 27.09.2015. године		
Примедба бр. 13.1		
<p>„Циљеве управљања водама (стр. 125. Нацрта Стратегије управљања водама) потребно је ускладити са одредбама Закона о водама (Сл. гласник РС 30/10 од 7.5.2010) и Оквирном директивом о водама (DIRECTIVE 2000/60/EC OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL of 23 October 2000 establishing a framework for Community action in the field of water policy), тако да основни стратешки циљ гласи:</p>		
<p>„Постизање дугорочно одрживог, интегралног управљања водама, заснованог на високом степену заштите и спречавању даље деградације водних ресурса, и поштовању права на воде као добра од општег интереса“.</p> <p>Образложење: Израђивач Нацрта уочио је и истакао кључне проблеме везане за антропогене утицаје на воде и животну средину али у дефинисању основног стратешког циља јасно усмерење ка спречавању даље деградације водних ресурса и високом степену заштите животне средине изостаје. Сматрамо да се</p>	<p>Примедба је у делимично измењеном облику прихваћена (примедба 12.10)</p>	<p>Став обрађивача се прихвата</p>

<p>првенствено кроз заштиту животне средине остварују циљеви одрживог развоја те да економски интереси, па ни социјални интереси, не могу бити приоритет Стратегије управљања водама. Ова тврдња је у потпуности у складу са сврхом Оквирне директиве о водама (чл. 2. Директиве) где се истиче да је сврха <i>успостављање оквира за заштиту вода</i>, и Националном стратегијом одрживог развоја Републике Србије (Приоритет 5: Заштита и унапређење животне средине и рационално коришћење природних ресурса).“</p>		
Примедба бр. 13.2		
<p>„На 125. страни Нацрта, пасус трећи, иза речи „При свему овоме неопходне је:“ предлажемо измену првог од два исказа тако да гласи: „ускладити различите интересе корисника вода и других корисника простора са начелима заштите животне средине.“ Образложење: Вода је јавно добро. Активности корисника вода и корисника простора на првом месту морају бити усклађене са начелима заштите животне средине, одређеним Законом о заштити животне средине и међународним уговорима. Једноставно усклађивање интереса корисника, према нашем мишљењу, у први план ставља економске активности уместо активности усмерених на заштиту и очување вода.“</p>	<p style="text-align: center;">Став обрађивача</p> <p>Примедба се не прихвата. Интереси животне средине ни у Оквирној директиви о водама нису неприкосновени.</p>	<p>Став Комисије</p> <p>Став обрађивача се прихвата</p>
Примедба бр. 13.3		
<p>„У поглављу „Полазишта и смернице за управљање водама“ (стр. 127.) предлажемо измену и допуну тачке 22. (стр. 129.) тако да гласи:</p>	<p style="text-align: center;">Став обрађивача</p> <p>Примедба се прихвата.</p>	<p>Став Комисије</p> <p>Став обрађивача се прихвата</p>

<p>„Право грађана на информације о стању вода и активностима органа јавне власти и учешће јавности у припреми и усвајању прописа, планова, програма и политика у области управљања водама на водним подручјима мора се подстицати и доследно спроводити у складу са националним законодавством и међународним уговорима.“</p> <p>У наставку текст под тачком 22. остаје исти.</p> <p>Образложење: Предложеним допунама полазишта и смернице за управљање водама се усклађују са Архуском конвенцијом (чл. 3 – 8.) и приоритетима Националне стратегијом одрживог развоја 1. Сматрамо да предложено решење <i>„непосредно учешће грађана у креирању планова“</i>, што је свакако законско право грађана (референдум, петиција, народна иницијатива) није свеобухватно и да, заправо, подстиче ограничавање учешћа јавности.“</p>		
14. Дејан Рујевић од 28.09.2015. године		
<p>Примедба бр. 14.1</p> <p>„Потребна је редакција целокупног текста у словно-граматичком смислу. (као на пр.: Резолуција УН 1244 датира из 1999., а не 1990. године, врх планине Златар је 1627 mnm, а не 1827 mnm, Секретаријат за водопривреду, а не Управа за воде, у Бгд., фусноте у таб.71су истог садржаја, и тако даље); Бруто национални доходак од око 6.000\$ по становнику (КОНЦЕПТ УПРАВЉАЊА ВОДАМА, стр 122) усагласити са подацима из табеле 9 (ЕКОНОМСКИ ЧИНИОЦИ, стр.34).“</p>	<p>Примедба се прихвата.</p>	<p>Став обрађивача се прихвата</p>
Примедба бр. 14.2		
	<p>Став обрађивача</p>	<p>Став Комисије</p>

<p>„Недостаје референтна година посматрања приказаних података у табелама 21 и 23 ради корелацијеса подацима у табели 22, где је дат период посматрања у интервалу 2009-2012. година; у табели 21 недостаје колона са укупним површинама (јавно и приватно), у складу са заглављем табеле.“</p>	<p>Примедба се прихвата.</p>	<p>Став обрађивача се прихвата</p>
<p>Примедба бр. 14.3</p>		
<p>„Поднослов Норме наводњавања (стр. 47), како је наведено у другом пасусу са доминантном заступљеношћу система “кап по кап” потребно је преиспитати назначене вредности (3250 – 3600 м³/ha годишње), како би се са што реалнијим елементима приступило изради водног биланса, када се за то буду створили услови.“</p>	<p>Став обрађивача</p> <p>Примедба се не прихвата.</p> <p>Норме наводњавања од 3250-3600 м³/s у поменутом тексту су наведене као пример потрошње воде које су ван пројектованих норми.</p> <p>За израду водног биланса предлаже се да се усвоје пројектоване норме наводњавања.</p>	<p>Став Комисије</p> <p>Став обрађивача се прихвата</p>
<p>Примедба бр. 14.4</p>		
<p>„У вези са извориштем воде за наводњавање потпуно се апстрахује постојање знатног броја мањих акумулација које су изграђене у нашој земљи за потребе наводњавања, или вишенаменске акумулације, а које се из одређених разлога не користе за наводњавање – њихов актуелни статус?!; све изнето се рефлектује на поднаслов Потребне за водом и изворишта (стр. 155)... таб 51.“</p>	<p>Став обрађивача</p> <p>Примедба се не прихвата.</p> <p>У развоју наводњавања водило се рачуна о захватању воде и из акумулација. За оцену њиховог актуелног статуса нема довољно података да се децидно прикажу. Обрађивач сматра да планови управљања водама водних подручја треба да садрже ове приказе.</p>	<p>Став Комисије</p> <p>Став обрађивача се прихвата</p>
<p>Примедба бр. 14.5</p>		
<p>Став обрађивача</p>		
<p>Став Комисије</p>		

<p>„На подручју Доњи Дунав се не планира интензивнији развој наводњавања, док је у току текуће 2015. године управо на том подручју реализована инвестиција у доградњу највећег пилот пројекта за наводњавање у Републици Србији површине од око 1100 хектара?!“</p>	<p>Примедба се не прихвата. Обрађивач сматра да је за ниво стратегије за свако разматрано подручје извршена анализа и оцена развоја на основу истих критеријума за које је и проишашла препорука. Што значи да је и за Доњи Дунав примењен исти критеријум као и за остала подручја у Србији тако да је за I и II развојну групу предвиђено 12.000 ha (табела 50), а за III развојну групу 5.000 ha (табела 51). Као што се може видети из табела 50 и 51 предвиђене површине су значајно веће од површине 1.100 ha.</p> <p>Имајући у виду критеријуме на основу којих се оцењивао тренд раста наводњаваних површина обрађивач сматра да је предвиђен довољан простор (ha) за развој наводњавања и на том подручју.</p>	<p>Став обрађивача се прихвата</p>
<p>Примедба бр. 14.6</p>		<p>Став обрађивача</p>
<p>„Јавно-приватно партнерство у области наводњавања, пре свега у реализовању инвестиција наобезбеђивању воде за наводњавање, заслужује више пажње у пројекцији развоја водопривреде у нас.“</p>	<p>Примедба се не прихвата. На више места у Стратегији је наглашена потреба за</p>	<p>Став обрађивача се прихвата</p>

	успостављањем бољих услова за улагање приватног капитала у сектор вода.	
15. Град Краљево од 28.09.2015. године		
<p>Примедба бр. 15.1</p> <p>„У табели 48: Могућа решења снабдевања водом за пиће по општинама, на стр. 147. предметног документа дат је предлог водоснабдевања Краљева и Врњачке Бање (посредно преко Краљева) са РВС Рзав као I алтернативе могућих решења, а као II алтернатива, снабдевање са РВС Студеница, док је, Трстеник скинут са система „Лопатница-Студеница“ и у II алтернативи везан за РВС Крушевац.</p> <p>Краљево сматра да је тај део документа неопходно изменити тако што ће стајати да је водоснабдевање Краљева, Врњачке Бање са РВС Лопатница-Студеница I алтернатива, а РВС Рзав би требало да буде II алтернативно решење за Краљево и Врњачку Бању, односно, РВС „Лопатница-Студеница“ би заједно са РВС Крушевац био II алтернатива за Трстеник.</p> <p>Наиме, РВС „Лопатница-Студеница“ је, према још увек важећој Водопривредној основи Србије, усвојено дугорочно решење водоснабдевања Краљева, Крагујевца, Врњачке Бање и Трстеника, и представља подсистем Ибарско-шумадијског регионалног водопривредног система. До тог решења се дошло после дугогодишњег трагања; од чврсте опредељености, крајем седамдесетих година прошлог века, за водоснабдевање са планине Гоч, од чега, се после немалих улагања у истраживања и пројектовања, осамдесетих година одустало са</p>	<p>Примедба се делимично прихвата.</p> <p>Врло добро је познато да научна сазнања, као и стање у једном друштву, нису иста данас као пре 20-30 година и доста је извесно да ће се и у будућности мењати.</p> <p>Примера ради питање је данас да се одлучује да ли би се градила брана Врутци за Ужице или би се тражила нека друга локална решења или би се тежило неком свеобухватнијем решењу за шири регион. Водопривредна основа, односно Стратегија данас, јесу документи који треба да буду што темељнији, али је и код њих неминовно да дође до одређених промена у складу са новим сазнањима и новим условима у земљи, односно датим регионима.</p> <p>Где постоје варијантна решења, као што је случај код Краљева, неминовно се морају анализирати</p>	<p style="text-align: center;">Став Комисије</p> <p>Потребно је да се у Стратегији јасно предочи стратешко опредељење за реализацију РВС.</p> <p>За период на који се односи Стратегија потребно је да се „резервише“ простор, (уколико је потребно уз напомену да није реално да ће се у том периоду објекти и изградити). Такође, потребно је остварити континуитет са ВОС-ом (задржати имена РВС из ВОС-а, задржати решења за РВС из ВОС-а за све оне РВС за које не постоји одговарајући ниво техничке документације за одлуку о напуштању или мењању тих решења)</p>

образложењем да геолошки састав тла не дозвољава акумулирање већих количина ових вода. Потом је осамдесетих година постојало још чвршће опредељење за водоснабдевање из система Студеница, у чије су истраживање, планирање и пројектовање, такође уложени значајна средства и време, да би се исти довео у питање због сукоба са захтевима заштите споменика културе и да би се, коначно почетком двехиљадите на свим нивоима усагласио став да је трајно решење за водоснабдевање Краљева санација и проширење постојећег изворишта у Жичком пољу и изградња РВС „Лопатница-Студеница“ као подсистема Ибарско-шумадијског регионалног водопроводног система. Сва наведена опредељења су била верификована од стране најеминентнијих установа надлежних за питање водоснабдевања у Србији: „Хидропројекта“, „Енергопројекта“, Института за водопривреду „Јарослав Черни“, заинтересованих општина (Краљево, Крагујевац, Врњачка Бања, Трстеник), надлежних министарстава, све до Скупштине Републике Србије. Такође су, поред значајног времена и средстава уложених за истражне радове и планско-пројектну документацију (пре доста година завршен је и Идејни пројекат „Лопатнице“ са свим потребним истражним радовима), изграђени и велики објекти као почетни кораци у реализацији опредељења водоснабдевања са РВС „Лопатница-Студеница“: цевовод Гужа-Краљево, резервоар „Дракчићи“ и магистрално везни цевовод од резервоара „Дракчићи“ до Краљева.

Сада се предложеним документом одустаје и од овог

фактори квалитета воде, сигурности у погледу квалитета, уклапање у генералну Стратегију вода у земљи, а такође и економски фактор, који добија на значају када је земља у економски тежем времену. У том погледу држава је финансирала и изграду Студије која је показала да је захватање из живог тока Студенице низводно од манастира знатно повољније решење, практично по свим критеријумима, од изградње акумулације на Лопатници. Очигледно је да је у овом тренутку најједноставнији начин да Краљево добије додатну воду из система Гужа преко постојећег цевовода Ø700 који практично спаја ова два система. Доста је извесно, међутим, да воде у Гужу у будућности неће бити довољно за све кориснике, те су се с тога и размотрила разна друга решења за Краљево, као и за шири регион Шумадије. Показано је да је прикључење Краљева на РВС Рзав

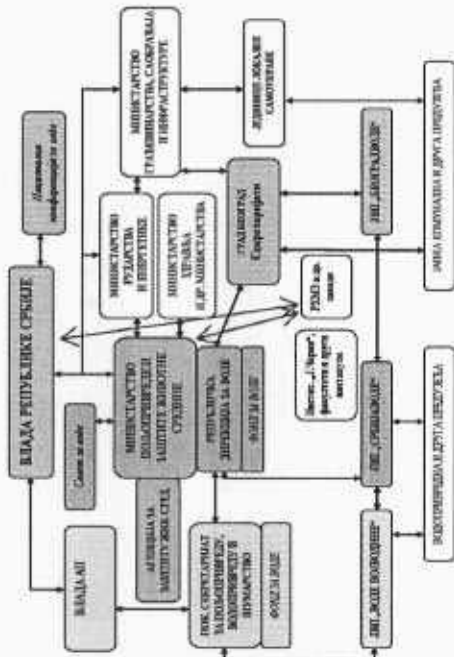
<p>решења и предлаже да се Краљево опет окрене новом решењу. Мишљења смо да то није добар предлог из више разлога.</p> <p>Још једна промена опредељења за начин решавања овог питања за већину заинтересованих у Краљеву, Врњачкој Бањи и Трстенику, после дугогодишњих непријатних искустава, сувише личи на начин да се овај проблем поново гурне у страну, а сва досадашња улагања се, ако не потпуно обесмишљавају, онда у великој мери доводе у питање.</p> <p>Такође, због положаја акумулација и главних објекат у односу на потрошаче у Краљеву и Врњачкој Бањи, карактеристика и обима потребних улагања у РВС „Лопатница-Студеница“ и РВС „Рзав“, мишљења смо да ће техноекономска анализа врло лако доказати предност водоснабдевања ових градова са система „Лопатница-Студеница“.</p> <p>Још један разлог је то што је по датом предлогу, по нашем мишљењу, превелик број потрошача опредељен на систем „Рзав“, чиме се доводи у питање могућност да се сви заиста снабдеју реално потребним количинама квалитетне пијаће воде, и повећава ризик од могућих хаварија на систему (у случају хаварије сличне оној на брани „Врутци“ било би доведено у питање водоснабдевање превеликог броја потрошача истовремено).</p> <p>Краљево, Врњачка Бања и Трстеник су свесни да поред техничких особина, у доношењу одлука о изградњи капиталних објеката какви су системи водоснабдевања одлучују и економски и други неекономски чиниоци, и слажу се са наводом из текста предметног нацрта стратегије у ком обрађивач</p>	<p>економски најповољније решење (неколико пута јефтиније од акумулације Лопатница или захватања воде из живог тока Студенице), као и да покрива потребе бар за наредних неколико декада. Такође Обрађивач је имао у виду да је овај регионални систем изграђен, да је квалитет воде одличан, и да има слободних капацитета за нове кориснике. Није занемариво и што је доста извесно да би се од свих разматраних решења ово могло најбрже реализовати.</p> <p>Из наведених разлога је и дат редослед алтернатива за додатне воде за Краљево:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. РВС Рзав 2. Студеница - живи ток <p>Обрађивач сматра да, ако локална самоуправа и поред наведених аргумената изражава жељу да се и Лопатница нађе на списку алтернатива – се то може прихватити као друга алтернатива, иза Студеница – живи ток.</p>
--	---

<p>каже: „прва алтернатива подразумева изворишта која су, на овом нивоу сагледавања, са бољим техно-економским показатељима и већим изгледом за реализацију у наредном периоду, што не искључује могућност да друга опција добије предност уколико се одговарајућим истраживањима покаже као повољнија“ и управо због тога и сматрају да је неопходно извршити предложену измену, да I алтернатива за водоснабдевање Краљева и Врњачке Бање и даље остане водоснабдевање са РВС „Лопатница-Студеница“, а да II алтернативе буду системи који су у нацрту дати као прве алтернативе, односно да се као II алтернатива водоснабдевању Трстеника дода РВС „Лопатница-Студеница“. Ово управо зато што је јасно да се одлука о првенственом приступању једној или другој алтернативи наће донети само на основу овог документа, па ни на основу техно-економске анализе предложених решења, већ највероватније на основу неких сасвим других разлога и процена. При томе се задржавањем распореда из нацрта озбиљно, а непотребно, доводе у питање раније донете компетентне одлуке и уносе сувишне забуне и проблеме код заинтересованих.“</p>	<p>По питању рационалности става локалних управа везано за комунална и друга питања сматрамо да поред квалитета и квантитета морају да буду одраз и практичности оних који решавају ове проблеме. У случају Краљева то се односи на обезбеђење предуслова да своје проблема што брже и рационалније реше. Што се тиче Врњачке Бање, она је у свим варијантама повезана на исти начин са Краљевом, па је мшљење Обрађивача да ту нема дилема, при чему Трстеник треба да има потпуно равноправно на располагању и довођење воде из правца Краљева, као и из система РВС Ћелије.</p>	
16. Републички хидрометеоролошки завод од 28.09.2015. године		
<p>Примедба бр. 16.1</p> <p>„У поглављу: 3.2. АКТУЕЛНА ПРАВНА И ИНСТИТУЦИОНАЛНА РЕШЕЊА И ФИНАНСИРАЊЕ УПРАВЉАЊА ВОДАМА</p> <p>3.2.1. Законодавни оквир Регулатива којом се уређује област вода - Поред наведених закона потребно је унети и Закон о метеоролошкој и хидролошкој</p>	<p>Став обрађивача</p> <p>Примедба се прихвата.</p>	<p>Став Комисије</p> <p>Став обрађивача се прихвата</p>

<i>делатности (Сл.гл. РС 88/2010).</i>		
<p>Примедба бр. 16.2</p> <p>„У поглављу 3.2.2. Институционална решења – Постојећи институционални систем и надлежности после шестог пасуса на страни 99 потребно је додати: Републички хидрометеоролошки завод јесте посебна организација која врши квантитативни мониторинг површинских и подземних вода према годишњем Програму који доноси Влада Србије.“</p>	<p>Став обрађивача</p> <p>Примедба се прихвата.</p>	<p>Став Комисије</p> <p>Став обрађивача се прихвата</p>
<p>Примедба бр. 16.3</p> <p>„Слика 34. Организација интегралног управљања водама Србије</p>	<p>Став обрађивача</p> <p>Примедба се прихвата.</p>	<p>Став Комисије</p> <p>Став обрађивача се прихвата</p>

Слика 34. Организациони структура управљачког система у Србији

На слици 34- Положај РХМЗ-а потребно је директно повезати са Владом Србије како је то дефинисано Законом о министарствима. Републички хидрометеоролошки завод је посебна организација Владе која обавља стручне послове и послове државне управе који се односе на: хидролошка мерења и осматрања; банку осматрених и измерених хидролошких и метеоролошких података и друге према члану 27 Закона тако да је потребно извршити адекватно повезивање са другим органима.

17. НИС бр. NM-046000/IZ-06/19872 од 28.09.2015. године

Примедба бр. 17.1

Став обрађивача

Став Комисије

<p>„Стр. 27: У случају нафтних деривата постоји ризик од инцидената на самом изворишту и дуж трасе нафтовода, а нарочито на црпним тачкама. Предлог: Ризик од загађења земљишта, а тиме и подземних вода, постоји на истражним и експлоатационим нафтним бушотинама, дуж трасе нафтовода и на складиштима нафте. Образложење: изрази: инцидент, извориште и црпна тачка нису адекватни.“</p>	<p>Примедба се прихвата.</p>	<p>Став обрађивача се прихвата</p>
Став обрађивача		
<p>Примедба бр. 17.2 „Стр. 27: Зато је неопходно предузети одговарајуће мере заштите, почев од санирања истражних бушотина и спречавања евентуалног мешања са неогеним водоносним слојевима који су често изворишта снабдевања водом, до израде изолационих танквана и др. Предлог: Неопходно је предузети мере, као што су ликвидација неактивних бушотина, санација контаминираних локација, враћање земљишта првобитној намени, изградња непропусних танквана испод резервоара нафте и деривата нафте. Образложење: мешање нафте и водоносних слојева није могуће, обзиром на технологију бушења и експлоатације нафте и гаса.“</p>	<p>Примедба се прихвата.</p>	<p>Став обрађивача се прихвата</p>
Став обрађивача		
<p>Примедба бр. 17.3 „Стр. 75: Посебно изражени негативни утицаји регистровани су у хаварисаним индустријским</p>	<p>Примедба се прихвата.</p>	<p>Став обрађивача се прихвата</p>

<p>погонима нафтне индустрије (Нови Сад, Панчево), на подручју појединих водотока (Велики Бачки канал и сл.), у зонама бројних насеља без канализационих система, у зонама фарми и индустријско-прерађивачких погона.</p> <p>Предлог:</p> <p>Посебно изражени негативни утицаји регистровани су као последица разарања током бомбардовања 1999. рафинерија нафте у Новом Саду и Панчеву...”</p>		
Примедба бр. 17.4		
<p>„Стр. 164: извршити санацију и ремедијацију историјског загађивања;</p> <p>Предлог:</p> <p>извршити санацију и ремедијацију локација, контаминираних као последице историјског загађивања;“</p>	<p>Примедба се прихвата.</p>	<p>Став обрађивача се прихвата</p>
18. Бранислав Ђорђевић од 28.09.2015. године		
Примедба бр. 18.1		
<p>„Појачање дела у вези са акумулацијама. Због деловања необавештених медија (а они су лоше обавештени због наше пасивности на плану систематског рада на едукацији јавности) и активности интересних група, људима у Србији није разјашњена изузетна важност акумулација, као објеката за побољшање веома неповољних водних режима. Мислим да је у Стратегији потребно кратко "појачање" у делу о планираним акумулацијама, које би, добрим стилем који је коришћен у Стратегији, истакао да су водни режими у Србији изузетно неповољни, међу најнеповољнијим у Европи, а да ће се током времена и даље погоршавати: велике воде ће</p>	<p>Примедба се у начелу прихвата, с тим да ће текст бити накнадно дефинисан.</p>	<p>Став обрађивача се прихвата</p>

бити све веће, јер сви водотоци имају бујичне одлике, а да су мале воде изузетно мале (домицилне воде Србије се у маловодним периодима смањују на само око 50 m³/s) и дугог су трајања (сада кризни маловодни периоди трају и по више месеци), а да ће се у будућности продужавати време њиховог трајања. У таквим околностима једини управљачки одговор је изградња акумулација са годишњим регулисањем протока, које ће да прихвате и ублаже велике воде, како би ту воду могли да користимо у маловодним периодима. (Немојмо се либити једноставних, народу јасних објашњења). Посебно су важне акумулације које се планирају у чеоним деловима свивова, како би могле да побољшавају водне режиме на дужим потезима хидрографске мреже. У складу са тим истаћи важност очувања простора за такве акумулације, што подразумева израду Генералних пројеката и ПППН за најважније такве објекте, оне без којих Србија не може да опстане, како би се спречила девастација тих простора изградњом других објеката, који немају тако строге захтеве за неопходним акумулацијама.

У складу са претходним, са пар реченица треба истаћи да ће Србији бити неопходне стратешке резерве воде за кризне маловодне ситуације. У сливу Западне Мораве једини такав погодан профил је Велика Орловача на Великом Рзаву. Било би мудро да се убаце оквирне цифре из Просторни план Србије, са потенцијалном КНУ=690 тнм, чије је еквивалент могућа запремина од око 770×10⁶ m³. Пошто у сливу Јужне Мораве нема могућности за реализацију таквих објеката, а имајући у виду да су у Србији водни

<p>режими најнеравномернији и најнеповољнији управо у том сливу, са изразито кризним маловодним периодима (мале воде у маловодним периодима на ВС Владичин Хан спадају на само око $1 \text{ m}^3/\text{s}$), веома је битно да се реализују све Стратегијом планиране акумулације у сливу Јужне Мораве. Зато је неопходно да се одговарајућим генералним пројектима и ПППН сачувају простори за ту намену. Могућа је и извесна мања реконструкција бране Власина, како би се корисна запремина повећала са садашњих око $100 \times 10^6 \text{ m}^3$ за додатних око $20 \times 10^6 \text{ m}^3$, уз евентуално касније проширивање довода у акумулацију додатним препумпавањем из нижих водотока, поред већ постојећих довода и пумпања из слива Божичке реке из акумулације Лисина."</p>		
Примедба бр. 18.2		
<p>„Око канала. Управо имајући у виду оне неодрживе идеје о каналу "до Солуна", требало би у Стратегији дати децидан став. То би био најкориснији пасус Стратегије, имајући у виду опасност која се поново надвија (поново се појављују приче о том каналу). Предлажем пасус отприлике у овом стилу: "Реализација каскаде на Великој Морави разматра се као пројекат интегралног уређења те речне долине. Систем се задржава у садашњим границама насипа којима се формира корито за велику воду, без додатног заузећа простора. Није предвиђана изградња бродских преводница истовремено са градњом објекта брана, хидроелектрана и насипа, али треба пројектима предвидети могућност да се то уради накнадно, чиме би се реализовао пловни пут до</p>	<p>Примедба се у начелу прихвата, с тим да ће текст бити накнадно дефинисан.</p>	<p>Став Комисије</p> <p>Став обрађивача се прихвата</p>

Сталаћа, а постоји могућност да се он продужи долином Западне Мораве до Краљева. Реализација тог пројекта је могућа само под условом да се појаве заинтересовани инвеститори који би финансирали изградњу преводница и каналисање корита багерским интерванцијама у циљу формирања пловног пута захтеваних габарита за пловни пут IV класе. Не поставља се никакав захтев да се нови мостови прилагођавају тим захтевима, јер би се у случају реализације пловног пута саградило по још једно мостовско поље, са конструкцијом која се отвара при наиласку пловила. Није могућа, нити се предвиђа реализација пловног пута на потезу Јужне Мораве, јер, не улазећи у питања економске одрживост канала који води само дуж Србије - пловни пут не би могао да физички функционише у дугим маловодним периодима."

Напомена око овог текста: Ово је важан текст из два разлога. Да се струка јасно одреди према пројекту, а то одређивање је једино могуће на тај начин. Треба спречити велике штете које ће наступити због тога јер је у ПППН за канал већ постављен захтев око нових диспозиција мостова, да се подижу на потпуно нелогичне висине "да омогуће пловни пут". Мост код Чепуре (близу Параћина), који је некада саграђен под тим условима (један утицајан човек из сектора вода је инсистирао на томе), огроман је промашај, на само економски, већ и безбедносно и хидраулички. Мост је дигнут јако високо, направљене су дугачке навозне рампе које су преградиле корито за велику воду што је физичка препрека у великим поводњима, а јако стрме рампе у зимским условима постају веома опасан

<p>"тобоган" и већ је регистровано више трагичних удеса због такве сасвим неприличне диспозиције."</p>		
<p>Примедба бр. 18.3</p> <p>„Мале хидроелектране. Део који се односи на МХЕ треба допунити захтевом да се при издавању локацијских и других дозвола за њихову градњу приступа селективније но што се радило до сада. У тај став сажето уградити и следећу аргументацију. МХЕ се не смеју градити на заштићеним подручјима, као што се ради (Голија, Стара планина), или на подручјима која би требало да буду заштићена у складу са обавезама које Србија има у складу са прихваћеном међународном обавезом која проистиче из документа NATURA 2000., по којој се морају на око 12,5% проширити површине под одређеним видовима еколошке заштите. Највећи број МХЕ се управо предвиђа у таквим подручјима, која још нису формално заштићена, али је сасвим извесно да Србија на њих мора да рачуна током реализације те обавезе (планинске речице са великим падовима и слаповима, геоморфолошки веома значајни кањони). Реализацијом МХЕ неко подручје постаје потпуно неприкладно за било какву заштиту. Мале ХЕ се заснивају, по правилу, на врло дугачким деривацијама, којима се остварује концентрација пада (једини начин да се реализује мања снага, често само пар стотина kW), што доводи до тога да се читави дугачки потези мањих водотока трајно еколошки девастирају, по свим основама: хидрографско-хидролошки, у погледу биолошке разноврсности, у погледу амбијенталних вредности, са гледишта</p>	<p>Примедба се у начелу прихвата, с тим да ће текст бити накнадно дефинисан.</p>	<p>Став Комисије</p> <p>Став обрађивача се прихвата</p>

<p>могућности коришћења тих драгоцених еколошких потенцијала за туристичку валоризацију и за развој сеоског и еколошког туризма.“</p>		
<p>19. Министарство пољопривреде и заштите животне средине – Сектор за заштиту животне средине, Одсек за заштиту вода бр. 06-00-161/2015-17 од 28.09.2015. године</p>		<p>Став Комисије</p>
<p>Примедба бр. 19.1 „на страни 56 тачка 3.1.2 Заштита вода, у трећем пасусу користи се термин „еколошки аспект“ који треба преформулисати у „аспект заштите животне средине“, а у целом тексту треба исправити термин који је коришћен „отпадне воде насеља“ у „комуналне отпадне воде“ (нпр. стр 57, стр 60 и др)“</p>	<p>Став обрађивача</p> <p>Примедба се прихвата.</p>	<p>Став обрађивача се прихвата</p>
<p>Примедба бр. 19.2 „у делу 3.2.1 Завонадавни оквир, два пута је наведен Закон о ванредним ситуацијама („Сл. Гласник РС“, бр. 111/2009, 92/2010), а није наведен Закон о хидролошкој и метеоролошкој делатности („Сл. Гласник РС“, бр. 88/2010)“</p>	<p>Став обрађивача</p> <p>Примедба се прихвата.</p>	<p>Став Комисије</p> <p>Став обрађивача се прихвата</p>
<p>Примедба бр. 19.3 „Такође у делу Стратешка и планска документа од значаја за сектор вода није наведена Стратегија апроксимације за сектор вода из 2012. године коју је финансирала ЕУ“</p>	<p>Став обрађивача</p> <p>Примедба се прихвата.</p>	<p>Став Комисије</p> <p>Став обрађивача се прихвата</p>
<p>Примедба бр. 19.4 „У тачки 3.2.2 Институционална решења, на страни 100 у другом пасусу није дата адекватна слика (слика 34) која је и представљена на билатералном скринингу, јер у датој шеми није приказан Сектор за заштиту животне средине, а даље у тексту није ни споменут Сектор за заштиту животне средине односно Одсек за заштиту вода, већ само Дирекција за</p>	<p>Став обрађивача</p> <p>Примедба се прихвата.</p>	<p>Став Комисије</p> <p>Став обрађивача се прихвата</p>

<p>воде, Агенција за заштиту животне средине, Министарство здравља, РХМЗ и др"</p>	<p>Примедба бр. 19.5</p>	<p>Став обрађивача</p>	<p>Став Комисије</p>
<p>„на страни 123 у тачки 4.2 Циљеви управљања водама, у трећем пасусу пише „Имајући ово у виду, а полазећи од природних карактеристика подручја Србије, просторног и временског распореда водних ресурса Србије, као и међусобне интеракције човека и природе, дефинисан је основни стратешки циљ – постизање интегралног управљања водама, односно усклађеног водног режима на целој територији Републике Србије и обезбеђење таквог управљања водама којим се постижу максимални економски и социјални ефекти на правичан и одржив начин и уз уважавање међународних споразума.“ Поставља се питање шта значи водни режим? Да ли он подразумева и заштиту вода? Интегрално управљање подразумева, али да ли га можемо изједначити са усклађеним водним режимом? Ако не, онда би подвучени део текста требало избацити или преформулисати овај део текста. Такође после овог пасуса, у првом булиту, треба додати - Успоставити одговарајући систем интегралног управљања водама....“</p>	<p>Водни режим подразумева и квалитет вода. Обрађивач не види никакву нелогичност у поменутој дефиницији. Други део примедбе се прихвата. Додаће се реч „интегрално“.</p>	<p>Став обрађивача се прихвата</p>	<p>Став Комисије</p>
<p>Примедба бр. 19.6</p> <p>„на страни 126, 4.3 Полазишта и смернице за управљање водама, после тачке 10) неопходно је додати још једну тачку везану за потребу унапређења мониторинга површинских и подземних вода и обезбеђивање његовог редовног финансирања. (С обзиром на тренутни недостатак адекватних података, а они су основ за било какво планирање у</p>	<p>Став обрађивача</p> <p>Примедба се прихвата.</p>	<p>Став Комисије</p> <p>Став обрађивача се прихвата</p>	<p>Став Комисије</p>

области заштите вода)	Став обрађивача	Став Комисије
<p>Примедба бр. 19.7</p> <p>„на страни 130 поглавље Заштита вода, у другом пасусу, у другој тачки термин „имисија“ треба заменити са „стандардима квалитета вода“.</p>	<p>Примедба се прихвата.</p>	<p>Став обрађивача се прихвата</p>
<p>Примедба бр. 19.8</p> <p>„поглавље 4.3.4 Основне одреднице мониторинга и информационог система на страни 135, у другом пасусу треба да стоји да такође „оперативно спроводи мониторинг заједно са РХМЗ-ом“ Агенција за заштиту животне средине и друга овлашћена правна лица.“</p>	<p>Примедба се прихвата.</p>	<p>Став Комисије</p> <p>Став обрађивача се прихвата</p>
<p>Примедба бр. 19.9</p> <p>„на страни 136 поглавље Генерални приоритети за постизање циљева управљања водама, у осмом пасусу (претпоследњи), такође се помиње „водни режим“ и да ли он по дефиницији обухвата и заштиту вода? Ако не онда је потребно преформулисати овај део текста.“</p>	<p>Став обрађивача</p> <p>Водни режим обухвата и квалитет вода.</p>	<p>Став Комисије</p> <p>Став обрађивача се прихвата, примедба није коректна</p>
<p>Примедба бр. 19.10</p> <p>„на страни 210 6.2 Инститucionalни оквир, стоји констатација да „обједињавањем у оквиру једног министарства (Министарство пољопривреде и заштите животне средине) послова државне управе који се односе на управљање водама и заштиту животне средине извршено је одређено побољшање институционалног оквира“. Ова констатација није потпуно тачна јер и даље постоје проблеми око преклапања надлежности у пракси.“</p>	<p>Став обрађивача</p> <p>Примедба се не прихвата. Због постојања проблема стоји реч „одређено“.</p> <p>Обрађивач сматра да је сарадња боља него што је било док су ови сектори били у два министарства.</p> <p>Ако сектори нису на таквом становишту, Обрађивач се слаже да се то измени.</p>	<p>Став Комисије</p> <p>Став обрађивача се прихвата, примедба се не прихвата</p>
<p>Примедба бр. 19.11</p> <p>„на страни 211 последњи пасус гласи: „посебан значај треба дати успостављању чвршћих веза са научноистраживачким организацијама. Одредбама</p>	<p>Став обрађивача</p> <p>Примедба се не прихвата. Институт „Јарослав Черни“, као институт чији је оснивач Република Србија,</p>	<p>Став Комисије</p> <p>Став комисије јесте да је потребно изабрисати да је Институт „Јарослав</p>

<p>Закон о водама министарству надлежном за послове управљања водама дата је могућност да овласти научноистраживачке организације које ће, вршећи студијско-истраживачке послове посебно значајне за управљање водама, бити стручна подршка државним органима управе. У том смислу, надлежно министарство треба да спроведе ову одредбу и да обезбеди ангажовање Института за водопривреду „Јарослав Черни“, као водеће научно-истраживачке институције у области вода у Србији, на истраживачким, пројектантским и пословима надзора у оквиру развојних пројеката, као и на пословима у оквиру међународне сарадње.“ Како је ово стратешки документ, оваква констатација не би смела да стоји у овом документу тим више што је Стратегију израдио Институт „Јарослав Черни“ а то је сукоб интереса, јер се врши сопствена промоција.“</p>	<p>мора да пружи значајну помоћ у реформи сектора вода у Републици Србији.</p>	<p>Черни“ ...водећа научно-истраживачка институција у области вода у Србији, на истраживачким, пројектантским и пословима надзора, у оквиру развојних пројеката, као и на пословима у оквиру међународне сарадње....- у целом документу</p>
Примедба бр. 19.12		
<p>„на страни 212 тачка 6.3 став 3, написано је: „За стратешко планирање задужено је министарство надлежно за управљање водама“. Оваква констатација није потпуно тачна.“</p>	<p>Примедба се не прихвата.</p>	<p>Став обрађивача се прихвата, примедба није коректна</p>
Примедба бр. 19.13		
<p>„на страни 220 четврти пасус пише: „Релевантни резултати мониторинга (првенствено оног који спроводи републичка организација надлежна за хидрометеоролошке послове) морају бити укључени у Водни информационал систем Републике Србије“, што није тачно јер мониторинг спроводи пре свега Агенција за заштиту животне средине, а такође постоји и други Информационални системи као нпр у Агенцији за заштиту животне средине. Такође треба у</p>	<p>Примедба о надлежностима се прихвата. Обрађивач и даље сматра да сви релевантни резултати мониторинга морају бити укључени у ВИСС.</p>	<p>Став обрађивача се прихвата</p>

<p>целом тексту Стратегије исправити текст који се односи на мониторинг, индикаторе за праћење стања животне средине, као и мерења и испитивања да спроводи Агенција за заштиту животне средине."</p>		
<p>Примедба бр. 19.14</p> <p>„на страни 29 наслов „Заштићена подручја природних добара“ треба искориговати у „Заштићена природна добра“, а текст у првом пасусу „Површина заштићених подручја у Србији тренутно износи 518.003 ha, односно 5,86% укупне територије Србије“ треба искориговати у: „површина заштићених природних добара у Републици Србији је 564.063 ha односно 6,38% површине територије Републике Србије“. Такође не треба наводити површину или проценте без Косова и Метохије.“</p>	<p>Примедба се прихвата.</p> <p>Корекција у односу на Примедбу Завода за заштиту природе одговара и на ову примедбу</p>	<p>Став Комисије</p> <p>Став обрађивача се прихвата</p>
<p>Примедба бр. 19.15</p> <p>„У прилогу 1. - Директива 2008/105/ЕК о стандардима квалитета животне средине у области политике вода је Директива која припада Директивама које уређују област вода, а не животне средине, а такође треба навести и амендирану Директиву 2013/39/ЕК која се односи на стандарде квалитета животне средине у области политике вода.“</p>		<p>Став Комисије</p> <p>Став обрађивача се прихвата</p>
<p>20. Покрајински завод за заштиту природе</p> <p>Примедба бр. 20.1</p>	<p>Примедба се прихвата.</p>	<p>Став Комисије</p> <p>Став обрађивача се прихвата</p>
<p>„Општа примедба: Иако се у уводном делу наводи да „Стратегија представља документ на основу којег ће се спроводити реформе сектора вода ...“, са аспекта заштите природе и заштите животне средине интегрални приступ је само делимично остварен.“</p>	<p>Примедба се делимично прихвата, а образложење је дато код одговора на примедбу 12.1.</p>	<p>Став Комисије</p> <p>Став обрађивача се прихвата</p>

<p>Заштита природних екосистема и станишта у блиско-природном стању није разматрана као саставни део управљања водама, иако је њихова функционалност предуслов за унапређење квалитета површинских и плитких подземних вода. У Стратегији није препознат економски значај природних система, иако су услуге екосистема са аспекта заштите водних ресурса релативно добро познате, о чему сведоче бројне публикације објављене на научним и стручним форумима, као и мултидисциплинарни међународни пројекти. Појам екосистемских услуга се наводи само у Основама заштите вода, без детаљнијег приказа социо-економског значаја за нашу земљу. Имајући у виду да природни системи обезбеђују пречишћавање површинских вода, доприносе регулацији поплава и ерозија, имају улогу у обнављању подземних вода итд., еколошки аспекти управљања водама нису довољно присутни у стратегији. Посебно је забрињавајуће да се заштита природе (заштићена подручја, станишта и еколошке мреже) јављају као нека врста обавезе, без приказа интереса корисника водних ресурса за одржавање и унапређење природних процеса, чије је очување неопходно за функционисање напред наведених екосистемских услуга.“</p>		
<p>Примедба бр. 20.2</p> <p>„Стране 12. и 13. (2.1.3 Површинске воде, Водна тела</p>	<p>Примедба је оправдана и може се</p>	<p>Став Комисије</p> <p>Став обрађивача се прихвата</p>

<p>површинских вода)</p> <p>У тексту се наводи да се водна тела утврђују „у циљу планирања мера за очување или достизање доброг статуса површинских вода ... Неопходно је преиспитати на који начин се дефиниција, по којој се језера препознају као „водна тела“ може прилагодити природним карактеристикама Србије.</p> <p>Образложење: Србија није сиромашна површинским водама (иако је регулацијом вода већина њих исушена), али по овој дефиницији карактеристичне површинске воде нашег региона нису „водна тела“. Преостала плитка језера, типична за панонски биогеографски регион, нису наведена у тексту. На пример, није наведено ни једно од флувијалних језера која припадају заштићеним подручјима (нпр. Царска бара), нити група панонских сланих језера (Слано колово, Русанда и Окањ бара) која, поред националног значаја имају утврђен и међународни статус.“</p>	<p>решити изменом Правилника о одређивању водних тела. У оквиру Стратегије поменута је потреба пуне хармонизације са Оквирном директивом о водама.</p>
<p>Примедба бр. 20.3</p>	
<p>„Страна 18 (2.1.5 Структура земљишног покривача, I Аутоморфна земљишта)</p> <p>Наведена подела земљишта и дати описи карактеристика ових група земљишта недвосмислено упућују на то да је регулисање водног режима усмерено само на остварење боље пољопривредне производње, што никако не чини управљање водама интегралним. Природна станишта, везана за одређене</p>	<p>Став обрађивача</p> <p>Примедба се у начелу прихвата. Обрађивач би хтео да истакне да подела земљишта на групе не подразумева да је регулисање водног режима само усмерено на остварење боље пољопривредне производње.</p> <p>Може се прихватити да се брише</p>
<p>Став Комисије</p>	
<p>Став обрађивача се прихвата</p>	

<p>типове земљишта, пружају екосистемске услуге значајне за ову Стратегију (утичу на квалитет вода, имају улогу природних ретензија, врше заштиту од ерозије и поплава итд.)</p> <p>У тексту „III Халоморфна земљишта, дефектна земљишта (слатине)“ брисати израз „дефектна земљишта“, пошто се то односи само на потенцијал интензивне пољопривредне производње. Слатине, као један од карактеристичних исконских типова земљишта Панонског региона, представљају основу за формирање и опстанак специфичног станишта типа који се налази на списку станишта приоритетних за заштиту у ЕУ (у складу са Директивом о стаништима). Овај тип станишта заштићен је и у Србији (Правилник о критеријумима за издвајање типова станишта, о типовима станишта, осетљивим, угроженим, ретким и за заштиту приоритетним типовима станишта и о мерама заштите за њихово очување „Сл. Гласник РС“, бр. 35/2010“</p>	<p>израз „дефектна земљишта“.</p>	
Примедба бр. 20.4		
<p>„страна 28 (Биодиверзитет) Недостаје податак да су водотоци еколошки коридори (Уредба о еколошкој мрежи, „Сл. Гласник РС“ бр. 102/2010)“</p>	<p>Примедба се прихвата.</p>	<p>Став Комисије</p> <p>Став обрађивача се прихвата, али само само у ономе што је написано у предметној Уредби. Нису сви водотоци еколошки коридори.</p>
Примедба бр. 20.5		
<p>„Стране 50 и 51 (Рибарство и рибогојство)“</p>	<p>Ово су констатације, а не примедбе.</p>	<p>Став Комисије</p> <p>Став обрађивача се прихвата.</p>

<p>Напомене:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Важеће решење о одређивању рибарских подручја је Решење о одређивању рибарских подручја („Службени гласник РС“ бр. 115/2007, 49/2010 и 60/2012) - У Србији постоје искључиво копнене воде, и насељава их 110 врста слатководних риба - Рибарство је привредна делатност и обухвата рибогојство, као и привредни риболов на отвореним водама. Рекреативни и спортски риболов нису привредна делатност, већ рекреативне активности дефинисане Законом о заштити и одрживом коришћењу рибљег фонда („Службени гласник РС“ бр. 128/14) - Илегални риболов јесте криволов, који и представља најзначајнији угрожавајући фактор фауне риба - Спортски, односно такмичарски риболов није могуће сврстати у исту категорију са криволовом. Такође, спортски риболов је ретко заступљен. - Рибарство се на територији Републике Србије врши на основу Програма управљања рибарским подручјем, те се на крају сваке године надлежном Министарству и Покрајинском секретаријату предају 	<p>Потребно разјашњење.</p>	<p>Уколико обрађивач сматра да су констатације корисне и потребне нека исте и убаци у документ.</p>
--	-----------------------------	---

<p>извештаји о реализацији Програма, који и садржи податке о броју риболоваца (број продатих дозвола за привредни и рекреативни риболов), изловљеној количини рибе, као и о криволине. Подаци из ових извештаја могу да послуже као извор података потребних за израду Стратегије.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Кавезни системи нису дозвољени у отвореним водама (на основу законских одредби), а кавезни узгој у рибањацима се не врши. <p>Оцена стања: Привредни риболов представља привредну делатност која се врши на отвореним водама. Шарански и пастрмски рибањаци не потпадају под привредни риболов, већ рибогојство, те није могуће рећи „доминантни вид рибарства је привредни риболов, док се производња и узгој рибе (рибогојству) врши у шаранским и пастрмским рибањацима (нема трећег).“</p>		
<p>Примедба бр. 20.6</p> <p>„страна 94 (3.2.1 Законодавни оквир Регулатива којом се утврђује област вода)</p> <p>У наведеној листи закона који се баве водама или системима зависним од вода неопходно је јасније истаћи значај Закона о заштити природе („Службени гласник РС“ број 36/2009, 88/2010 и 91/2010-испр.)</p>	<p>Примедба се прихвата.</p>	<p>Став Комисије</p> <p>Став обрађивача се не прихвата – примедба се не прихвата</p>

<p>којим се уређује заштита и очување природе, биолошке, геолошке и предеоно разноврсности као дела животне средине, имајући у виду јединство процеса у природи чија је значајна компонента вода. Поред тога, овим законом је прописано да се заштита природе и заштићених природних добара и предела у просторним и урбанистичким плановима, пројектној документацији, основама и програмима управљања природним ресурсима у рударству, енергетици, саобраћају, водопривреди, пољопривреди, шумарству, ловству, рибарству, туризму и другим делатностима од утицаја на природу."</p>		
Примедба бр. 20.7		
<p>„страна 132 Уређење водотока и заштита од штетног дејства</p> <ul style="list-style-type: none"> - Навести натурално (природно) уређење водотока, односно при уређењу водотока примену решења којима ће се обезбедити очување природности корита и обала. - Експлоатација: додати „без утицаја на живи свет водотока, првенствено риба, водоземаца, гмизаваца и птица" - Недостаје детаљна анализа (негативног) утицаја експлоатације материјала из речног корита на фауну риба. <p>Области осетљиве на нутријенте, области намење заштити станишта или врста код којих је битан</p>	<p>Примедба се делимично прихвата. Натурално уређење је дато у Стратегији. Не постоје подлоге које би омогућиле на новоу Стратегије уопштене анализе утицаја експлоатације материјала из речног корита на фауну риба. Обрађивач прихвата да се дода потреба сагледавања утицаја на живи свет водотока.</p>	<p>Став Комисије</p> <p>Став обрађивача се не прихвата – примедба се не прихвата</p>

<p>елемент стање вода ... које буду одређене као заштићене области, морају имати бригу и заштиту од стране оних институција чијим су актом одређене као заштићене области: додати: „уз уређење водног режима заштићених области и других подручја која на њих имају утицаја у складу са њиховим основним вредностима“.</p>		
<p>Примедба бр. 20.8</p> <p>„страна 133</p> <p>У тексту „Инвестициони радови у циљу превенције поплава од спољних вода биће и даље преваходни задатак сектора вода, док ће за спровођење бројних неинвестиционих мера, поред сектора вода, бити задужене и друге институције ...“ и „Код заштите од унутрашњих вода (одводњавање) спровођење хидротехничких мера вршиће се у складу са ..“ додати и сектор заштите природе.“</p>	<p>Став обрађивача</p> <p>Примедба се прихвата.</p>	<p>Став Комисије</p> <p>Став обрађивача се не прихвата, јер би у том случају морале да буду набројане и остале институције</p>
<p>Примедба бр. 20.9</p> <p>„страна 164 (Превенција и управљање, Заштићене области, Оперативни циљ 1)</p> <p>Успостављање и коришћење заштићених области у складу са Законом о водама проширити став:</p> <p>„заштиту станишта или врста где је битан елемент њихове заштите одржавање или побољшање статуса вода: административним и техничким мерама заштите и укључењем у еколошку мрежу (национална, Емералд, Натура 2000)“.</p>	<p>Став обрађивача</p> <p>Примедба се прихвата.</p>	<p>Став Комисије</p> <p>Став обрађивача се прихвата</p>

Примедба бр. 20.10	Став обрађивача	Став Комисије
<p>„страна 167 Хидроморфолошки притисци уместо „са захтевима заштите животне средине ...“ додати „са захтевима сектора заштите животне средине и сектора заштите природе“.</p>	<p>Примедба се прихвата.</p>	<p>Став обрађивача се не прихвата – примедба се не прихвата</p>
<p>Примедба бр. 20.11</p> <p>„страна 169 Оперативни циљ 1 мере за достизање циља – уређење корита водотока на деоницама кроз насеља: уз примену решења чиме се обезбеђује одржавање блиско природног стања обале и корита.“</p>	<p>Став обрађивача</p> <p>Примедба се не прихвата, јер таква решења најчешће нису могућа због заузетости простора.</p>	<p>Став Комисије</p> <p>Став обрађивача се прихвата</p>
<p>Примедба бр. 20.12</p> <p>„страна 222 (7.1 Успостављање одговарајућег система ...) Израда наведених стратешких и планских докумената мора да укључи:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Аспект одрживог управљања водама на заштићеним подручјима - Препознавање заједничких интереса водопривреде и заштите природе на подручју еколошке мреже (нпр. мултифункционални еколошки коридори, ревитализација влажних станишта са функцијом ретензије итд.)“ 	<p>Став обрађивача</p> <p>Примедба се прихвата, уз делимичну корекцију текста.</p>	<p>Став Комисије</p> <p>Став обрађивача се прихвата</p>
<p>Примедба бр. 20.13</p> <p>„стране 81-83 (3.1.3 Уређење водотока и заштита од штетног дејства вода)</p>	<p>Став обрађивача</p> <p>Дефиниција је преузета из Закона о водама, члан 44.</p>	<p>Став Комисије</p> <p>Став обрађивача се прихвата</p>

<p>Реченицу „Уређење водотока обухвата изградњу и одржавање водних објеката за уређење водотока и извођење радова на одржавању стабилности обала и корита водотока и повећању, односно одржавању његове пропусне моћи за воду, лед и нанос“ проширити са „уз очување и/или унапређење природних елемената којима се обезбеђује добар еколошки статус/потенцијал“</p> <p>Образложење: Класично уређење водотока нарушава елементе корита и обале који обезбеђују еколошке функције површинских вода и добар еколошки статус/потенцијал. За испуњавање обавеза дефинисаних Директивом о водама неопходно је интензивирати примену биотехничких мера, односно преиспитати застареле планове и пројекте.“</p>	<p>Очување природних елемената се помиње у Оперативном циљу 1 на стр. 169.</p>	
---	--	--

Извештај саставили:

председник Комисије

2. Dobrić

ДУШАН ДОБРИЧИЋ

чланови Комисије

Goran Kamčev

ГОРАН КАМЧЕВ

Milan Njegovan

МИЛАН ЊЕГОВАН

Dragana Milovanović

ДРАГАНА МИЛОВАНОВИЋ

Aleksandra Savić

АЛЕКСАНДРА САВИЋ

R. Pavlović

РАДОВАНКА ПАВЛОВИЋ

Ljiljana Anđelić

ЉИЉАНА АНЂЕЛИЋ

секретар Комисије

Marta Mihailović

МАРТА МИХАИЛОВИЋ

заменик секретара Комисије

Marija Lazarević

МАРИЈА ЛАЗАРЕВИЋ

Сагласна са Извештајем:

в.д. директора Републичке дирекције за воде

Nataša Milić

Наташа Милић, дипл. инж. шум.

